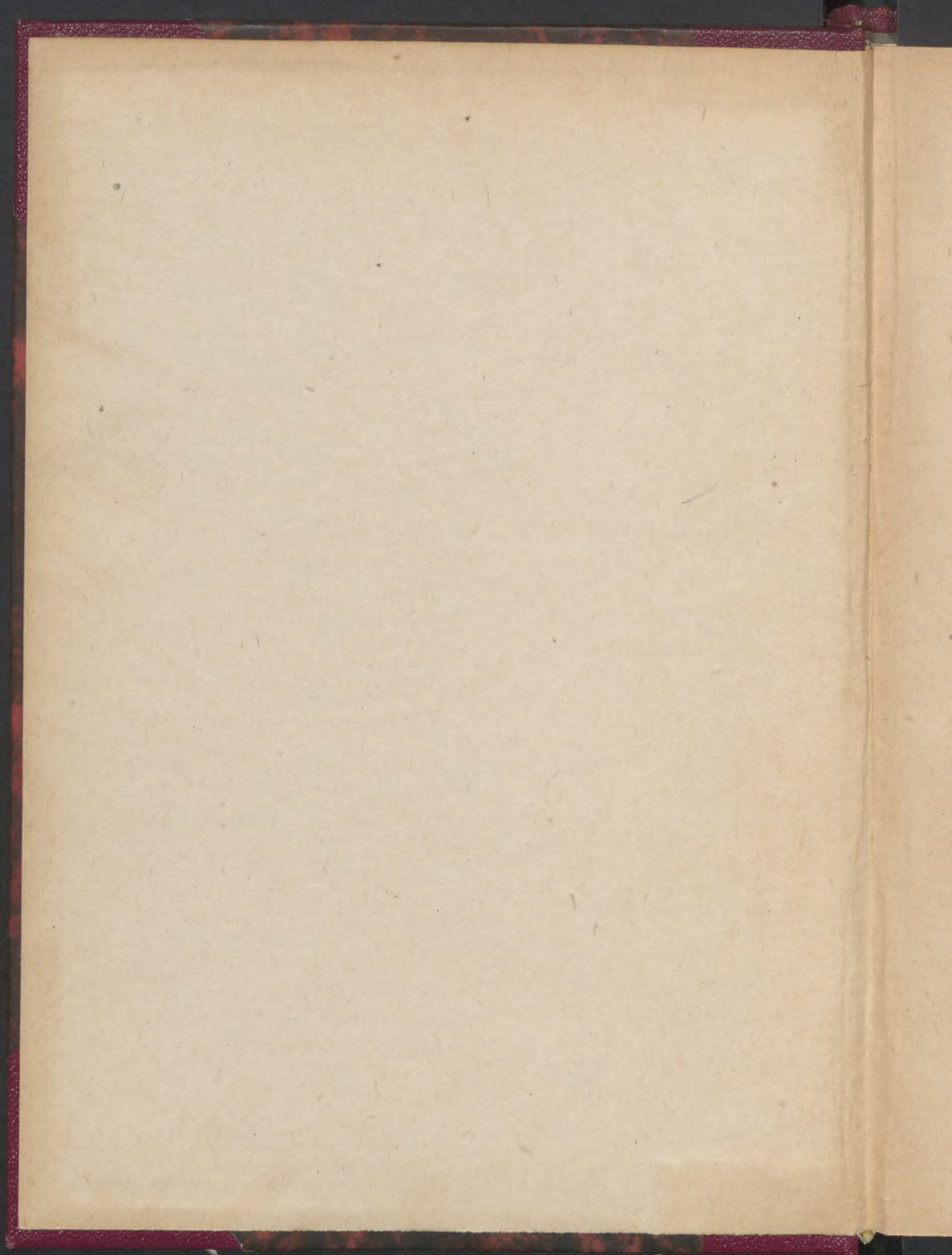
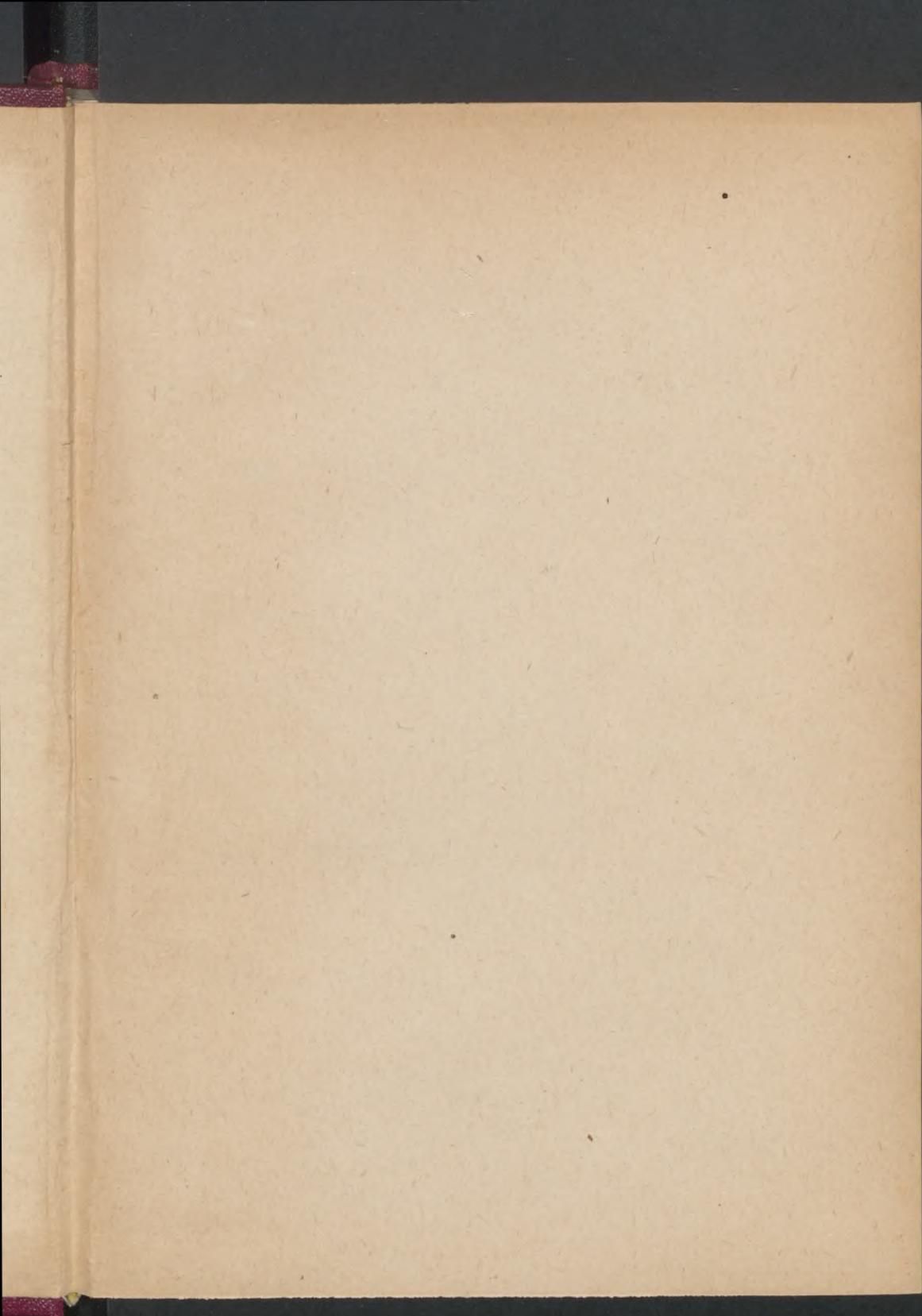

89.841

The image shows the front cover of a book. The spine and the corners are reinforced with a dark red, pebbled leather-like material. The central part of the cover is decorated with a marbled paper pattern, featuring swirling, organic shapes in various shades of brown, tan, and black. The number '89.841' is printed in a gold-colored, sans-serif font on the upper part of the red spine.

89841

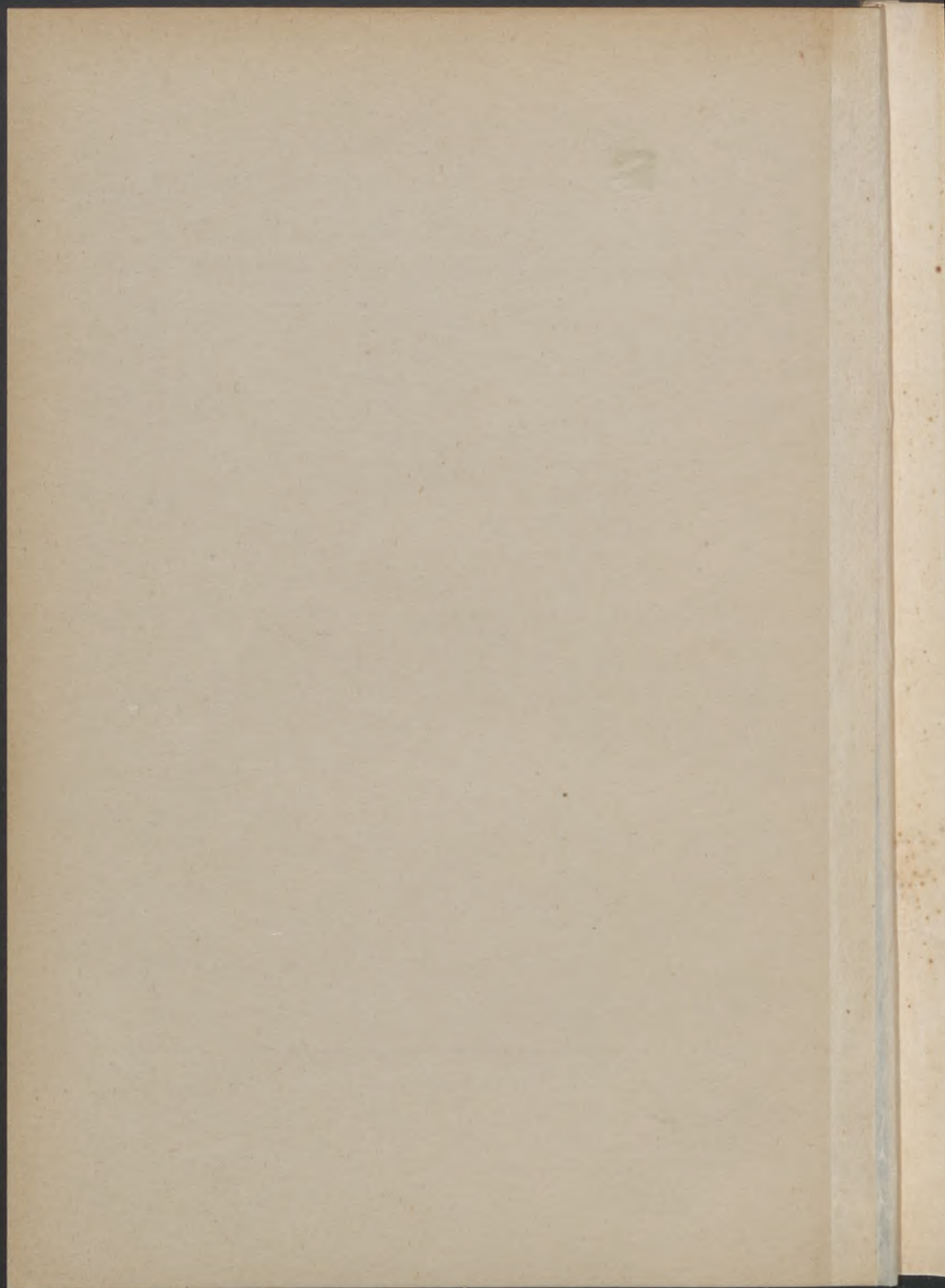
IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM
A MAGYAR TÖRTÉNETI MÚZEUM IPARMŰVÉSZETI OSZTÁLYA

**A 100 ÉVES
NEMZETI SZÍNHÁZ
EMLÉKKIÁLLÍTÁSA**

B U D A P E S T , 1 9 3 7

ÁRA: 1.— PENGŐ

IPARMŰVÉSZETIMŰZEUM
A MAGYAR TÖRTÉNETI MŰZEUM IPARMŰVÉSZETI OSZTÁLYA

A 100 ÉVES NEMZETI SZÍNHÁZ EMLEKKIÁLLÍTÁSA

*

LEÍRÓ-LAJSTROM

*

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
HÖLLRIGL JÓZSEF

BUDAPEST, 1937

"PÁTRIA" IROD. VÁLL. ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

89841

ELŐSZÓ.

A Nemzeti Színház centenáris ünnepségeinek sorozatában nagyszabású színházművészeti kiállítást tervezett az erre kiküldött bizottság. Ehelyett azonban célszerűbbnek látszott a Nemzeti Színház multjának ereklyéiből összeállítandó emlékkiállítás rendezése.

Ez a kiállítás az Iparművészeti Múzeumban, félévi előkészület után most november havában nyílik meg.

Anyagát budapesti és vidéki köz- és magángyűjtemények és egyesek tulajdonából gondos elbírálás után válogattuk össze. Csak a legjellemzőbb és nagyrészt művészi értékű anyagot állítottuk ki, hogy a Nemzeti Színház multjának mindenben hű és méltó képét adjuk.

A nagy üvegsarnokban pantheonszerű felállításban sorakoznak mindazoknak arcképei, kiknek a Nemzeti Színház történetében jelentősebb szerep jutott. Az ősök, kik a színház létesítésén buzgólkodtak, az alapítók, az előadó művészek, írók, zeneköltők, lehetőség szerint időrendi sorrendben festményben, szoborban, grafikai alkotásban vagy fényképben egész a jelenkorig. Ezen arcképsorozatot a színház épületének tervei, alakjának változásai kísérik; tárlókban elhelyezve pedig írott és nyomtatott emlékek, melyek a Nemzeti Színház 100 éves történetének előbb említett illusztrációját mintegy kiegészítik. Ugyanezt mondhatjuk a terem közepén szabadon álló üvegszekrények anyagáról is, amelyekben a Nemzeti Színház törté-

netében fontosabb szerepet vitt egyének a színházzal kapcsolatos ereklyetárgyai foglalnak helyet. Az anyag kiválasztásánál lehetőleg a művészi értéket vettük tekintetbe, hogy a kiállítás a nemzet első színházához méltó legyen. Erősen válogattunk, hogy a 100 éves nagy idő emlékei aránylag kis területen elférhessenek, s a látogatót a sokszoros ismétlődések ne untassák. A jelent az üvegcsarnok mögötti rész modern színpadi elgondolásai mutatják be, amelyek némileg bevilágítanak a színpadi élet kohójába.

Az előcsarnokban a Nemzeti Színház történetének irodalmát és annak néhány művészeire vonatkozó könyvet állítottunk ki, a színlapsorozat pedig a Nemzeti Színház életének egy-egy érdekesebb állomását jelzi.

A helyszűke miatt többen elmaradtak, kik méltók lettek volna a kiállításon szerepelni, de arcképük vagy későn érkezett és így már nem volt beilleszthető, vagy annak művészi kvalitása nem ütötte meg a mértéket, vagy egyéb felállítástechnikai nehézség miatt kellett azt sajnálattal elejtenünk. Ezek azonban vagy önálló kisebb fényképen, vagy esetleg valamelyik csoportképen okvetlen szerepelnek.

Az anyag összehozását számosan mozdították elő, kiknek nemes és önzetlen munkájáért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Dr. Herzog József, az Országos Levéltár főigazgatójának és dr. Csánky Dénes, az Országos Szépművészeti Múzeum főigazgatójának megértő, értékes támogatásáért; dr. Fitz József, az Országos Széchenyi Könyvtár főigazgatójának szíves jóindulatáért; dr. Budó Jusztin székesfővárosi főlevéltárnoknak a gondozása alatt álló oklevelek kiválogatása körül kifejtett segítségéért; dr. Horváth Henrik a Székesfővárosi Történeti Múzeum központi igazgatójának odaadó fáradozásáért; Enyváry Jenő, a Fővárosi Könyvtár igazgatójának és Gáspár Jenő a Petőfi Ház titkárának lekötelező szívességéért.

Legnagyobb érdeme e téren Németh Antalnak, a Nemzeti Színház jelenlegi igazgatójának van, kinek a legújabb kor színpadtechnikai és díszítési terveinek bemutatását köszönhetjük.

Azonkívül őszinte hála a munkatársaknak:

Dr. Schoen Arnold különösen a színház építésére vonatkozó levéltári anyagra mutatott rá és számos gyűjtőre hívta fel figyelmünket.

Pataki József, a Nemzeti Színház Múzeumának őre a vezetése alatt álló intézmény anyagának kiválogatásánál segédkezett nagy lelkesedéssel.

Hajdu László a Nemzeti Színház titkára a ma élők emléktárgyainak felkutatása mellett jelentős anyaggal egészítette ki gyűjtésünket. Dr. Kelényi B. Ottó főkönyvtáros, a Nemzeti Színház történetének bibliografiáját állította össze, nagy szakértelemmel a Fővárosi Könyvtár anyagából.

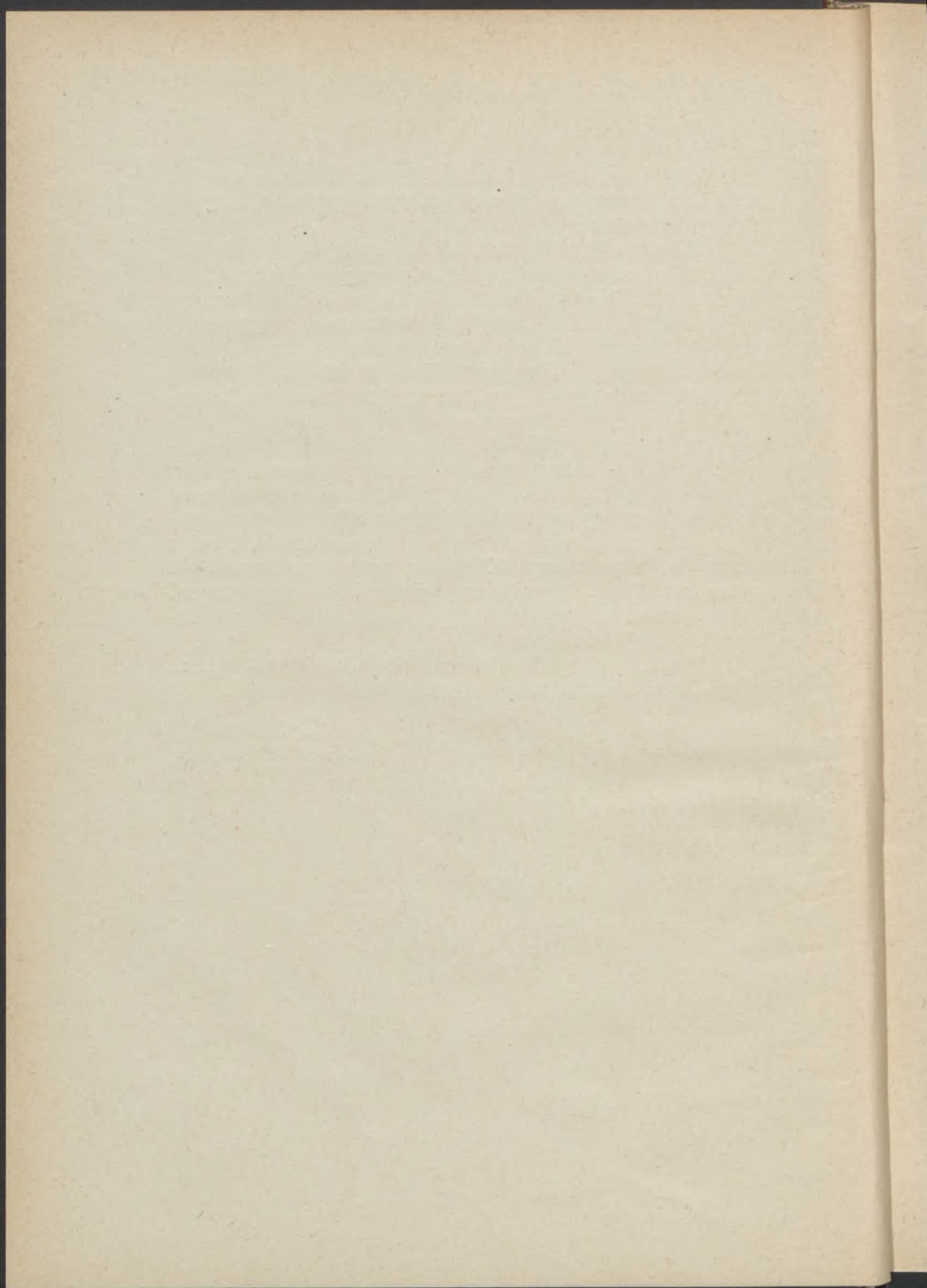
Hálával tartozunk Rozsnyay Kálmán írónak is, kinek nagy színházi ismeretsége és gyűjteménye révén számos tárgyhoz jutottunk.

Dr. Pukánszky dr. Kádár Jolán a Nemzeti Színház történetének egyik legkiválóbb ismerője és írója számos fontos és nagyjelentőségű írott emlékre mutatott rá. E segítőtársunk mellett Rexa Dezső ny. megyei főlevéltáros a pesti vármegye-házáról szerzett meg számunkra nevezetes emlékeket. Panity Vukoszava dr. a Széchenyi Könyvtár apró nyomtatványait válogatta ki dr. Drost Olga szíves segédkezésével egyetemben. A felállítás nehéz munkájában az Iparművészeti Osztály tisztviselői működtek közre.

A Történeti Osztály részéről az előkészítő munkálatoknál Rakssányi Anna fáradhatatlan buzgalommal segédkezett.

Gróf Zichy István

a Magyar Történeti Múzeum
főigazgatója.

KIÁLLÍTÓK NÉVSORA

Özv. Andreánszky Istvánné, Vá-
hartyán
Andréjka József
Özv. Bakó Lászlóné
Dr. Bedő Rudolf
Slovani Beőthy Lydia
vitész Békey Béláné
Gr. Berényi János
Borsod-Miskolci Múzeum
Bulyovszky Aladár
Czenner Mihály
Csillag Endre, Vát
Dezsőné Ligeti Juliska
Diósyné Nagyajtay Teréz
Fővárosi Könyvtár
Füstös András
Gabányi László
Dr. Gál László, Páris
Dr. Géber Antal
Dr. Germán Tibor
Hajdu Algernon László
Gr. Haller Ferencné, Bodrog-
kislalud
Özv. Haranghyné Lászlóné, Boros
Vilma dr.
Herendi Porcellángyár Rt.
Hetényi Alajos
Dr. Hevesi András
Hollós Oszkár
Hosszú Zoltán
Iparművészeti Múzeum
vitész Jászai István
Kecskemét Városa

Kecskeméti Városi Múzeum
Kéméndy Jenőné
Kereszthy István
Kerpely Jenőné
Kiss Bella
Kiss Ferencné
Visontai Kovács Zoltánné
Krisztiáni Sándorné
Kuliffay Izabella
Kürtös Károly
Lánczy Margit
László Ferenc
Magyar Királyi Hadimúzeum
Magyar Királyi Operaház Emlék-
múzeuma
Magyar Történeti Képcsarnok
Magyar Történeti Múzeum
Eremlára
Magyar Történeti Múzeum
Történeti Osztálya
Márkus Lászlóné
Mészáros Sándor László
Navratilné Hegedűs Rózi
Nemzeti Színház Igazgatósága
Nemzeti Színház kelléktára
Nemzeti Színház Múzeuma
Neogrády Antalné
Neogrády Dóra, Nógrádverőce
Neogrády László
Neogrády Lászlóné
Nickl Alfrédné
Országos Levéltár

Országos Magyar Szépművészeti
Múzeum

Országos Széchenyi Könyvtár

Országos Színészegyesület

Dr. Párdány Oszkár

Paulay Edéné

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye

Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye

Levéltára

Pesti Hazai Első Takarékpénztár

Egyesület

Petőfi-Ház

Petrich Gyula

Pogány Móric

Dr. Rauss Károly

Rexa Dezső

Rózsahegyi László

Rozsnyay Kálmán, Nógrádverőce

Rozsnyayné Nil, Dapsy Gizella,

Nógrádverőce

Saxlehner Emma

Somló Sári, Kerepes

Dr. Szász Károly

Székesfővárosi Levéltár

Székesfővárosi Történeti Múzeum

Özv. Szereday Ferencné

Szigethy István

Dr. Tanay Magda

vitész Telepy Miklósné

Dr. Törs Tibor

Dr. Tóth László

Börzsönyi Vargha Béla

A BEJÁRATTÓL BALRA

a Nemzeti Színház felépítését megelőző, vagyis 1790—1837 közötti időszak emlékei következnek, amikor is Pesten és Budán ideiglenes helyiségekben játszottak a vidéki magyar színtársulatok. E korban már él az állandó „Magyar játékszín“, a Nemzeti Színház felépítésének gondolata. Telket vásárolnak, terveket csináltatnak hozzá.

TÁRLÓBAN NYOMTATVÁNYOK, KÉZIRATOK, FÉNYKÉP,

KŐRAJZ:

(1—25. sz.)

1. Kelemen László (1760—1814) első magyar színigazgató (1791—1796-ig) arcképe. Festett szilhouette.

Rozsnyay Kálmán.

2. Igaz Házi, egy kegyes jó atya. Mulatságos játék, Simai Kristóftól, nyomtattatott 1790. Ugyanazon év október 25-én Kelemen László magyar színtársulata a budai német színpadon adta elő először.

Nemzeti Színház Múzeuma.

3. Nemzeti Játék-színi Társaság. Felséges királyi örökös fejedelem . . . Országunk nádorispánja . . . kezdetű „alázatos kérő levél“ a Társaság megsegítése iránt. Pesten (Ny. u.), 1792.

Fővárosi Könyvtár.

4. Búcsúcédula az 1800-as évek elejéről.

Nemzeti Színház Múzeuma.

5. **Újesztendei köszöntés.** „Rohrbach János : A Játszó Társaság Tzédulahordozója“. Pest, 1808. 1 oldal.

Orsz. Széchenyi Könyvtár.

6. **Újesztendei köszöntés.** „Rohrbach János : a Nemzeti Játszó Társaság Cédula hordója“. Pest, 1809. 1 oldal.

Orsz. Széchenyi Könyvtár.

7. **A pesti Dunapart részlete a rondellával,** mely a régi városfal egyik tornya volt, amelyben a Magyar Színjátszó Társaság egy időben játszott. Kőrajz.

Hollós Oszkár.

8. **Verseghy Ferencz : A magyaroknak hűsége és nemzeti lelke.** Énekes játék 2 felvonásban, mely a Budai és Pesti Theátrumban elő-adatott. Vitéz Sorz . . . . . verseiből szabadon ford. : Verseghy Ferencz. Muzsikába tette Pacha Gáspár. Pesten Trattner 1809. 39 oldal. (Német címlappal és szöveggel is a magyarral szemközt.)

Fővárosi Könyvtár.

9. **Sonetto Helmecezi Mihálytól Czibulka Annához** a pesti német Színjátszó Társaság első énekesnőjéhez, abból az alkalomból, hogy magyarul énekelt a Duna melletti Játékszínen. 1812.

Dr. Bedő Rudolf.

10. **A Magyar Nemzeti Játékszín homlokzatterve** Eberl Károly építőmestertől. Kőrajz, 1819.

Nemzeti Színház Múzeuma.

11. **Kulesár István (1760—1828) a belvárosi templomban lévő síremléke,** Ferenczy Istvántól, fénykép. Kulcsár újságíró és 1814-ben a magyar társaság igazgatója volt, a mai Nemzeti Casino telkét megvásárolta a Nemzeti Játékszín részére, ezt tíz év múlva eladták.

12. **„Alázatos bútsúvétel“,** Pest, 1828. „A Magyar Énekes és Színjátszó Társaság.“

Dr. Bedő Rudolf.

13. **Játékszíni Törvények** 1833-ból. 6 oldal.

Dr. Bedő Rudolf.

14. **Kántorné asszonysághoz.** (Vers ismeretlen szerzőtől, röplapon.) Budán (Ny. u.), 1833. aug. 3.

Fővárosi Könyvtár.

15. **Kántor Gerzsonné Engelhardt Anna** (1794—1854) Kosztüm-könyve sajátkezű névaláírásával.

Nemzeti Színház Múzeuma.

16. **Kántor Gerzsonné Engelhardt Anna** (1794—1854) emlékkönyve, minden lapján egy-egy jelképes festménnyel. Kolozsváry Béla, Székesfehérvár 28. Aug. 1819. négysoros versénél kinyitva.

Navratilné Hegedüs Rózi.

17. **Tóth István úrhoz.** (Vers ismeretlen szerzőtől, röplapon.) Budán (Ny. u.), 1934. május 13-án.

Fővárosi Könyvtár.

18. **Grillné asszonyhoz.** (Vers ismeretlen szerzőtől, röplapon.) Budán (Ny. u.), 1934. május 13.

Fővárosi Könyvtár.

19. **Lendvayné.** (Versek Lendvaynéhoz ismeretlen szerzőtől, 2 röplapon. 1835, 1836.)

Fővárosi Könyvtár.

- 20., 21., 22. **Déryné, Széppataky Rozália.** (Versek Dérynéhez, ismeretlen szerzőtől, 3 röplapon. 1835 & 1840?)

Fővárosi Könyvtár.

23. **Lendvaynének.** Vers B...-tól, 1 röplapon, 1836.

Fővárosi Könyvtár.

24. **Budai Magyar Színész Társaság.** Névjegyzéke azon t. cz. Asszonyságoknak, kik a Nemzeti nyelvünkhöz, kiműveltségünkhöz vonzódásokból a Budai Magyar színész társaság felsegállítására ajánlásokat tettek. (Hely & Ny. u. 183?), 4 oldal.

Fővárosi Könyvtár.

25. Szerényfi. Kérelem, K . . . . úrhoz Viaskody Károly úrnak illy című felszólalása iránt „A Budán és Pesten felállítandó nemzeti Játékszín meg-alapításáról : vagy is Lehetséges-e az erdőt fái miatt nem láthatni“. (Hely & Ny. u. 183?), 2 oldal.
Fővárosi Könyvtár.

BEJÁRAT MELLETTI PILLÉREN :

26. A Magyar Nemzeti Theatrom Arczultatja. Vízfestmény, Eberl Károly, 1819. (72 × 73 cm.)
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye Levéltára.

A KÖVETKEZŐ PILLÉREN :

27. Katona József drámaíró (1792—1830). Olajfestmény, Roskovics Ignác, 1902. (124 × 93 cm.)
Kecskemét városa.

TÁRLÓBAN KATONA JÓZSEFRE VONATKOZÓ EMLÉKEK :

(28—40. sz.)

28. Bereczky János „Útmutatás a takáts mesterségre“. Pest, 1829. Katona József édesatyjának tulajdona volt.
Kecskemét város Múzeuma.
29. Takáts mintakönyv, kézzel rajzolt. Katona József édesatyjáé volt.
Kecskemét város Múzeuma.
30. Vörösmustrás szőttes. Készítette Katona József édesatyja.
Kecskemét város Múzeuma.

31. **Katona József és szüleinek sírjában talált: hajfürtje, ruhájának és szemfedőjének egy-egy darabja, koporsója darabja négy szeggel, édesanyjának olvasója, kendőjének egy darabja és édesatyjának ruhájából egy darabka.**

Kecskemét város Múzeuma.

32. **Katona József jeggyűrűje, arany, benne monogrammm.**

Kecskemét város Múzeuma.

33. **Szemüveg gyöngyháznnyéllel, Katona Józsefé volt.**

Kecskemét város Múzeuma.

34. **Katona József „Aubigny Clementia“ című „vitézi darab“-ja. Eredeti kézirat 1813-ból, a cenzor 1831. dec. 13-i azon megjegyzésével, hogy „Istenről nagyon illetlenül szól“.**

Nemzeti Színház Múzeuma.

35. **Első Bánk-bán kiadás, 1821-ből.**

Nemzeti Színház Múzeuma.

36. **Színlap Kassáról 1833-ból. A Bánk-bán első előadásáról.**

Nemzeti Színház Múzeuma.

37. **Színlap 1835-ből, a budai színház első Bánk-bán előadásáról.**

Nemzeti Színház Múzeuma.

38. **Katona József Züllich által készített tervszobra. Kőrajz, nyomt. Rohn, Pesten, 1857. 1°. Katona József drámaíró szobrát Tomori Anasztáz rendelte meg 1857 nyarán Czélkúti-Züllich Rudolf szobrásznál. A szobrot 1858. jún. 8-án leplezték le a Nemzeti Színház előtt, de mivel sok támadás érte, helyébe 1860. jún. 4-én Lendvay Márton színésznek a szobrát állították és Katona szobrát Tomori birtokára szállította.**

Csillag Endre.

39. **Katona József 1861-ben állított síremlékének fényképe.**

Kecskemét város Múzeuma.

40. Katona József 1930-ban készült jelenlegi síremlékének fényképe.

Kecskemét város Múzeuma.

TÁRLÓ FÖLÖTT :

(41—46. sz.)

41. Pesti rondella színház 1771-ben. Fametszet.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

42. Színlap. Pest, 1829. jún. 23., az Arany hattyúnál, Fekete sas-
utcában.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

43. Déryné Széppataki Rozália (1793—1872) arcképe. Kőrajz
gyöngyhímzéses keretelésben és bársonyleveles koszorúval,
övezve, melyet állítólag ő maga állított össze.

Nemzeti Színház Múzeuma.

44. Színlap. Buda, 1833. okt. 24., a budai játékszínből.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

45. A Nemzeti Színház kisméretű képe. Rézmetszet, színezéssel.

Hollós Oszkár.

46. Fáy András (1786—1864) író és 1833-ban a Magyar Színház
igazgatójának mellszobra márványból. Készítette Izsó
Miklós, 1863.

Pesti-Hazai Első Takarékpénztár

TÁRLÓBAN : KÉZIRATOK, NYOMTATVÁNYOK, TERVRAJZOK KIS KÉPEK.

(47—65. sz.)

47. Széchenyi István a Magyar Játékszínről. Pest, 1832.

Nemzeti Színház Múzeuma.

48. **Magyar Játékszín.** Egyetlen egy mód a Magyar Játékszín célirányos megalapítására. Írta: Egy Hazafi. Pesten: Trattner & Károlyi, 1834.

Fővárosi Könyvtár.

- 49—51. **Széchenyi István németnyelvű beadványa** József nádorhoz, 1835-ből a Magyar Színház építésére vonatkozólag, mellékelt Pollák Mihály-féle 2 drb. tervrajzzal, mely szerint az a mai Magy. Tud. Akadémia helyén épült volna.

Országos Levéltár.

52. **Tervrajz** a Széchenyi által tervezett Magyar Színház elhelyezésére a mai Magy. Tudományos Akadémia palotájának helyén. Németnyelvű magyarázattal.

Fővárosi Levéltár.

53. **Telekajándékozási okirat** Herceg Grassalkovich Antal é. Földváry Gábor alispán aláírásával, 3 pecséttel 1835-ből. Felzetén a következő írás: „Főméltóságú Grassalkovich Antal Ő Hercegsége levele Mellynél fogva a Magyar Színháznak helyül a Hatvani kapun kívüli telket ajánlja“.

Országos Levéltár.

54. **Alapterve a pesti Nemzeti Magyar Színház Részvény-Társaságnak.** Pest, 1837.

Fővárosi Könyvtár.

55. **Aláírási-ív** a Pesti Nemzeti Magyar Színház Részvénytársaság Pénztárába való befizetésről. Pest, 1837.

Fővárosi Könyvtár.

56. **A Pesti Nemzeti Magyar Színház Részvénytársaság részvényjegyzési nyugtablankettái.** (4 darab egy lapon.)

Dr. Bedő Rudolf.

57. **Zitterbarth Mátyás** (1803—1867) a Nemzeti Színház építőjének egy számlája. 1837. április 28-ról.

Dr. Bedő Rudolf.

58. **Üdvözlővers** Földváry Gábor tiszteletére. Röplapon, 1837.

Dr. Hollós Oszkár.

59. **A Nemzeti Színház látképe.** Kisméretű ceruzarajz. Machik Máriától, 1851.

Özv. Szereday Ferencné.

60. **A Pesti Nemzeti és német Színház látképe.** Tollrajz aranyalapon, üvegre. 1850 körül. Egykorú keretben.

Dr. Bedő Rudolf.

61. **A Nemzeti Színház látképe.** Kisméretű kőrajz 1850-es évekből.

Csillag Endre.

62. **Gróf Széchenyi István** (1791—1860). Olajfestmény. Barabás Miklós, 1848 (66 × 53 cm), 1832-től agitál a Nemzeti Színház megteremtése mellett, 1839—40-i országgyűlés az ő javaslatára pénzsegélyt szavazott meg a magyar színháznak, amit ettől kezdve Nemzeti Színháznak neveznek.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

63. **Földváry Gábor** (1787—1854), Pest vm. alispánjának, a Nemzeti Színház építetőjének arcképe. Olajfestmény (215 × 118 cm).

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

64. **Döbrentei Gábor** (1786—1851). 1833-ban a vármegye rábízta a magyar színház igazgatását. Olajfestmény Anton Einsle-től. 1835. (77 × 63 cm).

Magyar Történelmi Képcsarnok.

65. **Id. Lendvay Márton** (1807—1859) hajdan a lebontott Nemzeti Színház udvarán, jelenleg a Nemzeti Színház mellett álló szobra fejének kisméretű modellje gipszből. Készítette Dunaiszky László (1822—1904).

Nemzeti Színház Múzeuma.

**VENDÉGFALON A NEMZETI SZÍNHÁZ TELEKADOMÁNYOZÓJÁ-
NAK ARCKÉPE ÉS A SZÍNHÁZ KÉPEI :**

(66—81. sz.)

66. **Grassalkovich Antal herceg** (1771—1841), val. belső titkos tanácsos, aranygyapjas vitéz arcképe. Kőrajz Lieder festménye után.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

67. **Ideigleni Magyar Színház Pesten.** Carl Kohlmann sc. Rézmetszet. A Nemzeti Színház Zitterbarth-féle tervének népszerűsítő rajza, a tervezett plasztikai dísszel. Melléklet a Honművész c. folyóirat 1935. évi 88. számához.

Csillag Endre.

68. **Magyar színház és gyors-kocsi.** Fametszet a Honvezér 1837. évfolyamából.

Csillag Endre.

69. **A Nemzeti Színház alaprajza.** Rézmetszet a Fillértár 1836. évfolyamából.

Csillag Endre.

70. **Pesti Magyar játékszín.** Kőnyomat. A Nemzeti Színház a tervezett plasztikai dísszel.

Csillag Endre.

71. **A Nemzeti Színház képe.** Sétáló és lovagló alakokkal. Kőrajz. 1837.

Székesfővárosi Történelmi Múzeum.

72. **A Nemzeti Színház.** Színezett kőrajz Alt Rudolf nyomán, Franz József Sandmanntól, a „Buda-Pest“ c. sorozatból, 1845.

Csillag Endre.

73. **Das Ungarische Theater in Pesth.** Színezett rézmetszet Vincenz Reimtől.

Hollós Oszkár.

74. **A régi Nemzeti Színház és Hatvani-utca torkolata.** Színezett rézmetszet Kuwasseg rajza után Martenstől 1850 tájáról.

Hollós Oszkár.

75. **Nationaltheater in Pesth. Deutsches Theater in Pesth.** J. Sürch sc. Prämienbild zum Spiegel 1847. Rézmetszet. A Nemzeti Színház és német színház képe, a „Der Spiegel“ melléklete.

Csillag Endre.

76. **A Nemzeti Színház Pesten. Das Nationaltheater in Pesth.** A színház főhomlokzata a Kerepesi-útról nézve, jobbra a háttérben a Hatvani-utca (mai Kossuth Lajos-utca).

Csillag Endre.

77. **Pest látképe** nevezetesebb építményeivel körülvéve, köztük a Nemzeti Színház. Színezett rézmetszet Feszka Antaltól.

Hollós Oszkár.

78. **Pest térképe**, keretelésben, nevezetesebb épületeinek színezett képeivel, köztük a Magyar Játékszín belsőjének tekintete. Vasqueztól.

Hollós Oszkár.

79. **Pest és Buda térképe**, keretelésben, nevezetesebb épületeinek színezett képeivel, köztük a Magyar Játékszín homlokzata. Vasqueztól.

Hollós Oszkár.

80. **A Nemzeti Színház belseje.** Gróf Ráday Gedeonnak ajánlva. Fametszet Rohn A.-tól. Melléklet a Pesti Divatlaphoz.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

81. **Kántor Gerzsonné Engelhart Anna** színművésznő (1691—1854) mellszobra márványból.

Nemzeti Színház.

FOLYTATÓLAG AZ I. FÜLKÉBEN 1837—1850-IG TERJEDŐ
IDŐKÖZ EMLÉKEI :

(82—94. sz.)

82. **A Nemzeti Színház megnyitó előadásának színlapja** (falragasz), 1837 augusztus 22. Árpád ébredése, előjáték Vörösmartytól és Belizár, szomorújáték Schenk Eduárdtól, ford. Kiss János.

Borsod-Miskolci Múzeum.

83. **Bajza József** költő és kritikus (1804—1858), a Nemzeti Színház első igazgatójának (1837—38 és 1847—48) arcképe. Olajfestmény Barabás Miklóstól, 1846.

Gróf Haller Ferencné.

84. **Mátray Gábor** író és zeneszerző (1797—1875), 1837-ben a Nemzeti Színház rövid ideig volt igazgatójának arcképe. Kőrajz Barabás Miklós, 1857.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

85. **Szentpétery Zsigmond** színész és író (1798—1858), 1837 óta a Nemzeti Színház tagja — mint Zách Bódog. Kőrajz Barabás Miklóstól, 1846.

Nemzeti Színház Múzeuma.

86. **Füredi Mihály** (1816—1871), 1837-ben kardalos, utóbb magánénekes a Nemzeti Színháznál — mint Figaró. Kőrajz Barabás Miklós, 1847. Melléklet a Pesti Divatlaphoz.

Nemzeti Színház Múzeuma.

87. **Farkas József** táncművész, 1838-ban a Nemzeti Színház tagja. Színezett rézmetszet Geigertől, Schöller rajza után. A Theater Zeitung melléklete.

Hollós Oszkár.

88. **Egressy Gábor** (1808—1866), a Nemzeti Színház tagja 1837-től — mint Gritti Lajos. Barabás Miklós kőrajza 1845-ből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

89. **Id. Lendvay Márton** (1807—1859) — mint Bánk bán. Kőrajz Barabás Miklóstól, 1845.
Nemzeti Színház Múzeuma.
90. **Nyáry Pál** álarcférfi (1806—1871), 1830—1840-ig a Nemzeti Színház igazgatójának mellszobra, gipszből.
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.
91. **László Józsefné de Caux** Mimi énekesnő (1823—1906). Olajfestmény. Barabás Miklós, 1850. A negyvenes években kezdte pályáját. Ő volt Szigligeti népszínműveiben a nőalakok első híres megteremtője.
Magyar Történelmi Képcsarnok.
92. **Liszt Ferenc** (1811—1886) zongoraművész és zeneköltő arcképe. Olajfestmény Barabás Miklóstól, 1847. 1840-ben játszott először a Nemzeti Színházban annak alapja javára és ez alkalommal kapta azt az aranyozott ezüst díszkardot, mely a 2. üvegszekrényben 229. szám alatt látható.
Szépművészeti Múzeum.
93. **Déryné Széppataki Róza** színművésznő (1793—1872) arcképe. Olajfestmény.
M. kir. Operaház emlékgűjteménye.
94. **Szentkirályi Móric** (1809—1882), 1838—39-ben rövid ideig a Nemzeti Színház igazgatójának mellszobra gipszből.
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye.

TÁRLÓBAN NYOMTATVÁNYOK ÉS KÉZIRATOK :

(95—117. sz.)

95. **Meghívás** a Magyar Játékszíni cédulák előfizetésére Pesten, augusztus 10. 1837. Landerer Lajos, másik oldalán ugyanez a szöveg német nyelven.

Dr. Bedő Rudolf.

96. **Felszólítások** a Pesti Magyar Színház megnyitására készí-
tendő üdvözlések és emlékpénzek iránt. (Röplap, 1 oldal.)

Dr. Bedő Rudolf.

97. **A Pesti Magyar Színház Ruhatára jegyzőkönyve** Augusztus
22-ki 1827 Esztendőben kezdve. Írta Podratzky Ferencz,
Nemzeti Színház Ruhatár Gondviselő. Ívrétalakú kéziratos
könyv.

Petrich Gyula.

98. **A Nemzeti Színház megnyitó előadásának színlapja** 1837
augusztus 22. Árpád ébredése, előjáték Vörösmartytól és
Belizár, szomorújáték Schenk Eduárdtól, fordította Kiss
János. (133 × 25 cm.)

Nemzeti Színház Múzeuma.

99. **Árpád ébredése**, előjáték a pesti Magyar Színház megnyitá-
sának ünnepére, írta Vörösmarty Mihály. Pest, 1837. 8°,
27 oldal.

Hollós Oszkár.

100. **Belizár**, regényes szomorújáték 5 felvonásban, Schenk
Eduárd munkája. Fordította Kiss színész Budán, 1836.
Eredeti kézirat 4°.

Nemzeti Színház Múzeuma.

101. **Földszinti jegy**. 435. szám a Magyar Színház első éveiből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

102. **Örömdal**. Előadva, s kinyomatva a Pesten épült Magyar
Színház megnyitása alkalmával nyocza hó 22. napján
1837-dik évben. Írta Pintér Mihály. 7 oldal, 4°.

Orsz. Széchenyi Könyvtár.

103. **„Részvénykötelezvény** a pesti Nemzeti Magyar Színház
fenntartására összeállt Részvénytársaságnál“. Földváry Lajos
részére, Földváry Gábor aláírásával. 1838. 2 oldal.

Hollós Oszkár.

104. **Mint az előbbi**, nyitva az alaptervezetnél.

Dr. Bedő Rudolf.

105. **Schodelnének.** (Vers Sch.-hez, 1838, jelzéssel, röplapon.)
Fővárosi Könyvtár.
106. **Schoedelnének.** (Vers, Sch.-hez, 1839. jelzéssel, röplapon).
Fővárosi Könyvtár.
107. **Dérinéhez.** (Vers 1839, röplapon.)
Orsz. Széchenyi Könyvtár.
108. **Konti Károlyhoz.** (Vers ismeretlen szerzőtől, röplapon, 1839.)
Fővárosi Könyvtár.
109. **Kisméretű színlap** 1839. február 23. Fáncsy Lajos javára.
„Szvatopluk“ először, Gál József munkája.
Dr. Bedő Rudolf.
110. **Színlap** 1839. március 23-án, a Bánk-bán első előadása a Nemzeti Színházban. Egressy Gábor jutalomjátéka.
Dr. Bedő Rudolf.
111. **Játékkártya** (tarokk) pesti látképekkel, német felirattal, a III.-on a Nemzeti Színház képe. Meyer és Wilner gyárában készült Pesten, 1850 körül.
Dr. Rauss Károly.
112. **Kovács Mária** színésznő és író († 1874). Olajfestmény, Lacza Endre, 1853. (74 × 56 cm.)
Magyar Történelmi Képcsarnok.
113. **Latkóczy Lajosné** Hivatal Anikó színművésznő (1813—1891). Olajfestmény. 1837-ben került a Nemzeti Színházhoz (76 × 61 cm).
Magyar Történelmi Képcsarnok.
114. **Egressy Gábor** (1808—1866) miniatűr arcképe papíron (16 × 12 cm).
Fővárosi Történelmi Múzeum.

115. **Megyery Károly** (1798—1842) miniatűr arcképe papíron (16 × 12 cm).
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
116. **Bulyovszkyné Szilágyi Lilla** (1833—1909) miniatűr arcképe papíron, Gaupmann Rudolftól (15 × 13 cm).
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
117. **Szentpéteri Zsigmond** színművész (1798—1858) mellszobra, márvány, Huszár Adolftól, 1877.
Nemzeti Színház.

1. ÜVEGSZEKRÉNYBEN :

(118—141. sz.)

118. **Déry Istvánné Széppataki Róza** (1793—1872) színművésznő vízfestésű arcképe papíron Telepy Károlytól, egykorú keretben (11 × 9 cm).
Neogrády Antalné.
119. **Játékhaba** porcellán végtagokkal, fűrészporral töltött vászon-
testtel, a hagyomány szerint Dérynée volt. Hossza 17 cm.
Nemzeti Színház Múzeuma.
120. **Pohár**, köszörült, rajta rokokó keretelésben a Nemzeti Színház metszetképe.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
121. **Tányér**, sárga mázas fajánsz, rajta virágos keretelésben a Nemzeti Színház képe fekete színben, levonóképpel készítve. Alatta „4. Magyar Színház“ felirat, 1840-es évekből. Átmérője 22 cm.
Hollós Oszkár.
122. **Talpas pohár** piros-fehér üvegből, metszett és festett díszítéssel, „Emlékül“ felirattal, 1840 tájáról. Dérynée volt.
Rozsnay Kálmán.

123. **Illatszerez üveg**, sárga, metszett virágdísszel. Lendvayné Hivatal Anikóé volt. Magassága 11 cm.

Rozsnyay Kálmán.

124. **Talpas pohár**, piros-fehér üvegből, köszörült és festett díszítéssel, az 1840-es évekből, Blaha Lujza tulajdona volt.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

125. **Illatszerez üveg**, fehér, kék, aranyfestésű dísszel, Egressyné Szentpétery Zsuzsikáé volt.

Rozsnyay Kálmán.

126. **Tintatartó**, cseh porcellán, útiböröndöt és rajta podgyaszt ábrázoló alakban. Színes festéssel. Hossza 12 cm. Egeressyé volt.

vitéz Telepy Miklósné.

127. **Lendvay Márton** (1807—1858) miniatűr arcképe elefántcsonton Kiss Pétertől. Ovális alak. 6.5 és 5 cm.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

128. **Handzsár** csontmarkolattal, pengéjén tintával a következő felirat: „A m. forradalom alatt Bem tábornok Petőfi Sándornak, Petőfi Egressy Gábornak Erdélyben, 1849“.

M. Kir. Hadi Múzeum.

129. **Tányér**, ezüst, nyolcszögletű, domborművű szegéllyel, közepén vésett díszítéssel. „N. Várad Közönsége“. Emlékül Egressy Gábornak. 10. Október 1857“ és 1904-ben rávésett felirat.

vitéz Telepy Miklósné.

130. **Sarló**, aranyozott ezüsből, drágakövekkel díszítve „Pozsony 1840 tél hó 4-iki Emlékül. Az Ország Gyűlési Ifjúság“ felirattal. Készítette Schier ötvös Pozsonyban. Schodelné kapta vendégszereplésekor mint Norma. Hasonló Norma-sarlót „La Grua k. a.-nak a pesti ifjúság. 1860“ felirattal, a Nemzeti Színház-ban vendégszereplő olasz társaság operaénekesnője kapott.

Történeti Osztály.

131. **Díszbuzogány**, nádnyéllel, ezüst fejjel. Rajta „Egressy Gábornak Február 18-án — Eperjesi emlék 1861” felírás. Egressy utolsó fellépése alkalmával, a Brankovics Györgyben használta 1866-ban.

Neogrády Dóra.

132. **Tányér**, ezüstdől, kerek, áttört szőlőindás szegélydísszel „Színi képesség, erény és szorgalom méltánylásául Kolozsvárott január 30. 1843” felirattal. Készült Pesten, Prandtner ötvösmester műve. Komlóssy Idáé (1825—1893) volt. Átmérő 26.5 cm.

Történeti Osztály.

133. **Koszorú**, fejrevaló, ezüst, csokrán lant „Komlóssy Ida — Pest 1855 Január 6 — a Pesti Közönség” felirattal. Készítette Patits Ferenc, Pesten.

Történeti Osztály.

134. **Talpas serleg**, ezüst, neorokoko dísszel „Komlóssy Idának emlékül. A színművészet pártolójától Kolozsvárott jan. 30. 1843” felirattal készült Bécsben 1840-ben. Magassága 17 cm.

Történeti Osztály.

135. **Fedeles serleg**, ezüstdordás és hólyagos dísszel, tetején a színészet múzsájának szobrocskája, „Egressy Gábornak Emlékül Tisztelői Budapest 1841” felirattal, fenekén pedig „készíté Goszmann György Ezüstműves”. Magassága 31 cm.

Petőfi-ház.

136. **Lendvay Márton** (1807—1858) szobrának terve Dunaiszky Lászlótól (1822—1904), gipszből.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

137. **Babérkoszorú** ezüstdől, szalagján a felirat: „Ariadnének 24. Sept. 1838”. Kuthy Lajos Ariadne c. drámájának premierjén kapta Lendvayné Hivatal Anikó. Ez volt a Nemzeti Színház első bukott darabja (színlapja az előcsarnokban).

Történeti osztály.

138. **Lendvayné Hivatal Anikó** (1813—1891) domborművű arc-
képe színezett viaszból, üveg alatt. Átmérője 11 cm.

Történeti osztály.

139. **Fedeles talpas serleg**, ezüst, trébelt neorokoko-dísszel.
„Egressy Gábornak — a tisztelet és méltánylás jeléül —
a művészet Budapesti barátai. Télutó 8-kán 1845” felirattal.
Pesti munka, GG mesterjeggyel. Magassága 32 cm.

Történeti osztály.

140. **Talpas serleg**, ezüst, domborművű növényi dísszel : „Egressy
Gábornak vidéki pályatársai” Reszler István társulata
Debreczen Október 4-én 1861” felirattal. Magassága 13.5 cm.

Történeti osztály.

141. **Diadéma**, részben babérlevelekkel borított filigranmunka,
ezüsből. Egressy Gábor (1808—1866) kapta Baján 1846-ban
vendégszereplése alkalmából. Bajai hitelesítő bélyeggel
és E. G. névkezdőbetűs mesterjeggyel.

vitéz Telepy Miklósné.

II. FÜLKÉBEN 1837—1850-IG TERJEDŐ IDŐKÖZ EMLÉKEI : TÁRLÓBAN : NYOMTATVÁNYOK, METSZETEK, CIPŐ.

(142—164. sz.)

142. **Pesti Magyar Színház tudnivalói** 1840-ből. Megyery Károlyé.

Nemzeti Színház Múzeuma.

143. **Kimutatása a pesti Magyar Színház létesítési alapjának**,
1840. 35 oldal. 4°.

Országos Széchényi Könyvtár.

144. **Carl Henriette kisasszonynak.** (Vers 15 × 22 cm-es röplapon
Philokalostól H. & Ny. n.) 1842. ápr. 8.

Fővárosi Könyvtár.

145. **Társalkodó 1843.** Nyitva a 32. oldalon. Bartay Endre igazgató pályázatát hirdet egy a népeletből merített színmű megírására és Vörösmarty Mihály „Szózat”-ának megzenésítésére.

Dr. Rauss Károly.

146. A „**Szökött Katona**” kézirata, Szigligetitől, 1843-ból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

147. **Jelenet Szigligeti „Szökött katonájá”-ból**, német nyelvű aláírással. Rajzolta és metszette Fuchsthaller. Melléklet az „Ungar”-hoz.

Nemzeti Színház Múzeuma.

148. **Emlékkönyv az első magyar színház 1792. Május 5-ikén történt megnyitásána..... 1842.** Pest Landerer és Hekenast. 24 oldal, 8°.

Nemzeti Színház Múzeuma.

149. **Üdvözlét Schodelnéhoz**”. (Vers, 2 oldal, 1843. szeptember 20-án.)

Nemzeti Színház Múzeuma.

150. **Szigligeti nyugtája**, eredeti kézirat a „Debreczeni rüpk” című darabja után járó összegekről. 1844.

Dr. Bedő Rudolf.

151. **Börtönjelenet Szigligeti „Két pisztoly” című népszínművéből**, német nyelvű aláírással. Rajzolta és metszette Fuchsthaller. Melléklet az „Ungar”-hoz. 1844.

Nemzeti Színház Múzeuma.

152. **Füredi Mihály (1816—1871)** — mint Sobri Szigligeti Ede (1814—1878) „Két pisztoly” című művében. Színezett rézmetszet. Készítette Kiss B. rajza után Vidéky. Melléklet a Pesti Divatlaphoz.

Nemzeti Színház Múzeuma.

153. **Nagy Ignác (1810—1854)** „Tisztújítás” című 1842-ben 100 arannyal jutalmazott darabjának négy jelenete, német nyelvű feliratokkal, színezett rézmetszet Fuchsthallertől. Az „Ungar” melléklete.

Nemzeti Színház Múzeuma.

154. **Elsler Fanny** (1810—1888) bécsi táncosnő 1844. évben pesti szereplése alkalmából készült képe. Kőrajz. Jelzése: Gear. b. M. Engel in Pesth Beil. 2. „Ungar“.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

155. **Üdvözlő vers.** Készült Elsler Fanny 1844. június 2-án a Nemzeti Színházban történt fellépése alkalmából.

Hollós Oszkár.

156. **Elsler Fanny fehér selyem cipője**, melyet 1844-ben Szepeszy Ferenc Pest városi polgármesternek ajándékozott.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

157. **Bartha (Magyar János) színész** (1798—1852) arcképe. Olajfestmény. Latkóczy Lajostól (132 × 86 cm). 1837-ben szerződött a Nemzeti Színházhoz. Különösen magyar népies szerepekben volt népszerű.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

158. **Petőfi Sándor** költő (1823—1849) mellszobra márványból. Készítette Izsó Miklós 1862. Petőfi 1844 október 12-én lépett fel a Nemzeti Színházban, Szigligeti „Szökött katona“ című darabjában, színlapja az előcsarnokban 2. tárlóban. 1848. március 15-én „Talpra Magyar“-ját Egressy szavalta a Nemzeti Színház színpadán.

Történeti osztály.

159. **Hollósy Kornélia** Lonovits Józsefné énekesnő, „a nemzet csalogánya“ (1827—1890) arcképe. Olajfestmény. Kovács Mihálytól. 1846-ban szerződik a Nemzeti Színházhoz. 1862-ig állandó tag. (157 × 116 cm).

Magyar Történelmi Képcsarnok.

160. **Schodelné Klein Róza** operaénekesnő (1811—1854) arcképe, olajfestmény. Barabás Miklós, 1852. (158 × 117 cm). A Nemzeti Színházban 1837-ben lépett fel először a „Norma“-ban. 1840-ben kilép, 43-ban visszaszerződik. 1848-ban lép fel utoljára a „Norma“-ban.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

161. **Arany János** (1817—1882) író, műfordító mellszobra Izsó Miklóstól, márványból. Madách „Ember tragédiáját” ő mutatta be a Kisfaludy Társaságnak, kiadványainak elsejében ismertette azt.

Történeti Osztály.

162. **Szentpétery Zsigmond** (1798—1858) színművész — mint Zách Bódog. Hímzett, festett rátétmunka, 1846 tájáról. (335 × 32 cm.)

Rozsnyay Kálmán.

163. **Lendvay Márton** színművész (1807—1858) arcképe, olajfestmény. (110 × 86 cm.)

Magyar Történelmi Képcsarnok

164. **Egressy Gábor** (1808—1866) — mint Mátyás király. Hímzett és festett rátétmunka, 1846 tájáról. (40 × 36 cm.)

Történeti Osztály.

TÁRLÓBAN : KÉZIRATOK, NYOMTATVÁNYOK.

(165—181. sz.)

165. **Laborfalvy Róza** fél havi fizetésének nyugtája a Nemzeti Színház pénztárától 1845. január 31. Nyomtatvány s. k. aláírással.

Dr. Bedő Rudolf.

166. **Laborfalvy Róza** s. k. levele a Nemzeti Színház igazgatóságához szereplése ügyében.

Dr. Tóth László.

167. **Egressy Gábor** nemzeti színházi rendezői naplója 1846-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

168. **Szigligeti Ede** „Csikós” című népszínműjének kézirata 1846.

Nemzeti Színház Múzeuma.

169. **Szigligeti Ede** „Csikós“ népszínműjének német fordítása kéziratban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

170. **Szigligeti Ede** „A műszeretők“ című vígjátékának eredeti kézírata.

Dr. Tóth László.

171. **Szerdahelyi Kálmán** (1839—1872) Don Juan vígopera szövegének magyar nyelvű fordítása 1846-ból. Eredeti kézirat.

Nemzeti Színház Múzeuma.

172. **Gróf Ráday Gedeon** a Nemzeti Színház igazgatójának utalványára Szilágyi Lilla részére 1847 május 1.

Nemzeti Színház Múzeuma.

173. **Bajza József** s. k. levele, a Nemzeti Színháznál használt címek eltörléséről 1848 április 29.

Dr. Tóth László.

174. **Bajza József** s. k. levele 1848 május 20-ról a kardalosos önkéntességéről.

Nemzeti Színház Múzeuma.

175. **Erdélyi János** ügyvéd, költő tanár (1814—1868) 1849-ben a Nemzeti Színház igazgatójának sajátkezű levele Szigligeti-nének kiutalványozott pénzekről.

176. **Nyugtatvány** a Nemzeti Színházi napi hirdetményekért járó összegről. 1848. március 21.

Dr. Bedő Rudolf.

177. **A bécsi Hoftheater Színlapja** 1850 június 25-ről Hollósy Kornélia vendégszerepléséről.

M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.

178. **Bulyovszky Lilla** 2 drb német és 1 drb magyar nyelvű névjegye.

Dr. Bedő Rudolf.

179. **Fánesy Lajos** és családja és **Kaiser Ernst Jozefa** egy-egy névjegye.

Dr. Bedő Rudolf.

180. **Lendvay Márton** és **Ida Benza** egy-egy névjegye.

Vizvári Mariska.

181. **Megyery Károly** (1798—1842) komikus mellszobra, márványból.

Nemzeti Színház.

III. FÜLKE. 1850-TŐL 1867-IG TERJEDŐ IDŐKÖZ EMLÉKEI.

(182—204. sz.)

182. **Bulyovszky Gyuláné**, Szilágyi Lilla színművésznő és író (1833—1909) a cképe. Kőrajz. Barabás Miklós, 1853.

Nemzeti Színház Múzeuma.

183. **Prielle Kornélia** színművésznő (1826—1905) arcképe. Kőrajz. Barabás Miklós, 1858.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

184. **Szigeti József** komikus, színész, drámaíró (1822—1902), 1844-től a Nemzeti Színház tagja — mint csizmadiamester a „Kísértet“ című népszínműben. Kőrajz Barabástól. Melléklet a „Napkelet“-hez.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

185. **Tóth Kálmán** költő (1831—1881) arcképe. Kőrajz, Barabás Miklós, 1853. Műmelléklet a „Délibábhoz“.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

186. **László József** (1809—1878) arcképe. Kőrajz. Barabás, 1859.

Nemzeti Színház Múzeuma.

187. **Nyéki Mihály** (1789—1862) m. kir. helytartósági tanácsos, a Nemzeti Színház intendánsa 1862-ben, arcképe. Kőrajz. Barabás, 1847.

Nemzeti Színház Múzeuma.

188. **Ristori Adél** (1822—1906) olasz drámai művésznő arcképe. Kőrajz. 1856-ban vendégszerepelt a Nemzeti Színházban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

189. **Rachel** (1820—1858) francia drámai művésznő arcképe. Kőrajz Kriehubertől, 1850. 1851-ben vendégszerepelt a Nemzeti Színházban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

190. **Simontsits János** (1783—1856), a Nemzeti Színház igazgatója (1849—52) arcképe. Kőrajz. Barabás, 1844.

Nemzeti Színház Múzeuma.

191. **De Caux Mimi** (1823—1906) népszínművésznő arcképe, a magyar elnyomás miatti gyász jeléül fekete magyar díszruhában, melyben I. Vilmos német császár, akkor még trónörökös előtt fellépett. Kőrajz Barabástól.

Kuliffay Izabella.

192. **Schodelné Klein Rozália** (1811—1854) — mint „Bátory Mária“. Kőrajz. Barabás, 1845.

Nemzeti Színház Múzeuma.

193. **Czakó Zsigmond** színész, drámaíró (1820—1847) arcképe. Kőrajz, Barabás Miklós, 1846. —1842-ben a Nemzeti Színház kardalosa, 1844-ben a „Kalmár és tengerész“, 1845-ben a „Végrendelet“ című drámáit sikerrel adták a Nemzeti Színházban, a többi megbukott, ezért öngyilkos lett.

Nemzeti Színház Múzeuma.

194. **Ira Aldridge** világhírű angol néger színész arcképe. Kőrajz. Barabás, 1853. A Nemzeti Színházban 1852—53. és 1858-ban szerepelt.

Hollós Oszkár.

195. **Kőszeghi Károly** baritonista (1820—1891) arcképe. Kőrajz. Barabás Miklós, 1857. 1843-ban lépett fel először a Nemzeti Színházban.
Nemzeti Színház Múzeuma.
196. **Egressy Gábor** (1808—1866) — mint „Dózsa György“ Jókai e című szomorújátékában. Kőrajz 1858-ból.
Nemzeti Színház Múzeuma.
197. **Szentpétery Zsigmond** színművész (1798—1858). Olajfestmény Jakobey Károlytól (82 × 67 cm). 1837-ben szerződik a Nemzeti Színházhoz. Utoljára 1857-ben játszott. Színműveket is írt.
Magyar Történelmi Képcsarnok.
198. **Füredi Mihály** (1816—1871) arcképe. Olajfestmény Szemlér Mihálytól, 1860 (80 × 64 cm). 1837-ben kardalos, utóbb magánénekes lett a Nemzeti Színháznál.
M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.
199. **Álló íróasztal**, két lábon álló feketére festett puhafából, rajta porcellánbetétes, esztergályozott, feketére fényezett fátintatartó. Szigligeti Ede színműíróé volt.
Dr. Törs Tibor.
200. **Szigligeti Ede** „Liliomfi“-ának eredeti kézírata.
Országos Széchenyi Könyvtár.
201. **Tóth József** színművész (1823—1870). Olajfestmény Latkóczy Lajostól (50 × 40 cm). 1847-ben vendégszerepelt, 1851-ben szerződtették a Nemzeti Színházhoz.
Magyar Történelmi Képcsarnok.
202. **Reményi Ede** hegedűművész (1829—1898) arcképe. Olajfestmény Munkácsy Mihálytól, 1865 (45 × 35 cm). 1860-ban a Nemzeti Színház színpadán lépett fel.
Magyar Történelmi Képcsarnok.
203. **Egressy Benjamin** színművész, színműíró és zeneszerző (1813—1851) arcképe. Olajfestmény. Barabás Miklós, 1855 (97 × 79 cm). 1843-ban a Szózat zenéjét szerezte.
Magyar Történelmi Képcsarnok.

204. **Erkel Ferenc** zeneszerző (1810—1893) arcképe. Olajfestmény Giergl Alajos, 1855 (130 × 100 cm). 1838-tól első karnagy a Nemzeti Színházban. Első művei: „Báthory Mária” 1840, „Hunyadi László” 1844; ez évben írta a pályanyertes zenét Kölcsey Himnuszához.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

TÁRLÓBAN, KÉZIRATOS ÉS NYOMTATOTT KÓTÁK, KÉZIRATOK, APRÓ NYOMTATVÁNYOK.

(205—221. sz.)

205. **Kölcsey Hymnusra** 20 darab arannyal Koszorúzott és pályanyertes Nép Melódiának szerzője Erkel Ferenc. Pest, július 2-án, 1844. Eredeti kézirat. Hat oldal. Kóta.

Országos Széchenyi Könyvtár.

206. **Szózat**. Vörösmarty Mihálytól, zenéje Erkel Ferentől. Pest, április 8-án, 1847. Eredeti kézirat. Két oldal. Kóta.

Országos Széchenyi Könyvtár.

207. **Szózat** (Zuruf). Költemény Vörösmartytól, übersetzt von G. F. Zerfti, in Musik gesetzt von Franz Erkel. Kóta, két oldal. Nyomtatta Walzel A., Pesten.

Hollós Oszkár.

208. **Erkel Ferenc szerződése** a Nemzeti Színházzal. Kétoldalas nyomtatvány Simontsits János igazgató sajátkezű írásával és aláírásával. Pest, 1850 január 30.

Országos Széchenyi Könyvtár.

209. **Szózat**. Költemény Vörösmartytól. Díjkoszorúzott zenéjét írta Egressy Béni. Rózsavölgyi és Társa tulajdona, Pesten. Kóta, öt oldal. Egressy 1843-ban nyerte el a Bartay Endre által kitűzött pályadíjat, de csak halála után talált elismerésre.

Hollós Oszkár.

210. **Klapka-induló**, zongorára szerzé Egressy Béni. Rózsavölgyi és Társa, Budapest. Kóta, három oldal.

M. Kir. Hadimúzeum.

211. **Utasítás** a Pesti Magyar Színház igazgatósága részére, a Helytartó Tanács rendelete. 22 oldalas német, 35 oldal magyar nyelven. Kelt december 21, 1854.

Dr. Tóth László.

212. **Néger dalok**, Chansons Negres The Padlock per Ira Aldrige. Pest. Rózsavölgyi & Comp. (1853). Kóta, hat oldal. A címlapon Ira Aldridge képe J. Tyrollyer metszete.

Hollós Oszkár.

213. **Souvenir de Rachel Ouadrille par A. Ellenbogen**. Pest chez Rózsavölgyi & Cie. Kóta, hat oldal. Címlapján Ráchel arcképe. Kőrajz. Kriehuber, 1850.

Hollós Oszkár

214. **Aranyváry Emilia** francia négyes. Zongorára szerkesztette Guzmann Johanna Opera dallamaiból Ellenbogen Adolf, a Nemzeti Színház zenekarigazgatója. Pesten, Rózsavölgyi és Társánál. Kóta, 6 oldal. Címlapján Aranyváry E. arcképe. Kőrajz.

Hollós Oszkár.

215. **Egressy dalai**, piros bársony kötésben. De Caux Mimi külföldi hangversenyein ezzel a kezében énekelt. Kéziratot kóta, 38 oldal.

Kuliffay Izabella.

216. **Üdvözlő Költemény** Fancsy Ilkához. Pest, dec. 14., 1857. Selyemre nyomtatva, fehér szalagcsokorral és zöld vászonlevélkoszorúval díszítve.

Dr. Bedő Rudolf.

217. **Tudor Mária**, nagy opera 3 felvonásban. Viktor Hugó után szabadon kidolgozta Cséki Frigyes, zenéjét szerezte Bognár Ignác, a Nemzeti Színház kartinítója. 1854. A Nemzeti Színházban színrekerült mű eredeti szövegkönyve.

M. kir. Operaház ereklgygyűjteménye.

218. **Brankovics György**, írta Obernyik Károly, első sugópéldány 1856-ból Egressy Gábor jegyzeteivel és igazításaival.
Nemzeti Színház Múzeuma.
219. **Szabad beléptijegy** a Magyar Nemzeti Színházba.
Nemzeti Színház Múzeuma.
220. **Nemzeti Színház, földszinti zártszék.** Belépőjegy kartonra ragasztva.
Nemzeti Színház Múzeuma.
221. **Üdvözlő vers** (kisméretű) Munkácsy Flórának, Pápa, 1858. Arany papírkereteléssel.
Nemzeti Színház Múzeuma.

2. ÜVEGSZEKRÉNYBEN.

(222—252. sz.)

222. **Karmesteri pálea**, ezüstből, domborműves és vésett díszítéssel, körülsavarodó kék zománcszalagján: „Hunyadi László szerzőjének a nemzeti színészet barátjai 1844“ felirattal. Aranyozott nyelében 100 darab cs. és kir. arany volt.
Történeti Osztály.
223. **Aláírás egy karigazgatói pálcára** (Tactierstock) karmester Erkel F. úr megtisztelésére. Petricsevich Horváth Lázár gyűjtőve az előbbi ütempálca megszerzésére.
Országos Széchenyi Könyvtár.
224. **Karmesteri pálea**, ezüstből, végén a Zene Múzsájának szobrocskájával, nyelén aranyozott domborművű virágdíszítéssel, mondatszalagján „Erkel Ferenc főzeneigazgató úrnak Beethoven IX. Symphoniájának a pesti nagy redoute teremben 1865 március 25-én történt első előadása emlékéül. Tiszteletteljesen ajánlják a városi redoute termék bérlői Seeger Frigyes, Közel Jakab“ vésett felirat.
Történeti Osztály.

- 225 a—b. **Díztál és kaneső**, François Briot (1550—1616) francia éremmintázó Temprantia tál- és kanesójának aranyozott galvánómásolata. Véssett felirata: „Hunyadi László 200-ik előadásakor az érdemdús szerzőnek a Nemzeti Színház operai és drámai személyzete — Budapest, 1874. évi Február 24“.

Történeti Osztály.

226. **Gyümölcsöstálalakú állvány**, ezüsből, rajta apró hangszerek, fekete fatálcán, „Erkel Ferenc országos főzeneigazgató úrnak 50 éves karnagy jubileumára a budapesti hangszerkészítők 1888 December hó 16. Schunda V. J., Placht J., Chmel...“ felirattal.

Történeti Osztály.

227. **Babérkoszorú**, ezüst, aranyozott csokrán véssett felirattal: „Erkel Ferencz Orsz. m. kir. Zeneakadémiai Igazgató s tanárnak Névünnepi emlékül az Orsz. M. k. Zeneakadémia hallgatói — 1878 Október 3-án.“

Történeti Osztály.

228. **Erkel Ferenc** (1810—1893) arcképe. Fénykép.

Hollós Oszkár

229. **Díszkard**, aranyozott ezüst, domborműves díszítéssel, türkiz, smaragd és rubinokkal díszítve. Hüvelyén a következő véssett felirat: „A nagy művészek. Liszt Ferencznek, művészi érdeme, és buzgó hazafisága méltatásául — tisztelő honfitársai Pesten. Január 4-én 1840“. A Nemzeti Színházban, annak javára tartott hangversenyén kapta Liszt.

Országos Zeneakadémia.

230. **Babérkoszorú**, ezüsből, aranyozott szalagján a felirat: „Szuk Lipót úrnak — a nemzeti zenede tanárának — 25 évi tanársága emlékeül — a nemzeti zenede — Budapest január 6-án 1878“. Szuk Lipót (1818—1897) 32 éven át volt a Nemzeti Színház első gordonkása.

Történeti Osztály.

231. **Szuk Lipót** (1818—1897), a Nemzeti Színház első gordonkásának arcképe. Fénykép.

Börzsönyi Vargha Béla.

232. **Fuvola**, ébenfából, egyik tagja elefántcsontból, ezüst billentyűkkel, készítette Ziegler J. Bécsben. Doppler Ferenc (1821—1883) a 60-as években a Nemzeti Színház első fuvalása és karmestere, zeneszerző e hangszeren játszott 1861 március 9-én a Bánk Bán első előadásán a Nemzeti Színházban.

Történeti Osztály.

233. **Vörösmarty Mihály** (1800—1855) kisméretű mellszobra bronzból Damkó Józseftől. Vörösmarty írta a Nemzeti Színház megnyitó darabját, az „Árpád ébredése”-t, azonkívül számos drámát írt és fordított, melyek a Nemzeti Színházban színrekerültek.

Iparművészeti Osztály.

234. **Öv**, aranyozott paszományból, ékköves és zománcdíszű boglárókkal, áttört díszítésű csattal, aranyozott ezüstműből. Stéger Ferenc operaénekesnek (1824—1916) ajándékozták Kolozsvárott V. 14.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

235. **Könyv**, első lapján kéziratos felírás: „Sokan adjunk keveset. Aláírás Stéger Ferenc, kedvelt dalművész hazánkfiának, több magyar hölgy által adandó pesti emlékre, mely egy aranyozott övből áll”, alatta kezdődő és nyolc oldalon át folytatódó névalírások. Préselt díszítésű barna bőrkötésben.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

236. **Pohár**, ezüstműből, alján trébelt virágos dudordísszel „Tóth Kálmánnak emlékéül” felirattal. A Magyar Tudományos Akadémia ajándéka 100 arannyal megtöltve 1858-ban, „Egy királyné” című drámájának jutalmazásául. 1860 december 17-én adták először a Nemzeti Színházban.

Történeti Osztály.

237. **Tintatartó**, ezüstműből, füzetre helyezett szalaggal átkötött három könyv alakjában „Szigligeti 101. műve — Szigligeti 100 színműve. A századik előadásnak emlékéül a Nemzeti Színház tagjai 1872. évi december 27-én rávéselt felirattal.

Történeti Osztály.

238. **Babérkoszorú**, ezüst, „Szigligeti Eduardnak“ „Szökött katona“ népszínműve 100-dik előadása emlékére pályatársai és tisztelői Pesten aug. 19. 1869“ felirattal. A koszorú levelein műveinek címei.

Történeti Osztály.

239. **Kulesesomó**, melyet Ellinger József operaénekes (1820—1891) a „Zsidónő“ Eleazár szerepében használt és talizmánként külföldi szereplései során is mindig magával vitt.

M. kir. Operaház emlékgűjteménye.

240. **Tarsoly**, fekete bársonyból, De Coux Mimi (1823—1906.) énekesnőé volt, melyet a „Faustban“ mint Margaréta használt.

Kuliffay Izabella.

241. **Álarc**, fekete bársonyból, selyemszalaggal, De Coux Mimi énekesnőé volt, ki a „Don Juan“ című operában viselte.

Kuliffay Izabella.

242. **Szigeti József** (1822—1902) arcképe. Vízfestmény 1844-ből, amikor színész lett.

Vízvári Mariska.

243. **Fejsze**, vas, rézberakással díszítve, készült Ada Kaleb szigetén, Szigeti Józsefé volt, aki azt „Viola az alföldi haramia“ című saját darabjában használta.

Vízvári Mariska.

244. **Szigeti József** (1822—1902) arcképe. Kőrajz. Sajátkezű aláírásával. 1844-től a Nemzeti Színház tagja volt.

Vízvári Mariska.

245. **Tál**, porcellán, oválisalakú, arany díszítéssel, közepén Prielle Kornélia (1826—1906) arcképe, fénykép. Körülötte a „Vígjáték királynéjának — Szelleműs hölgy“ —, azonkívül néhány darab címe, amelyben szerepelt: „Jó hazafiak“, „Jó falusiak“, „Jó barátok“, „Csacska nők“, „Gyöngéd rokonok“.

Nemzeti Színház Múzeuma.

246. **Keztyű**, egy pár, fehér bőrből, az egyiket tintával a következő írás: „Ez azon bizonyos keztyű, melyet testvéri felavatáskor nekem hozott“.

Nemzeti Színház Múzeuma.

247. **Legyező**, celluloidból, áttört díszítéssel és arannyal festett virágdísszel. Lemezei kék szalaggal összefűzve. Prielle Kornéliáé volt.

Rozsnyay Kálmán.

248. **Bulyovszkyné Szilágyi Lilla** (1833—1909) arcképe. Ovális teknőckeretben. Weger A. színezett rézmetszete, Leipzig. Bulyovszkyné 1846 óta volt a Nemzeti Színház tagja.

Hollós Oszkár.

249. **Felekyné Munkácsy Flóra** (1836—1906) arcképe. Színezett fénykép, foglalata aranyozott ezüst babérkoszorú korallszemekkel. Csokrán a következő felirat: „Felekyné Munkácsy Flórának a művésznőnek tisztelettel és barátnőnek szeretettel 1901. április 16. Némethy Kari“.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

250. **Rózsafüzér**, facettált granát-szemekből, keresztje hasonló gyöngyszemekből, Felekyné Munkácsy Flóra Stuart Mária szerepében viselte.

Nemzeti Színház Múzeuma.

251. **Nyaklánc**, két egyenlő karkötőből, hamis gyöngyökből, aranyozott rézcsatokkal, melyet „Sába“ Szulamith szerepében használt 1876-ban, Benza Ida (1864—1880).

M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.

252. **Egressy Galambos Gábor** (1808—1866) mellszobra. Márvány.

Nemzeti Színház.

IV. FÜLKÉBEN: 1850—1867-IG TERJEDŐ IDŐKÖZ EMLÉKEI.

(253—261. sz.)

253. **Gyulai Pál** (1826—1909), a legnagyobb magyar műkritikus arcképe. Kőrajz Marastonitól. A „Családi Kör“ melléklete, 1866.
Szépművészeti Múzeum.
254. **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872) arcképe. Kőrajz.
Szépművészeti Múzeum.
255. **Ellinger József** operaénekes (1820—1891) arcképe. Kőrajz. Barabás Miklós, 1854.
Dr. Meszlényi Róbert.
256. **Ellinger Józsefné Engst Teréz** drámai énekesnő arcképe. Kőrajz Canzi Ágostontól, 1858.
Dr. Meszlényi Róbert.
257. **Harmath Ida** énekesnő (1837—1863) arcképe. Színezett fénykép. Id. Szilágyi Béla neje volt, aki szintén a Nemzeti Színházban működött.
Országos Színészegyesület.
258. **Szigeti Imre** (1831—1902) arcképe. Olajfestmény. (30 × 24 cm).
Vízvári Mariska.
259. **Ellinger József** (1820—1891) arcképe. Olajfestmény Mansfeld Henriktől (73 × 58 cm).
M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.
260. **Richter János** (1843—1916) arcképe. Olajfestmény. Lenbachtól. 1871—75-ig a Nemzeti Színház karnagya volt. (69 × 52 cm).
M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.
261. **Stéger Xavér Ferenc** énekművész, tenorista (1824—1916). Olajfestmény Borsos Józseftől, 1854. 1848—52-ig a Nemzeti Színházban énekelt, majd 1859-ben szerződött a Nemzeti Színház 30 előadásra. (134 × 108 cm.)
Magyar Történelmi Képcsarnok.

**TÁRLÓBAN: A NEMZETI SZÍNHÁZ ÁTÉPÍTÉSÉNEK TERVEI
KŐ- ÉS KÉZIRAJZBAN.**

(262—265. sz.)

262. **A pesti Nemzeti Színház átalakítási terve.** 7 darab építményrajz Gróf Festetics Leó által a Nemzeti Színházról írt röpiratához. Kőrajz. Nyomtatták Beimel és Kozmánál, Pest, 1856.

Hollós Oszkár.

263. **A Nemzeti Színház új kocsifeljárójának Wagner építész által készített tervei.** Négy darab eredeti rajz 1857-ből, németnyelvű feliratokkal.

Budapest Székesfőváros Levéltára.

264. **A Nemzeti Színház és a Kerepesi-út eleje a Hatvani-utcával,** 1857 után. Olajfestmény Telepy Károlytól.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

265. **A Nemzeti Színház második alakja, az új kocsifelhajtóval és emeleti üvegszarnokkal, előtte Lendvay Márton szobrával.** Fénykép 1860-ból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

**TÁRLÓBAN: KÉZIRAJZ, KÉZIRAT, KÓTÁK, RÖPLAPOK,
ALBUM-TOK.**

(266—285. sz.)

266. **Vázlattervezet a Nemzeti Színház és Operaház új elhelyezéséről, a Rákóczi-út, Károly-körút és Dohány-utca érintkezésénél lévő telkeken.** Eredeti kézirat 1859-ből.

Budapest Székesfőváros Levéltára.

267. **Prottmann rendőrfőnök németnyelvű engedélye a Nemzeti Színházban tartandó hangverseny ügyében,** Pest, 1851 március 23.

Dr. Tóth László.

268. **Albumtok.** Bordóvörös bársony, aranyozott ezüst- és gyöngy-díszítéssel. Fedőlapján ovális lapon vésett felirattal. Stéger Ferenc (1824—1916) 1853-ban a prágai színházról kapta egyévi ott szereplése alkalmából. Az albumban 8 darab emléklap.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

269. **Kóta.** „Répertoire du theatre national pour le piano per Amédée Kovaltsik“. Rózsavölgyi et Comp. Pest 1862. „Bánk bán.“ 8 oldal. Címlapján a Nemzeti Színház képe metszetben.

Fővárosi Könyvtár.

270. **Kóta.** „Revue Theatrale pour piano.“ Pest, Rózsavölgyi et Comp. „Beatrice di Tenda.“ 5 oldal. Címlapján a Nemzeti Színház homlokzatának képével.

Fővárosi Könyvtár.

271. **Kóta,** Színházi bál négyes. Zongorára szerzé Réth N. Károly. Rózsavölgyi és Társa, Pest. 7 oldal.

Fővárosi Könyvtár.

272. **Erkel „Hunyadi László“ című daljátéka 2-ik felvonásának végjelenete.** Kőrajz. Nyomt. Walzel A. F., Pesten.

Czenner Mihály.

273. **Búcsúcédula.** „Lesniewska Lujza kisasszonytól búcsú utolsó felléptekor a pesti nemzeti színpadon.“ Pest : Müller 1855. Vers ismeretlen szerzőtől.

Fővárosi Könyvtár.

274. **Vers Bulyovszkynéhoz.** Pest, jan. 8. 1855, röpcédulán ismeretlen szerzőtől.

Országos Széchenyi Könyvtár.

275. **Szerződés.** Jókainé Laborfalvy Róza kötötte a Nemzeti Színházzal 1850 február 12-én. Nyomtatott blankettán Simon-tsits János igazgató kezeírásával és aláírásával.

Petőfi-ház.

276. **Fánesy Lajos** igazgató (1809—1857) levele Jókainéhoz 1852 április 25-én.

Petőfi-ház.

277. **Arcképalbum.** Barabás Miklós könyomatú rajzaival, 1856. Huszonnégyszer író és színész arckép-albuma. "A „Hölgyfutár” műmelléklete.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

278. **Vers Hollósy-Lonovics Kornéliához,** röplapon, ismeretlen szerzőtől. Pest, Müller 1862.

Fővárosi Könyvtár.

279. **Szép Ilonka.** Eredeti dalmű 5 felvonásban, szövegét írta Vörösmarty Mihály regéje után Fekete Mihály, zenéjét szerzette Mosonyi Mihály, 1861. A Nemzeti Színházban színre került mű eredeti szövegek könyve.

M. kir. Operaház ereklyegyűjteménye.

280. **A Szentivánéji álom.** Írta Shakespeare, fordította Arany János 1864-ben. Eredeti kézirat.

Nemzeti Színház Múzeuma.

281. **Játékkártya,** tarok, XIV-es lapja a Nemzeti Színház második alakjának és a M. Nemzeti Múzeum képével, 1860 tájáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

282. **Játékkártya,** tarok, XXI-es lapja a Nemzeti Színház második alakjának és a M. Nemzeti Múzeum képeivel, 1860 tájáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

283. **Mányik Ernesztina** (1846—1867) drámai énekesnő arcképe. Köralakú dombormű, márvány, Izsó Miklóstól. (Átm. 46 cm.) A Nemzeti Színházban 1866-ban lépett fel a „Faust”-ban mint Margaréta.

Történeti Osztály.

284. **Hegedűs Lajos** színművész és drámaíró neje, Bodenburg Lina színművésznő és énekesnő (1837—1859). Olajfestmény Telepy Károlytól, 1859. (130 × 105 cm.) 1858-ban szerződtették a Nemzeti Színházhoz.

Magyar Történelmi Képcsarnok.

285. **Jókai Mór** halotti maszkja. Üveg alatt. Gipsz.

Petőfi-ház.

286. **Jókai Mór íróasztala**, fényezett diófából, szekrény lábakkal, sokfiókos lefedhető felső rakvánnyal.
Petőfi-ház.
287. **A cigánynő fia**. Dráma 3 felvonásban, írta Jókai Mór. 1860. Eredeti kézirat.
Dr. Tóth László.
288. **Ifj. Lendvai Márton** színész és író (1830—1875) mellszobra. Márvány. 1855-ben lett a Nemzeti Színház tagja.
Nemzeti Színház.
289. **Szerdahelyi Kálmán** színész (1829—1872) arcképe. Olajfestmény Orlay Petrich Somától (65 × 53 cm).
Visontai Kovách Zoltánné.
290. **Felekyné Munkácsy Flóra** színésznő (1836—1906) arcképe. Olajfestmény Maszákné Barabás Ilonától, (92 × 71 cm). 1854-ben vendégszerepelt a Nemzeti Színházban, 1882-ben ünnepelte színészpályájának 25 éves fordulóját.
Nemzeti Színház Múzeuma.
291. **Szász Károly** püspök, író, műfordító (1829—1905). Olajfestmény Horváth A-tól (83 × 65 cm). 1866-tól adták elő drámáit és műfordításait a Nemzeti Színházban.
Dr. Szász Károly.
292. **Toperezer Ilka** operaénekesnő (1847—1876) mint Brabanti Elza a „Lohengrin”-ből. Nagyobbméretű fénykép.
Ifj. Kürtös Károly operaénekes, a művésznő unokája.
293. **Szerdahelyi Kálmán** drámai színész (1829—1872) arcképe. Nagyobbméretű fénykép. 1854-től a Nemzeti Színház tagja volt.
Borsod—Miskolci—Múzeum.
294. **Náday Ferenc** színész (1840—1902) és **neje sz. Vidmár Katalin** énekesnő és két gyermekük arcképei. Fénykép egy keretben. Nádayt 1863-ban szerződtették a Nemzeti Színházhoz.
Székesfehérvári Történeti Múzeum.

**TÁRLÓBAN : KÉZIRATOK, NYOMTATVÁNYOK, KŐRAJZ ÉS
FÉNYKÉP.**

(295—309. sz.)

295. **Szabályok**, a szabadságokat és jutalomjátékot illetőleg. Szigligeti titkár eredeti kézirata. Pest, 1855. április 9. 4 oldal.

Dr. Tóth László.

296. **Kóta**, Ősapáink. Eredeti Csárdás, Szerzé Rác Fábán. A Nemzeti Színházban a szűkölködő Horvátok részükre adott hangversenyben.... jáczta Nákó Berta grófnő. Rózsavölgyi és Társa, Pesten, címlapján Fuchstaller rézmetszetével. 5 oldal.

Hollós Oszkár.

297. **Emléklap** a Nemzeti Színház negyedszázados örömnepéhez. Középen a Nemzeti Színház régi alakja, körülötte virágfonatok között az alapítók és a nevezetesebb színészek arcképei. Kőrajz ismeretlen szerzőtől.

Nemzeti Színház Múzeuma.

298. **Színlap** 1867 szeptember 7-ről Toperczer Ilka első fellépésével, mint Margareta a „Faust”-ban. Keretben.

Ijf. Kürtös Károly operaénekes, a művésznő unokája.

299. **Toperczer Ilka** mint Margareta a „Faust”-ban. Fénykép, ovális keretben.

Ijf. Kürtös Károly operaénekes, a művésznő unokája.

300. **Színlap** 1862 augusztus 2-ről, Marcell Géza a kolozsvári Nemzeti Színház tagjának első fellépéséről „A Zsidónő”-ben.

Petrich Gyula.

301. **Színlap**, selyemre nyomva, 1866 január 30. Rendkívüli előadás Ő császári és Apostoli Királyi Főlségök megérkezésének tiszteletére.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

302. **Csoportkép**, fénykép. Feleky, Lendvay, Szerdahelyi és Pataky József magyar ruhában az 1860-as évekből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

303. **A Makrancos hölgy.** Vigjáték 3 felvonásban, írta Shakespeare. A londoni királyi színre alkalmazta Garrick Dávid, fordította Tóth József, 1856. Eredeti kézirat.

Dr. Tóth László.

304. **József Császár.** Tragédia 5 felvonásban, írta Szász Károly, 1863/4. Eredeti kézirat.

Szász Károly.

305. **A Debreczeni Bíró.** Eredeti dalszínmű 3 felvonásban, Jókai után írta Szigligeti, zenéjét szerző Böhm Gusztáv. 1863. A Nemzeti Színházban színre került mű, eredeti szöveggel.

M. kir. Operaház ereklyegyűjt.

306. **Dózsa György.** Eredeti opera 5 felvonásban, Jókai után írta Szigligeti, zenéjét szerző Erkel Ferenc. 1867. A Nemzeti Színházban színre került mű eredeti szöveggel.

M. kir. Operaház ereklyegyűjt.

307. **Lendvay, mint Robin de Bois és mint III. Richard.** Vidéky színeztet rézmetszete, Kiss rajza után.

Petőfi-ház.

308. **Egressy Gábor,** meghalt július 30-án 1866., élt 58 évet, koporsóban. Marastoni József kőrajza Telepy Károly rajza után.

Petőfi-ház.

309. **Jókai Mór** regényíró (1825—1902) mellszobra. Márvány, Zala Györgytől. 1893.

Történeti Osztály.

3. ÜVEGSZEKRÉNYBEN : JÓKAI MÓR ÉS JÓKAI MÓRNÉ LABORFALVY RÓZA EMLÉKTÁRGYAI.

(310—338. sz.)

310. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagján a következő vésett felirattal : „Az aradi nők — Jókai Mórnak — Aradon — 1890 december 6.”

Történeti Osztály.

311. **Csontfaragvány.** Álló nőalak lepellel. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
312. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagján a köv. bevéselt felirattal :
„Moritz Jókai — Wien 1883 14 November — vom Verein
der Literaturfreunde“.
Történeti osztály.
313. **Fafaragvány.** Nőalak oroszlánnal. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
314. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagján köv. bevéselt felirattal :
„Pozsony szab. kir. város — új színházának — ünnepélyes
megnyitása — alkalmával — 1886. évi szeptember 22-én“.
Történeti osztály.
315. **Jókai Mór arcképe.** Fénykép 1894-ből.
Történeti Osztály.
316. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagján köv. véselt felirattal :
„Jókai Mórnak 50 éves jubileumára — A sepsiszentgyörgyi
— jót. nőegylet“, a leveleken pedig az egyesület tagjainak
nevei olvashatók.
Történeti Osztály.
317. **Fafaragvány.** Androméda a sárkánnyal. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
318. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagja hiányzik.
Történeti Osztály.
319. **Csontfaragvány,** Vénusz, kezében almával. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
320. **Babérkoszorú,** ezüstmű, szalagján a köv. véselt felirattal :
„Jókai Mórnak 1869—1872 — a pest-terézvárosi ellenzéki —
képviselő választók és elvtársak — Az Íróknak: Légy kitartó
a nemzeti művelődés előmozdításában — A Képviselőnek:
Légy erős küzdelmeiben nemzetünk függetlenségeért és
szabadságáért“.
Történeti Osztály.

321. **Csontfaragvány.** Fekvő nőalak lanttal. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
322. **Csontfaragvány.** Fürdő nőalak, növényi és állati díszekből faragott fölkében. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
323. **Faragvány.** Tajték. Ülő nőt ábrázol. Jókai Mór műve.
Petőfi-ház.
324. **Toll,** aranyozott ezüst. „Jókainak emlékül Kolosvár június 1-én 1853.“
Petőfi-ház.
325. **Jókai Mór jobbkezének gipszmása.**
Petőfi-ház.
326. **Jókai Mór plakettje,** „Jókai 1825“ felirattal. Bronz, vörösmárvány talapzaton. Tóth Istvántól.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
327. **Babérkoszorú,** ezüstműl, szalagján a következő vésett felirattal: „az Aradi írók és művészek — Jókai Mórnak — Arad 1890 — december 6 — emlékül“.
Történeti Osztály.
328. **Jókainé Laborfalvy Róza** (1817—1886) kisméretű mellszobra. Bronzozott ón. Dunajszky Lászlótól (1822—1904).
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
329. **Babérkoszorú,** aranyból, csokrán a következő felirat: „A debreczeni közönség 1884 Jan. 24. — Jókai Laborfalvy Rózának Ötven éves jubileumára“.
Történeti Osztály.
330. **Babérkoszorú,** ezüstműl, szalagján a következő bevéssett felirattal: „Jókainé Laborfalvy Rózának — a kassai — joghallgatók — 1884 — Február 20.“
Történeti Osztály.

331. **Babérkoszorú**, ezüsből, szalagján a következő bevéssett felirattal: „Emlékül Gerőfy Andor és társulata Jókainé Laborfalvy Róza — 50 éves jubileumára — Miskolcz 1883 nov. 30.“

Történeti Osztály.

332. **Babérkoszorú**, ezüsből, szallagján a köv. vésett felirattal: „Jókai Laborfalvy Róza asszonynak — A Magyar Írók és — Művészek Tálsulata — 1883“.

Történeti Osztály.

333. **Babérkoszorú**, ezüsből, csokrán a következő bevéssett felirat: „Jókai Mórnénak — a debreczeni nemzeti színház — megnyitása emlékéül — 1865 Október“. A szalagon Debrecen város hitelesítő bélyege, bárány a kereszttel, alatta a 13-as szám oválisban, azonkívül „HUSZÁR“ mesterjegy és beütve „BORSOVAY“.

Történeti Osztály.

334. **Babérkoszorú**, szalagján a következő bevéssett felirattal: „Jókainé — Laborfalvy Róza asszony — 50 éves jubileumára — a budapesti népszínház — személyzete 1883 november 30.“

Történeti Osztály.

335. **Babérkoszorú**, ezüsből, szalagján a következő bevéssett felirattal: „Jókainénak — művész pályájának — 50 éves fordulóján — a nemzeti színház tagjai — 1883 Nov. 30.“

Történeti Osztály.

336. **Babérkoszorú**, ezüsből, szalagján a következő felirattal: „Jókainé Laborfalvy Róza — színművésznőnek — Krecsányi Ignác és neje — 1884 január 24.“

Történeti Osztály.

337. **Babérkoszorú**, ezüsből, szalagján a következő vésett felirattal: „Emlékül Nagyságos Jókai Mórné Laborfalvy Róza — úrnőnek 50 éves Jubileuma alkalmából — a Miskolczi nemzeti színház — igazgató választmányától — Miskolcz 1883 December 17.“

Történeti Osztály.

338. **Komáromi Alajos** (1825—1904) mint Otello. Fénykép az 1860-as évekből.

Hetényi Alajos.

**VASÁLLVÁNYON FORGÓ KERETEK BEN KŐRAJZBAN ÉS RÉZ-
METSZET BEN KÉSZÜLT ARCKÉPEK.**

(339—378. sz.)

339. **Bartay Endre** (1789—1856). 1843—1845-ig a Nemzeti Színház igazgató-bérlője. Eybl kőrajza 1841-ből.

Szépművészeti Múzeum.

340. **Nyáry Pál** (1806—1871), a Nemzeti Színház igazgatója 1839-ben. Barabás kőrajza 1848-ból. Az „Életképek”-ből.

Szépművészeti Múzeum.

341. **Hegedüs Lajos** (1818—1860), felesége, született **Bodenburg Lina** (1837—1859) és gyermeke. 1858-tól a Nemzeti Színház tagja. Vízkeleti B. festménye után kőre rajzolta N. József. Király János kiadása Pesten, 1861-ben.

Nemzeti Színház Múzeuma.

342. **Bartha János** (1798—1852) mint Zrinyi Miklós. Kohlman metszete a „Honművész” 1833. évfolyamából. A művész a Nemzeti Színház megnyitásától kezdve tagja volt a színházi együttesnek.

Szépművészeti Múzeum.

343. **Lendvay Mártonné Hivatal Anikó** (1814—1891) mint Ida Vörösmarty „Marót bán” című darabjában. Kiss B. rajza után metszette Vidéky. A „Pesti Divatlap”-ból. 1837-ben a Nemzeti Színház naivája volt.

Szépművészeti Múzeum.

344. **Jókainé Laborfalvy (Benke) Róza** (1817—1886) a Bánk bánban mint Gertrud. 1837—1859-ig a Nemzeti Színház tagja.

Szépművészeti Múzeum.

- 345/a **Szigeti József** (1822—1902). Barabás M. kőrajza 1846-ból. 1844-től tagja a Nemzeti Színháznak.
Czenner Mihály.
- 345/b **Szigeti** mint Homonnay uram Tóth Kálmán „Dobó Katika” című népszínművében. Marastoni József kőrajza 1861-ből.
Czenner Mihály.
346. **Köszeghy (Purth) Károly** (1820—1891). 1856-ból. 1843-tól a Nemzeti Színház tagja volt.
Kereszthy István.
347. **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872). 1854-ben a Nemzeti Színház tagja lett. Marastoni József kőrajza 1863-ból.
Borsod-Miskolci Múzeum.
348. **Radnótfáy Nagy Sámuel** (1803—1869). 1862-től a Nemzeti Színház intendánsa. Kriehuber kőrajza 1848-ból.
Borsod-Miskolci Múzeum.
349. **Kaiserné Ernst Jozefa** (1827—1873). 1846-ban és 1850—61 között a Nemzeti Színház tagja volt. Barabás kőrajzai 1847 és 1853-ból.
Czenner Mihály.
350. **Pauliné Markovics Ilka** (1839—1915). 1859-ben először lépett fel a Nemzeti Színházban. A „Családi Kör” 1866. és a „Gombostű” 1862. évi kötetéből. Utóbbi Marastoni József kőrajza.
Dr. Bedő Rudolf.
- 351/a **Benza Károly** (1812—1872) mint Miska az „Ilka” daljátékban. 1838-ban szerződött a Nemzeti Színházhoz. A „Hölgyfutár” 1857. évfolyamából.
Dr. Bedő Rudolf.
- 351/b **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872) mint Fodrák Mihály a „Kisértet” című színműben. Rohn rajza után. A „Hölgyfutár” 1857. évi kötetéből.
Dr. Bedő Rudolf.

- 351/c **Némethy György** (1826—1901) mint Andris bojtár a „Csikós“-ban. 1855-ben a Nemzeti Színházhoz szerződtek.

A „Hölgyfutár“ 1857-es évfolyamából.

Dr. Bedő Rudolf.

- 352/a **Bulyovszkyné Szilágyi Lilla** (1833—1909) mint Mária királynő. Barabás utólag színezett kőrajza a „Napkelet“ 1857. évfolyamából. Bulyovszkyné 1851-ben lett a Nemzeti Színház tagja.

Dr. Bedő Rudolf.

- 352/b **Felekyné Munkácsy Flóra** (1836—1906). 1855-től a Nemzeti Színház művésznője. Marastoni József kőrajza 1867-ből. A „Nefelejts“ folyóiratból.

Dr. Bedő Rudolf.

353. **Teleki László gróf** (1811—1861) a „Kegyenc“ szerzője. Eybl kőrajza 1843-ból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

354. **Dobsa Lajos** (1824—1902) színműíró. 1844-ben fellépett a Nemzeti Színházban. Az 1850-ben előadott „Őcsém házasodjál“ darabjáért a rendőrség elfogta. Barabás 1853-ban készült kőrajza. A „Budapesti Visszhang“ folyóirat melléklete.

Nemzeti Színház Múzeuma.

- 355/a **Füredy Mihály** (1816—1869). 1837-ben kardalos, utóbb magánénekes lett a Nemzeti Színháznál. Barabás kőrajz 1846-ból. A „Honderű“-ből.

Czenner Mihály.

- 355/b **Szentpétery Zsigmond** (1798—1858). A Nemzeti Színházat megnyitó „Belizár“-ban is már játszott. Barabás kőrajza 1843-ból.

Czenner Mihály.

- 355/c **Hugó Károly** (1806—1877). Az „Egy magyar király“ szerzője, melyet 1846-ban adott elő a Nemzeti Színház. Prinzhofer kőrajza 1864-ből.

Czenner Mihály.

- 355/d **Nagy Ignác** (1828—1890). A Nemzeti Színháznak 29 éven át sűgőja és ügyelője. Barabás kőrajza 1844-ből.

Czenner Mihály.

- 356/a **Kaiserné Ernst Jozefa** (1827—1873). Császár György „Kunok” dalművében. Barabás kőrajz 1851-ből. A Hölgyfutár 1852. évfolyamából.

- 356/b **Fánesy Ilka** Romeo és Juliában. Dr. Bedő Rudolf.

- 356/c **Tripammerné Lovasy Betti** (1827—1875). 1848-tól 1851-ig a Nemzeti Színház szerződtetett tagja. Barabás kőrajza 1851-ből. A Hölgyfutár 1852-es kötetéből.

Dr. Bedő Rudolf.

- 357/a **Aldrige Ira** (szül. 1805 körül) néger színész mint Otello. 1852 és 1858 között a Nemzeti Színházban is szerepelt. Rézmetszet.

Nemzeti Színház Múzeuma.

- 357/b **Ristori Adelaide** (1822—1906) olasz művésznő mint Mirra. 1856-ban a Nemzeti Színházban vendégszerepelt. Rohn A. rajza után. A Hölgyfutár melléklete.

Nemzeti Színház Múzeuma.

358. **Lendvay Márton** (1807—1858) és fia **ifjabb Lendvay Márton**, (1840—1875) 1832, illetőleg 1852-től a Nemzeti Színház tagjai. Barabás kőrajza 1852-ből. A Hölgyfutár 1853. évi kötetéből.

Dr. Bedő Rudolf.

- 359/a **Lendvay Mártonné, Hivatal Anikó** (1814—1891). Barabás M., 1848-ban készült kőrajza.

Czenner Mihály.

- 359/b **Zongorajelenet** Czakó „Végrendelet” c. drámájából. Barabás rajza után acélba metszette Tyroler J. 1853-ban. A „Déli-báb” melléklete.

Czenner Mihály.

- 360/a **Réti Mihály** (1810—1875) mint Nemesek Hadnagya. Barabás kőrajza 1847-ből. A Pesti Divatlap-ból.

Czenner Mihály.

- 360/b **Fánesy Lajos** (1909—1854), mint Don José de Lantarem, a Don Caesar de Bazan című drámában. Barabás kőrajza 1845-ből. A „Divatkép“-ből. Fánesy a Nemzeti Színház tagja a megnyitástól kezdve, a Bach korszakban a színház művészi ügyeit is igazgatta.

Czenner Mihály.

- 360/c **Egressy Gábor** (1808—1866). A Nemzeti Színház megnyitásán is fellépett. Forsch kőrajza. Nagy Ignác Színműtárából.

Czenner Mihály.

- 361/a **Szigeti József** (1822—1902), mint Viola. Barabás kőrajza 1857-ből. A „Hölgyfutár“-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

- 361/b **Ifj. Lendvay Márton** (1830—1875) és neje **Fánesy Ilka** (1844—1904) mint Romeo és Julia. Jakobbi műve után kőre rajzolta Rohn, 1858-ban.

Dr. Bedő Rudolf.

- 361/c **Jókainé Laborfalvy Róza** (1817—1886), **Lendvay Márton** (1807—1858) és neje **Hivatal Anikó** (1814—1891), **Moór Anna** (1773—1841), **Hollóssy Kornélia** (1827—1890), **Barta János** (1798—1852), **Kántorné Engelhardt Anna** (1791—1853), **Déryné Széppataki Rozália** (1793—1872), **Schodelné** (1811—1854) és **Megyeri Károly** (1798—1842), a múlt század negyvenes éveinek nagy színművészei. Utólag színezett kőrajz.

Dr. Bedő Rudolf.

- 362/a **Egressy Gábor** (1808—1866) mint Coriolán és mint Garrick. Vidéky rézmetszete. A Pesti Divatlapból.

Dr. Bedő Rudolf.

- 362/b **Színpadí jelenet** Jókai Mór „Dalma“ c. drámájából. Canzi Ákos rajza után. A Délibáb 1853. évfolyamából.

Dr. Bedő Rudolf.

363. **Laborfalvy Róza** (1817—1886) mint Bornemisza Anna. Vidéky utólag színezett rézmetszete Kiss R. rajza után. A Pesti Divatlapból.

Dr. Bedő Rudolf.

364. **Szatbmáry Dánielné Farkas Lujza** (1818—1893) mint Erzsébet királyné a „Stuart Mária“-ban. 1844-től, majd 1857-től 1891-ig a Nemzeti Színház tagja.

Dr. Bedő Rudolf.

365. **Stankovitsné De La Grange Anna** mint Szilágyi Erzsébet Erkel „Hunyadi László“ operájában. Barabás kőrajza 1850-ből.

Dr. Bedő Rudolf.

366. **Leimuvska Luiza** Gara Mária szerepében. Barabás 1853-ban készült kőrajza. A „Divatsarnok“-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

367. **Doppler Ferenc** (1821—1883). 1841-től a Nemzeti Színház első fuvolása a Hunyadi induló szerzője. Canzi Ágost kőrajza 1853-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

368. **Mosonyi Mihály** (1814—1870), a Nemzeti Színház operabíró bizottságának tagja. H. Weber kőrajza 1857-ből.

Dr. Bedő Rudolf.

369. **Voggenhuber Vilma** (1845—1888) mint Szilágyi Erzsébet. 1862-ben Szivessi néven kétéves szerződést kötött a Nemzeti Színházzal. A Hölgyfutár 1862. évfolyamából.

Dr. Bedő Rudolf.

370. **Jókainé Laborfalvy Róza** (1817—1886) mellképe és különböző szerepeiben. Marastoni József kőrajza 1863-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

371. **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872) mellképe és különböző szerepeinek jelenetei. Marastoni József kőrajza 1863-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

372. **Egressy Gábor** (1808—1866) mellképe és híresebb szerepeinek egyes jelenetei. Marastoni József kőrajza 1863-ból.

Dr. Bedő Rudolf.

373. **Bulyovszkyné Szilágyi Lilla** (1833—1909), 1847-től 1859-ig jelentékenyebb szerepeket játszott a Nemzeti Színházban. Pesky kőrajza 1863-ból.

Szépművészeti Múzeum.

374. **Lendvayné Hivatal Anikó** (1814—1891) mint Júlia Shakespeare „Rómeó és Júlia”-jában. Barabás M. kőrajza 1845-ből.

Szépművészeti Múzeum.

375. **Lendvay Márton** (1807—1856) emléklapja híresebb szerepeit felsoroló babérkoszorúval. Barabás után rajzolta Kaiser 1856-ban.

Szépművészeti Múzeum.

376. **Reményi Ede** (1829—1898) hegedűművész. 1860-ban a tilalom ellenére eljátszotta a Nemzeti Színházban a „Rákóczi induló”-t, melyért két hónapig internálták. Barabás kőrajza 1860-ból.

Szépművészeti Múzeum.

377. **Jókainé Laborfalvy Róza** (1817—1886). Barabás kőrajza 1848-ból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

378. **László Lózsef** (1808—1878). 1837-től 1859-ig a Nemzeti Színház tagja. Híresebb szerepeit felsoroló babérkoszorúval. Barabás kőrajza 1859-ből. A „Hölgyfutár” 1859. évfolyamából.

Szépművészeti Múzeum.

VASÁLLVÁNYON FORGATHATÓ KERETBEN FÉNYKÉPEK.

(379—418. sz.)

379. 1. Maleczkyné mint „Valois Margit”, 2. Jászai Mari mint „Phedra”, 3. Pauliné mint „Ophelia”, 4., 5., 6., 7. Pauli Richárdné Markovics Ilka, különböző szerepeiben. 8., 9. Felekyné mint „Szerencse gyermeke”, 10. Hollóssy Kornélia, 11—12. Felek Miklósné Munkácsy Flóra, 13.

Szerdahelyi Kálmán, 14. Prielle Cornélia, 15. Bulyovszky Lilla, 16. ifj. Lendvay Márton, 17. Lendvay Márton.

Özv. Szereday Ferencné.

380. 1., 2., 3. Jászai Mari, 4. Nagy Imre, 5. Jászai Mari, 6. Szigligeti Ede, 7. Molnárné Kocsisovszky Borcsa, 8. Benza Ida, 9., 10., 11., 12., 13. Pauliné Markovics Ilka, 14., 15., 16., 17. Felekyné Munkácsy Flóra.

1—3. Hajdú László, 2—5. a Nemzeti Színház Múzeuma, a többi dr. Bedő Rudolf gyűjteményéből.

381. **A Nemzeti Színház tagjainak csoportképe 1868-ból.** Nagy Imre, Felekyné Munkácsy Flóra, Paulay Ede, Szerdahelyi Kálmán, Lendvayné Fáncsy Ilka, Gróf Nickyné Szöllősy Rózsi, Szigeti József, Paulayné Gvozdanovich Julia, Dutka Sarolta.

Visontai Kovách Zoltánné.

382. Ifj. Lendvay Márton és neje Fáncsy Ilka 1862-ben.

Dr. Bedő Rudolf.

383. 1. Felekyné a „Jóslat“-ban, 2. Helvey Laura, 3. Ristori a „Macbet“-ben, 4. Pauli Richárd 1873-ban, 5., 6. Pauli Richárd, 7. Tanner István, 8. Bulyovszky Gyula, 9. Steger, mint „Bánk bán“, 10. Szatmári Károly és Perreiné, 11. Rotter Irma prima ballerina, 12. Hollósy Kornélia, 13. Szathmáriné Latkóczy Lujza, 14., 15., 16. Szerdahelyi Kálmán, 17. Felek Miklós.

Dr. Bedő Rudolf.

384. 1., 3. Déryné, 2. Szerdahelyi, 4. Stéger, 5. Komáromi A., 6. Paulay Ede, 7. Paulayné, 8. Tótfalussy, 9. Ormay, 10., 14. Hollósy Kornélia, 11. Szigligeti Jolán és Anna, 12. Szigligeti Anna, 13. Szigligeti Jolán, 15., 17. Pauli Richárd, 16. Pauli és Ormay, 18., 20., 22. Follinuszné, 19., 21., 23. Follinus.

Dr. Bedő Rudolf.

385. Nyolc fényképen Saxlehner Emma különböző szerepeiben, középen a „Saphir Stux“ címlapjának fametszete.

7 fényképet a M. Kir. Operaház Múzeuma, 1 fényképet és az újságlapot Saxlehner Emma.

386. 1., 3. Molnárné Kocsisovszky Borcsa, 2. Blaha Lujza,
4., 5. Ujházy Ede mint „Gonosz Pista“ és mint „Milton“.

Kuliffay Izabella.

387. 1. Vizvári Gyula a „Fourchamboult Család“-ban, 2., 3. Halmy
Ferenc, 4., 6. id. Paulayné, 5., 10. 11. Felek Miklós,
7. Felekyné Munkácsy Flóra, 8. Felekyné a „Szerencse
Gyermeke“-ben. 8. Felekyné a „Jóslat“-ban mint „Pythia“.

Dr. Tóth László.

388. 1., 2., 3. Helvey Laura, 4. Lendvayné Fánicsy Ilka, 5. Mol-
nárné Kocsisovszky Borcsa, 6. Alszegehy Irma

Dr. Tóth László.

389. 1., 5. Márkus Emilia az „Ember Tragédiájá“-ban, 2. mint
„Evelyn“, 3. a „Vén huncutok“-ban, 4. Márkus Emilia,
6. mint „Lady Essex“.

Dr. Tóth László.

390. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Körösmezei Gusztáv,
Faludy Antal, 3. Bercsényi Béla, 4. Halasi Béla, 5. Földényi
Béla, 6. Hetényi Béla, 7. Horváth Zoltán, 8. Latabár
Kálmán.

Nemzeti Színház Múzeuma.

391. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Balassa Károly,
2. Károlyi Árpád, 3. Mátrai Béla, 4. Felek Miklós, 5. Gabányi
Árpád, 6. Náday Ferenc, 7. Bérczy József.

Nemzeti Színház Múzeuma.

392. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Nagy Imre, 2. Egressy
Ákos, 3. Pintér Sándor, 4. Vizvári Gyula, 5. Komáromy
Alajos, 6. Tóth Imre.

Nemzeti Színház Múzeuma.

393. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Gyenes László,
2. Benedek Lajos, 3. Lányi Béla, 4. Császár Imre, 5. Sántha
Antal, 6. Szalóky Elek.

Nemzeti Színház Múzeuma.

394. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Alszeghy Irma, 2. Fáy Szeréna, 3. Sántháné Gaál Irma, 4. Szacs vayné Boér Emma, 5. Békési Irma, 6. Láczy Ilka.

Nemzeti Színház Múzeuma.

395. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Ujházi Ede, 2. Paulay Ede, 3. Mihályfi Károly, 4. Szigeti József, 5. Szacs vay Imre, 6. Szigeti Imre.

Nemzeti Színház Múzeuma.

396. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Helvey Laura, 2. Márkus Emilia, 3. Lubinszkyné, 4. Palotai Piroška, 5. Szathmáryné Farkas Lujza, 6. Prielle Kornélia, 7. Vizváriné Szigeti Jolán, 8. Rajnai Gizella.

Nemzeti Színház Múzeuma.

397. **A Nemzeti Színház tagjai 1885-ben :** 1. Kaczér Nina, 2. Jászai Mari, 3. Felekyné Munkácsy Flóra, 4. Hegyesi Mari, 5. Csillag Teréz, 6. Györgyné Farkas Nagy Lujza, 7. Rákosi Szidi, 8. ifj. Lednvayné Fácsey Ilka.

Nemzeti Színház Múzeuma.

398. **Jókai Mór „Aranyemberének“ szereplői 1800-as évek :** 1., 2. Náday Ferenc mint „Kristyán Tódor“, 3. Nagy Imre mint „Timár Mihály“, 4. Szathmáryné mint „Brezovits Athanáz“, 5. Szigethy Imre mint „Brezovits Athanáz“, 6. Szacs vayné Boér Emma mint „Athalia“.

Kuliffay Izabella.

399. 1. Jászai Mari mint „Kleopatra“, 2. mint „Antigone“, 3. mint „Elektra“, 4. Helvey Laura, 5. jelenet a „Constantin Abbé“-ből, Ujházy, Mihályfi, Helvey Laura, Csillag Teréz, Vizváriné, 6. Hegyesi Mari.

Kuliffay Izabella.

400. **Török Irma jelmezes képei :** 1., 2. az „Aranyember“-ben mint „Timea“, 3. a „Karácsonyi álm“-ban mint „Zsuzsi“, 4. „Elektra“, Bizanc“-ban mint „Herma“.

Gróf Berényi János.

401. **Török Irma jelmezes képei :** 1. a „Vasgyáros“-ban mint „Claire“, 2. „Komédiások“, 3. „Fehérnász“, 4. „Dolovai nábob leánya“, 5. a „Szentivánéji álom“-ban mint „Titánia“.

Gróf Berényi János.

402. **Török Irma jelmezes képei :** 1. a „Hamlet“-ben mint „Ophelia“, 2. „Atyafiak“, 3. „Romeo és Juliá“-ban mint „Juliá“, 4. „Pogány Gábor“-ban mint „Anna“, 5., 6. a „Bohémek“-ben mint „Mimi“.

Gróf Berényi János.

403. **Vizvári Mariska különböző szerepeiben :** 1. „Alphonse Ur“-ban mint „Adrienne“, 2. „Az egér“-ben mint „Moisond Márta“, 3. „Huszár szerelmé“-ben mint „Huppy Sárka“, 4. „Makrancos hölgy“-ben mint „Bianca“, 5. „Ármány és szerelem“-ben mint „Miller Lujza“.

Vizvári Mariska.

404. 1., 2., 3., 5. Nagy Imre, 4. Faludi Antal, 5. Gyenes László, 6., 8. Vizvári Gyula, 7. Császár Imre.

Dr. Tóth László.

405. 1. Tóth Imre 1895-ből, 2., 3. Tóth Imre, 4. Pauli Richárd, 5. Paulay Ede, 6. Ferenczy Ferenc, 7. Beregi Oszkár, 8. Várady Antal, 9. Alszeghy Kálmán.

Dr. Tóth László.

406. 1. Ligeti Juliska mint „Annuska“, 2. Ligeti Juliska, 3. Csillag Teréz, 4. Gerő Lina, 5. Paulay Erzsi, 6. Várady Aranka és Paulay Erzsi.

Dr. Tóth László.

407. 1. Szacsvainé Boér Emma, 2. Blaha Lujza, 3. Nagy Ibolya, 4., 6. Lenkey Hedvig, 5. jelenet az „Egyenlőség“-ből Márkus, Delly, Dezső.

Dr. Tóth László.

408. 1. Csillag Teréz 1882 2. Lánczy Ilka 3., 7. Lánczy Ilka 1897-ben, 4., 8., 9., 10. Csillag Teréz és férje 1882-ben, 5. Helvey Laura a „Vasgyáros“-ban.

Dr. Tóth László.

409. 1—5. Prielle Kornélia.

Dr. Tóth László.

410. 1. Lánczy Ilka 1894-ben, 2. Meszlényi Adrien 1895-ben, 3. Somló Sándor 1895-ben, 5. Lánczy Ilka 1891-ben, 5. Bónis Lajos 1895-ben, 6. Dezső József a „Bohémek“-ben mint „Marczel“, 1898., 7. Gyenes László, 8. Zilahy Gyula 1895-ben.

Rozsnyay Kálmán.

411. 1., 2., 3., 4., 5., 7. Vizvári Mariska, 6. Vizvári Gyuláné és Mariska.

Dr. Tóth László.

412. **Ligeti Juliska különböző szerepeiben :** 1. a „Regényesek“-ben, 2. „Kurucok Páris“-ban, 3. a „Constantin Abbé“-ban, 4. mint „Mary-Anne“, 5. Ligeti Juliska, 6. mint „Arany Éva“.

Nemzeti Színház Múzeuma.

413. 1. Jelenet Bónyi Adorján „Az elcsereált ember“ c. darabjából, Vizvári Mariska és Kiss Ferenc, 2. Vizvári Mariska és Tótkés Anna a „Faust“-ban, 3. Vizvári Gyula, Vizvári Mariska, Vizvári Gyuláné, 4. Vizvári Mariska Ferenczy Ferenc „Flirt“ c. darabjában, 5. jelenet a „Szegény Mavrier“-ből Szörényi É., Vizvári Mariska, Cs. Aczél, Sugár, Vaszary, 6., 8. Vizvári Gyula, Szacsavay Imrével a „Learkirály“-ból, 7. Vizvári Mariska Zuckmeyer „Kristof Katica“ című darabjában.

Vizvári Mariska.

414. 1. Rózsahegyi Kálmán fiatal korában, 2. jelmezes képe egy szerepéből, 3. 1901-ben a „Hófehérke“ c. darabban, 4. a „Bánk-bán“-ban mint „Tiborc“, 5. Gárdonyi Géza „Bor“ c. darabjában Ligeti Juliskával.

A 2-at dr. Tóth László, a többit Rózsahegyi László.

415. 1. Cs. Aczél Ilona, 2. Rajnai Gábor a „Faust“-ban.

Dr. Tóth László.

416. Hettyey Aranka, mint „Antonia“ és 1914-ben.

Dr. Tóth László.

417. Paulay Erzsi 2 képe, Mészáros Alajos, Tanayné Halmi Margit.

Dr. Tóth László, Tanay Magda.

418. Lánczy Margit és Vaszary Piroska.

Dr. Tóth László és Hardu László.

V. FÜLKÉBEN. 1867—1884. TERJEDŐ IDŐKÖZ EMLÉKEI.

(419—420. sz.)

419. Szigligeti Ede színműíró (1814—1878) mellszobra. Márvány.

Nemzeti Színház.

420. Jászai Mari (1850—1926) drámai művésznő arcképe. Olajfestmény Packa Kornéliától.

Nemzeti Színház.

TÁRLÓBAN NYOMTATVÁNY, FÉNYKÉP, KÉZIRAT, DÍSZALBUM.

(421—440. sz.)

421. Színlap 1870 március 3. Tóth József (1823—1870) halálának bejelentésével.

Dr. Tóth László.

422. Báró Orczy Bódog (1831—1892) nyomtatott, főpróbára való meghívója sajátkezű aláírásával. Pest, 1870 oct. 10.

Dr. Tóth László.

423. A Nemzeti Színház díszlettárának égése. Fametszet a Vasárnapi Ujság 1871 szept. 24-i számának első oldalán, keretben.

Hollós Oszkár.

424. **Díszalbum**, zöld bőrbe kötve, sárgaréz veretekkel, középen a Nemzeti Színház fényképe porcellánon, Radnótfáy Nagy Sámuel intendánsnak ajándékozták a Nemzeti Színház tagjai 1869 január hó 1-én. Benne az akkori tagok fényképei voltak (57 × 47 cm).

Nemzeti Színház Múzeuma.

425. **Emlény Kocsis Irma jutalomjátékára** 1877 január 25. Selyemre nyomtatott vers.

M. Kir. Operaház Emlékgyűjteménye.

426. **Kocsis Irma** (1846—1920) három arcképe. Fénykép. A Kapitánykisasszonyból mint Mária királyné, a Gerolsteini nagyhercegnőből és Lohengrinből mint Ortrud.

M. Kir. Operaház Emlékgyűjteménye.

427. **Üdvözlővers** Felekyné Munkácsy Flórához. Kézirat figurális vízfestésű díszítéssel Gyulai Lászlótól.

Dr. Bedő Rudolf.

428. **Színlap** 1872 dec. 1. a Csongor és Tünde első előadásáról Vörösmarty Mihály születésének emlékezetére.

Dr. Bedő Rudolf.

429. **Nemzeti Színházi jelentés** 1882 augusztus 27-i színházvizsgálatról. Nyomtatott blanketta kézíratos kiegészítéssel.

Dr. Bedő Rudolf.

430. **Csoportkép.** Fénykép a Nemzeti Színház udvarán, a Lendvay-szobor tövében. Gyenes, Bakó, Festetich Andor gr., Somló Sándor, Latabár Kálmán, Mészáros Lajos, stb. az 1890-es évekből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

431. **Csoportkép.** Fénykép a Nemzeti Színház tagjai Paulay Ede igazgatása alatt (1878—1894).

Dr. Tóth László.

432. **Ney Bernát** operaénekes első fizetési íve 1881 szept. 21-én.

M. Kir. Operaház Emlékgyűjteménye.

433. **Tóth József** színművész (1823—1870) mellszobra márványból.
Nemzeti Színház.
434. **Szigeti József** (1822—1902). Olajfestmény Vajda Zsigmond-tól. 1844-ben szerződik a Nemzeti Színházhoz.
Országos Színészegyesület.
435. **Madách Imre íróasztala**, diófából, haboskőris betétekkel, két lábon álló, többfiókos felső rakvánnyal.
Történeti Osztály.
436. **Madách Imre** (1823—1864) kisméretű mellszobra Andrójka Józseftől.
Andrójka József.
437. **Madách Imre** (1823—1864) „Az ember tragédiája” c. drámai költeményének 1861-es kiadása, sajátkezű ajánló soraival. Veres Pálné sz. Beniczky Herminának.
Özv. báró Andreánszky Istvánné.
438. **Jászai Mari** (1850—1926) — mint Medea. Mellszobra bronzból Stróbl Alajostól.
Nemzeti Színház.
439. **Paulay Ede** (1836—1894), a Nemzeti Színház igazgatójának (1878—1894) arcképe. Olajfestmény Aranyossy Ákostól (77 × 62 cm).
Nemzeti Színház.
440. **Jókainé Laborfalvy Róza** színművésznő (1817—1866) idős korából. Koller K. színezett fényképe.
Székesfővárosi Tört. Múzeum.

TÁRLÓBAN. SZINLAPOK, MEGHIVÓ, FÉNYKÉP.

(441—491. sz.)

441. **Színlap** 1883 márc. 17-ről. Wiltné osztrák kamaraénekesnő vendégszereplése Erkel „Hunyadi László”-jában.
Dr. Bedő Rudolf.

442. **Színlap** 1883 szept. 21-ről „Az ember tragédiájá”-nak első előadásáról.

Dr. Tóth László.

443. **Az ember tragédiája.** Írta Madách Imre, színre alkalmazta Paulay Ede, zenéjét szerezte Erkel Gyula, színlap nevezetesebb szereplők fényképeivel és Zichy M. rajzai után készült fénynyomatokkal, füzet alakban, 8 oldal. 8°.

Dr. Tóth László.

444. **Színlap fele** 1883 nov. 30-ról Jókainé félszázados művészi pályájának ünnepére.

Fővárosi Tört. Múzeum.

445. **Meghívó** Jókainé ötvenéves művészi jubileuma alkalmából a „Hungária” nagytermében rendezett díszlakomára. Budapest, 1883 december 1.

Dr. Rauss Károly.

446. **Színlap** 1884 június 30-án a Nemzeti Színházban tartott utolsó operai előadásról. A „Sevillai borbély” Rossinitól, 1837 augusztus 29-én az első operai előadás is volt a Nemzeti Színházban.

Kuliffay Izabella.

447. **Színlap** 1884. ápr. 18-án Csiky Gergely (1842—1891) „Buborékok” című vígjátékának első előadásáról.

Özv. vitéz Békey Béláné.

448. **Csiky Gergely** drámaíró, műfordító (1842—1891) arcképe. Fénykép.

Özv. vitéz Békey Béláné.

449. **Nagy Imre** drámai színész (1849—1893) mellszobra Szécsy Antaltól, Gipsz.

Nemzeti Színház Múzeuma.

450. **Szatmáryné Farkas Lujza** (1818—1893) arcképe. Olajfestmény Zilzer Antaltól. (77×62 cm.)

Nemzeti Színház Múzeuma.

451. **A Nemzeti Színház előfüggönyének vázlata.** Tempera, papíron, az 1880-as évekből. Spanraft Ágoston festménye. (32 × 49 cm.)
M. kir. Operaház Emlékgyűjteménye.
452. **Újabb íróink és művészeink areképesarnoka.** 12 darab kőrajz egy lapon, a „Családi kör“ melléklete, 1874.
Vízvári Mariska.
453. **Ugyanaz, mint az előbbi, 2. lap.**
Vízvári Mariska.
454. **Tóth József areképe.** Kőrajz Marastoni Józseftől, 1863. Sajátkezű aláírásával.
Dr. Tóth László.
455. **Fénykép.** Az ember tragédiájának első előadásáról. Adorján Berta, Fáy Szeréna és Csillag Teréz mint angyalok.
Dr. Tóth László.
456. **A Nemzeti Színház új homlokzattervének fényképmásolata** a tervező építész, Skálniczky Antal sajátkezű aláírásával 1874-ből.
Nemzeti Színház Múzeuma.
457. **Jászai Mari a ravatalon.** Závory Zoltán ceruzarajza 1926. október 6.
vitéz Jászai István.
458. **Láda,** festett fából. Jászai Mari kelléke a „Médeá“-ban, melyet fedelének belsejére írt kézírása szerint 1913 jún. 3-án Krecsányinének ajándékozott.
Nemzeti Színház Múzeuma.
459. **Jászai Mari versesfüzete,** sajátkezű írása.
vitéz Jászai István.
460. **Szerdahelyi József** (1804—1851) színművész mellszobra márványból.
Nemzeti Színház.

4. ÜVEGSZEKRÉNYBEN.

(461—491. sz.)

461. **Urna**, porcellánból, nagyméretű, rajta az „Elektrá”-ból vett jelenetek, fekete alapon fehéren láthatók. Fedelének belsejében a köv. felirat: „Emlékül Jászai Marinak Ditróiné E. M., Kolozsvár, 1891. április 29. Frank — Kiss János festészetéből Seszták János”. 65 cm magas.

Nemzeti Színház Múzeuma.

462. **Tölgyág**, ezüsből, Jászai Mari kapta. 30 cm hosszú.

Nemzeti Színház Múzeuma.

463. **Babérkoszorú**, aranyozott ezüsből, fejrevaló, csokrán a következő felirat: „Jászai Mari művésznőnek Deés város közönsége 1893. május 2”.

Nemzeti Színház Múzeuma.

464. **Urna**, barna mázas cserépből, Jászai Mari kelléke volt az „Elektrá”-ban.

Hajdu László.

465. **Jászai Mari** mint Elektra, az előbbi urnával. Fénykép.

466. **Koszorú**, ezüsből, csokrán a következő felirattal: „Szeregett Nagyasszonyunknak — a budapesti katolikus kör ifjúsága, 1909. március 15-én”.

Petőfi-ház.

467. **Koszorú szalagesokra** ezüsből, rajta a következő felirat: „A legnagyobb művésznőnek — Szabadkai tisztelője, 1891. február 22-én”. Jászai Marié volt.

Nemzeti Színház Múzeuma.

468. **Jászai Mari** (1850—1926) halotti maszkja gipszből. Készítette Kisfaludy Stróbl Zsigmond.

Történeti Osztály.

469. **Fibula**, aranyozott ezüsből, számszerű alakú. Tűtokján domborművű görögruhás női alakkal. Jászai Mari tulajdona volt.
Nemzeti Színház Múzeuma.
470. **Emléklap**, ezüsből, „Jászai Marinak a középponti katolikus kör közönsége 1911 március 16.“
Nemzeti Színház Múzeuma.
471. **Emléklap**, ezüsből, „Jászai Marinak a központi katolikus kör 1912. III. 14.“
Nemzeti Színház Múzeuma.
472. **Emléklap**, ezüsből, „Jászai Marinak a budapesti kath. kör 1910 március idusán“.
Nemzeti Színház Múzeuma.
473. **Emléklap**, aranyozott rézből, „E. O. K. IV. Irodalmi estélye 1909. IV. 20. Jászai Marinak“ felirattal.
Nemzeti Színház Múzeuma.
474. **Tőr**. Csontfogantyúval, zöld bársonyokkal. Jászai Mari színpadi kelléke volt.
Nemzeti Színház Múzeuma.
475. **Láncon lógó horgony**, ezüsből, domborművű díszítéssel, övön viselhető amulett. Jászai Mari ajándéka Prielle Kornéliának 1855-ben.
Rozsnyay Kálmán.
476. **Pecsétnyomó**, Karneol-nyéllal. Jászai Marié volt.
vitéz Jászai István.
477. **Pohár**, tejüvegből, arany és ezüst festett díszítéssel, 1840 tájáról. Jászai Mari ajándéka a kiállítónak.
Hajdu László.
478. **Talpas pohár**, violába játszó tejüvegből, arany festett díszítéssel, 1840 tájáról. Jászai Mari hagyatékából.
Hajdu László.

479. **Jászai Mari** (1850—1926) arcképe. Színezett fénykép fiatal-korából.

vitéz Jászai István.

480. **Tölgykoszorú töredéke**, aranyozott ezüstdől. Jászai Maritól kapta Paulay Ede.

Özv. Paulay Edéné.

481. **Korsó és 8 drb pohár**, üvegből, ezüst széllel. A korsón „Paulay Edének Nemzeti Színház Kedvelt Igazgatójának” metszett felirat, a poharakon 8 drb fordításának címe: „Sevillai borbély, Gallilei, Megboldogult, Figaro házassága, Jó falusiak, Thermidor, Ne fogady fel soha semmit, Iphygenia Aulisban”.

Özv. Paulay Edéné.

482. **Toll**, aranyból, „Paulay Edének 1893 jan. 18. a hálás közönség” bevéselt felirat.

Özv. Paulay Edéné.

483. **Koszorú**, ezüstdől, aranyozott szalagján a következő felirat: „Paulay Edének a Nemzeti Színház nagyérdemű igazgatójának, igazgatósága 15-ik évfordulóján 1893 január 18. A hálás közönség”.

Özv. Paulay Edéné.

484. **Paulay Ede és neje Adorján Berta** arcképe. Fénykép 1884-ből.

Dr. Tóth László.

485. **Pohár**, ezüst, „Emlék Paulay Ede rendező úrnak tiszteletünk jeléül a nőikar Pest 18/3. 1871.” bevéselt felirattal.

Özv. Paulay Edéné.

486. **Pohár**, ezüst, „Paulay Ede kedves tanáromnak K. M.” bevéselt felirattal.

487. **Talpas serleg**, ezüst, „Emlékül Soldosné” bevéselt felirattal. Blaha Lujzától kapta Paulay Ede.

Özv. Paulay Edéné.

488. **Hegyessy Mari** (1861—1925) örökös tag arcképe. Fénykép a Karácsonyi álomból, kék bársony keretben.

Dr. Tóth László.

489. **Fényképalbum** legyező alakjában, kék bársony fődéllel, melyben üveg alatt névjegy következő felirattal: „Nagy Imre ajándéka Halmy Ferencné Mindszenty Kornéliának 1882. karácsonyán“.

Nemzeti Színház Múzeuma.

490. **Bakó László** (1872—1928) színművész, a Nemzeti Színház örökös tagjának, halotti maszkja gipszből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

491. **Báró Podmaniczky Frigyes** díszalbumja fehér bőrbe kötve, előlapján kék, fehér zománcos áttört, aranyozott rézdíszítéssel, a Podmaniczky címerrel. Belsejében miniatűrös üdvözlő felirattal és 84 kabinet-fényképpel. Az ajándékozó felirat szerint a M. Nemzeti Színház személyzete nyújtotta át ez albumot báró Podmaniczky Frigyesnek, mint az intézet intendánsának 10 éves jubileuma alkalmával.

Történeti Osztály.

VI. FÜLKE. 1884—1908-IG TERJEDŐ IDŐKÖZ EMLÉKEI.

(492—526. sz.)

492. **Meszlényi Adrien** (1870—1926) arcképe. Olajfestmény Karlovsky Bertalantól. (46 × 36 cm.) 1891-ben vendégszerepelt a Nemzeti Színházban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

493. **Tapolezai Dezsőné, Vízvári Mariska** arcképe. Olajfestmény. Jendrassik Jenőtől, 1902. (104—73 cm.)

Vízvári Mariska.

494. **Gróf Berényi Jánosné Török Irma** arcképe. Olajfestmény Endrey Sándortól. (57 × 43 cm.)

Gróf Berényi János.

495. **A Nemzeti Színház képe.** Olajfestmény Háy Gyulától, 1901-ből. (18×14 cm.)
Hollós Oszkár.
496. **A Nemzeti Színház képe.** Olajfestmény Háy Gyulától, 1901. (24×18 cm.)
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
497. **Maróthy Margit arcképe.** Olajfestmény Udvary Gézától. (19×20 cm.) 1801—1894-ben a Nemzeti Színház tagja.
Krisztiáni Sándorné.
498. **Ujházi Ede mellszobra.** Márvány Lányi Dezsőtől, 1903-ból.
Nemzeti Színház.
499. **Beöthy László** (1873—1900). Olajfestmény ifj. Glatter Gyulától. (134×84 cm.) 1900—1902-ig a Nemzeti Színház igazgatója volt.
Beöthy Lidia.
500. **Lenkei Hedvig arcképe.** Olajfestmény Boruth Andortól. 1903—1914-ig a Nemzeti Színház tagja volt. (195×113 cm.)
László Ferenc.
501. **Rákosi Szidi** (1852—1900) arcképe. Olajfestmény Márk Lajostól. (134×81 cm.) 1870-től a Nemzeti Színház tagja volt. 1909-ben lett örökös tag.
Beöthy Lidia.
502. **Odry Árpád** (1876—1937) mellszobra márványból.
Nemzeti Színház.
503. **Színlap**, 1885 május hó 26-án. Jókai Aranyembere.
Dr. Bedő Rudolf.
504. **Színlap**, a Nemzeti Színház vendégszereplése Pozsony 1886 szeptember 24-én a Városi Színházban.
Dr. Tóth László.
505. **Színlap**, a Nemzeti Színház vendégszereplése Pozsony 1886 szept. 25-én a Városi Színházban.
Dr. Tóth László.

506. **Műsor** a Nemzeti Színház félszázados fennállásának ünnepére, 1887. évi szept. 28. és 29-én.

Dr. Bedő Rudolf.

507. **A Nemzeti Színház ötvenéves fönnállása emlékére** szept. 28-án tartott díszelőadás „az Olympi Verseny” zárójelenete. A „Vasárnapi Ujság” 1887. évi 41. számának melléklete.

Dr. Tóth László.

508. **Színlap** az Ezredév ünnepén tartott díszelőadásról 1896. évi május 2-án. 4 oldal.

Dr. Tóth László.

509. **Színlap.** Szövegkönyvvvel a Magyar Állam Ezeréves Fennállásának alkalmából tartott díszelőadásról, 1896 május 16. 8°, 13 oldal.

Dr. Tóth László.

510. **Színlap** szövegkönyvvvel 1896 június 8-án tartott díszelőadásról. 8°, 8 oldal.

Dr. Tóth László.

511. **Színlap,** I. ifjúsági előadás a Nemzeti Színházban 1899 április hó 2-án, arcképekkel, 4°, 4 oldal.

Dr. Tóth László.

512. **Díszalbum** gróf Festetich Andornak tiszteletük és igaz szeretetük jeléül a Nemzeti Színház tagjai 1900. Benne az akkori tagok fényképei. Barna bőrkötésén a Nemzeti Színház domborművű képével. (55 × 40 cm.)

Nemzeti Színház Múzeuma.

513. **Színlap,** Hamlet dán királyfi századik előadásának emlékére 1839 november 16—1906 június 11. 1°, 3 oldal.

Dr. Bedő Rudolf.

514. **Műsorterv,** Tóth Imre a Nemzeti Színház igazgatójának programja 1908 szeptember havára. 1°, 2 oldal.

Dr. Tóth László.

515. **A magyar színészet százados évfordulóján** a Nemzeti Színházban tartott díszelőadás szereplői: Jászai Mari, Nagy Imre, Márkus Emilia, Nagy Ibolya, Szacs vay, Náday F., Mihályfi, Helvey Laura, Pintér arcképei a Vasárnapi Ujságból.

Nemzeti Színház Múzeuma.

516. **Az előbbi párja** : Vizvári, Felekiné, Ujházi, Rákosi Szidi, Feleki, Gabányi, Gyenes, Latabár, Hetényi.

Nemzeti Színház Múzeuma.

517. **Színpaddíszlet fényképe**, Shakespeare „Troilus és Cressida” című darabjának a II. és V. felvonásból, az 1900 december 14-i előadáson.

Dr. Tóth László.

518. **Ugyanaz**, mint az előbbi, a II. és III. felvonásból.

Dr. Tóth László.

519. **Báró Podmaniczky Frigyes**, a Nemzeti Színház (1875—1886) intendánsának arcképe (fénykép).

M. kir. Operaház emlékgyűjteménye.

520. **Gróf Keglevich István** (1840—1905) intendáns (1886—1894 és 1898—1902) arcképe (olajvázlat, —ányi Lajos 1892 aláírással).

Lánczy Margit.

521. **Szigeti József és Prielle Kornélia** mint Csizmás Gerő és Erzsébet, Szigeti József: „Rang és mód” című darabjában. Fénykép.

Vizvári Mariska.

522. **A Nemzeti Színház tagjainak csoportképe**, fénykép az 1890-es évekből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

523. **A Nemzeti Színház tagjainak csoportképe**, fénykép 1891-ből.

Nemzeti Színház Múzeuma.

524. **Szerdahelyi Kálmán** (1829—1872) mellszobra, márvány.
Nemzeti Színház Múzeuma.
525. **Blaha Lujza** (1850—1926) szobra, félalak, Zala Györgytől
„Le rossignol hongrois“ felirattal. Gipsz.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
526. **Szoboresoportozat**, modell, gipszből, Blaha Lujza parasztruhás, álló alakjával, két oldalán négy-négy puttóból álló csoport közepén. Andrejka József tervezte Blaha Lujza síremlékéhez.
Andrejka József szobrász.

5. ÜVEGSZEKRÉNYBEN.

(527—558. sz.)

527. **Legyező**, elefántcsontból, rajta virágos keretben „B. Lujza“ felirat. Az L betűben Pozsony város látképe. Blaha Lujza vendégszereplése alkalmával.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
528. **Legyező**, világos selyemből, fanyéllal, festett mezei virágokkal és szétszórt kártyákkal díszítve, melyeken tintával írt emléksorok láthatók. Blaha Lujzáé volt.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
529. **Legyező**, fehér atlasz, gyöngyháznyéllal, rajta festett virágcsokor. Blaha Lujzáé volt.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
530. **Legyező**, áttört gyöngyháznyéllal, csipkéből, festett rokokó pásztorjelenettel.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
531. **Plakett**, bronzból, fényezett fekete lapra szerelve „Blaha Lujza 1850—1926“ felirattal Gábor M.-től.
Magyar Történeti Múzeum Éremtára.
532. **Babérkoszorú**, ezüst. „Blaha Lujzának a kiskunhalasi Jótékony Nőegylet“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.

533. **Babérkoszorú**, ezüst, „Blaha Lujának, a magyar csalogánynak emlékül a nagykanizsai magyar irodalom és művészet pártoló egyesület 1885. április 27.“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
534. **Babérkoszorú**, ezüst, „Blaháné, Lujának az esztergomi kör, 1880. szeptember 28.“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
535. **Babérkoszorú**, ezüst, „Blaháné, Kölesi Luiza úrhölgynek 1879 november 13-án a váradi izr. nőegylet tagjai“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
536. **Babérkoszorú**, ezüst, „Blaha Lujza Splényi báróné páratlan művészetének az Eleven Ördög 25-ik előadása emlékére a hálás szerző Konti József Várszínház március 19. 1885“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
537. **Szoboresoportozat**, ezüst, a művészet szárnyas nemtője, jobbában babérkoszorút emel, baljában a Podmaniczky-család címere; lábainál két amorett s pálmafa alatt hattyú. A csoportozat ezüstdíszítéses fekete fatalapzaton áll, amelyen körben a következő felirat olvasható: „Bárá Podmaniczky Frigyesnek, a szeretett intendánsnak, a magyar kir. operaház összes személyzete 1875 Augusztus 14. 1885 ....“
Történeti Osztály.
538. **Babérkoszorú**, ezüstdől, aranyozott csokrán a körfelirat: „Méltóságos Aszódi br. Podmaniczky Frigyes ur intendánsága 10-ik évfordulójára a M. kir. Operaház hálás tisztviselői Budapest, 1885 aug. 14.-én.“
Történeti Osztály.
539. **Fedeles serleg**, talapzattal. Ezüst. „Náday Ferencnek 1887. dec. 2. 25 éves színészi működése emlékére.“ felirattal és tisztelői neveivel.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
540. **Serleg**, ezüst, „Náday Ferencnek a Nemzeti Színház tagjai 1863—1903.“ felirattal.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.

541. **Babérkoszorú**, ezüst, „Náday Ferencznek a budavári színházi közönség 1887 december 14-én.“ felirattal.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

542. **Babérkoszorú**, ezüst, „Náday Ferencznek a M. kir. Operaház személyzete 25 éves jubileumára 1888 október 17.“ felirattal.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

543. **Babérkoszorú**, ezüst, „A pécsi Nemzeti Casino Náday Ferencznek június 21 1822“ felirattal.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

544. **Babérkoszorú**, ezüst, „Náday Ferencznek 25 éves jubileumára a Nemzeti Színház tagjai 1888 október 17.“ felirattal.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

545. **Babérkoszorú**, ezüst, „Náday Ferencznek emlékül 1868—1888 a kolozsvári pályatársak“ felirattal.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

546. **Huszárkard**, pengéjén maratott dísszel, következő felirattal : „Császár Imrének, az igaz Tarján Gidának — Herczeg Ferenc 1896.“

Nemzeti Színház Múzeuma.

547. **Huszársapka**, Császár Imre viselte. (1864—1933.) Császár Imre, színész, író, fordító, a Nemzeti Színház örökös tagja 1886-ban lépett fel először a N. Sz.-ban.

Nemzeti Színház Múzeuma.

548. **Pohár**, ezüsből, három gömblábon álló, pontozott díszítéssel, 1686 évszámmal Somló Sándor (1858—1916), 1902—1908-ig a Nemzeti Színház igazgatójának tulajdona volt.

Somló Sári.

549. **Burnótszelence**, ezüst, domborművű, lovasjelenetekkel díszítve, födelének belsején következő bevéselt felirattal : „Mindenkor kedves Napoleonod emlékére hívd Pepi, Arad. 1908, jul. 30.“ Gál Gyula kapta ajándékba.

Gál Gyuláné.

550. **Legyező**, papírból, benyomott arany- és ezüstdíszes fanyéllal, rajta nyomtatásban a Nemzeti Színház és tagjainak képe 1892-ben.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

551. **Ládika**, népies festett dísszel, Gárdonyi Gézától kapta Vizvári Mariska a „Bor“ című darabjának premierjén.

Vizvári Mariska.

552. **Pipa**, tajtékából, rövid szárral, Rózsahegy Kálmán kapta ajándékba Gárdonyi Gézától a „Bor“ c. darabjának premierjén.

Rózsahegy László.

553. **Dohányzacskó**, bőrből, sokszínű selyemmel hímzett. Tamássy Józseftől kapta emlékül Rózsahegy Kálmán.

Rózsahegy László.

554. **Sarló**, ezüsből, fanyelén ékköves gyűrűvel. A bűbajos „Zoraya“-nak — Irma a „Boszorkány“ 25. előadására. Márkus Emilia kapta.

Dr. Párdány Oszkár.

555. **Hamutartó**, levélen zöldbéka alakjában, színezett bronzból. Márkus Emilia, mint az Aranyember Noémije a békajelenet emlékére kapta Jókai Mórtól.

Dr. Párdány Oszkár.

556. **Fejdísz arany** babérlevelekből, igazgyöngy szemekkel. Márkus Emilia kapta tisztelőitől és számos szerepében még ma is használja.

Dr. Párdány Oszkár.

557. **Márkus Emilia Corvin-koszorúja**.

Dr. Párdány Oszkár.

558. **Márkus Emilia** 25 éves Nemzeti Színházi tagságának aranygyűrűje.

Dr. Párdány Oszkár.

VII. FÜLKÉBEN. 1908—1914.

(559—564. sz.)

559. **Gyenes László** (1857—1924) arcképe. Olajfestmény Balló Edétől. (94 × 64 cm.)
Nemzeti Színház.
560. **Somló Sándor** (1858—1916) mellszobra Somló Sárítól, gipsz. Somló 1902—1908. a Nemzeti Színház igazgatója volt.
Somló Sári.
561. **Somló Sándor** arcképe. Olajfestmény Bacsa Andrástól. (82 × 66 cm.)
Somló Sári.
562. **Márkus Emilia** örökös tag arcképe. Olajfestmény John Adams Quincy-től. (152 × 118 cm.)
Dr. Párdány Ooszkár.
563. **Faludi Antal** (1864—1932) arcképe. Olajfestmény Kandó Kálmántól. (96 × 79 cm.)
Nemzeti Színház Múzeuma.
564. **Ivánfi Jenő** (1863—1922) örökös tag mellszobra Somló Sárítól, bronz. 1893-tól állandó tagja a Nemzeti Színháznak.
Nemzeti Színház Múzeuma.

TÁRLÓBAN.

(565—572. sz.)

565. **Legyező-festmény** a színészet szimbólumával és amorettek között álarcot tartó női alakkal, francia felirattal, G. Clairin, 1885. Kék bársony keretelésben. Márkus Emilia kapta.
Dr. Párdány Ooszkár.
566. **Ládika**, ezüstlap-fedéllel, babérággal. Következő bevéselt felirattal: „Ujházi Ede 40 éves Nemzeti Színházi tagságának emlékére, szerető pályatársai. 1910. XII. 27". Aláírásokkal.
Nemzeti Színház Múzeuma.

567. **Császár Imre** (1864—1933) mint Tarján Gida Herczeg Ferenc „Dolovai nábob” leánya című darabjában.

Nemzeti Színház Múzeuma.

568. **Mint az előbbi**, más felvételben.

Nemzeti Színház Múzeuma.

569. **Ambrus Zoltán** (1861—1932) író és színkritikus arcképe, szénrajz Glatz Oszkártól (59×38 cm). 1917—22-ig a Nemzeti Színház igazgatója volt.

Hajdu László.

570. **Blaháné** mint Erzsébet Szigeti József „Rang és Mód” című darabjából. Fénykép 1913-ból.

Vízvári Mariska.

571. **Szaesvay Imre** mint Bannai Gerő Szigligeti „Rang és Mód” című darabjából. Fénykép 1914-ből.

Vízvári Mariska.

572. **Császár Imre** mint „Alkibiades”. Fénykép.

Nemzeti Színház Múzeuma.

TÁRLÓBAN.

(574—585. sz.)

573. **Színlap** 1908 szept. 1-én a Nemzeti Színháznak a Népszínház épületében tartott első előadásáról. I. Ünnepi nyitány Erkel Ferentől. II. A Pártütők Kisfaludy Károlytól. III. A Bögre, fordította Csiky Gergely.

A Nemzeti Színház Múzeuma.

574. **A Nemzeti Színház** Shakespeare előadássorozatának színlapjai 1911 április 24-től május 17-ig egy kötetben.

Dr. Tóth László.

575. **A Nemzeti Színház** vígjátéksorozatának színlapjai 1912 ápr. 19—jún. 3-ig egy kötetben.

Dr. Tóth László.

576. **Báthory István.** A Nemzeti Színház építésének és lebontásának története 1914. Nyitva a 19. ábránál, mely a Skalnicsky féle homlokzatot mutatja.

Hekler szeminárium.

577. **A Nemzeti Színház** tervpályázata. Különlenyomat az Építőipar 37. évfolyamából, 1913. Nyitva az első ábránál, mely az első díjjal jutalmazott Medgyaszai István tervének távlati képét mutatja.

Hollós Oszkár.

578. **A Nemzeti Színház** és bérházának Skalnicsky Antal által tervezett teljes homlokzata. Fényképfelvétel.

Hollós Oszkár.

579. **Levelezőlap** a Nemzeti Színház színes képével.

Hollós Oszkár.

580. **A lebontott Nemzeti Színház színpad padlójának egy darabja.**

Nemzeti Színház Múzeuma.

581. **Pajzsok**, sárgarézből öntött domborművek a lebontott Nemzeti Színház lépcsőjének kötélkorlátjáról. 2 darab.

Kéméndy Jenőné.

582. **A várszínház képe**, színes levelezőlap. A várszínház, mely hajdan templom volt. 1788—1790. német színház. Kelemen László az első magyar színigazgató 1790 okt. 25-én itt adatja elő Simay Kristóf „Igazházi” című darabját, azután fölváltva játszottak benne magyar és német színtársulatok. 1870-től a Nemzeti Színház veszi át és működik benne 1925-ig.

Hollós Oszkár.

583. **Sugár Károly** mint Don Quijote. Fénykép, keretben.

Vízvári Mariska.

584. **Halmi Ferenc** (1850—1883) mellszobra, márvány.
Nemzeti Színház.

VIII. FÜLKE : AZ ÚJJÁÉPÍTENDŐ NEMZETI SZÍNHÁZ.
(585—603. sz.)

Tervezők : **Tőry Emil és Pogány Móric.**

Pályázatok és megbízás : 1912-ben kiírt két pályázat eredményeként nyerték el a szerződéses megbízatást 1913 júniusában Tőry és Pogány építészek. Az építkezés anyagi alapjait, valamint a Grassalkovich telken való elhelyezés kérdését az 1914 július 9-i törvény szabályozta.

585. **Az első pályázati terv** homlokzata 1912.
586. **A második pályázat** megbízatást nyert homlokzata 1913.
587. **A kivitelre elfogadott terv** távlati képe 1913.
588. **Nézőtér** alternatívája, 1917—18.
589. **Nézőtér** alternatívája, 1917—18.
590. **Kivitelre elfogadott terv** gipszmodellje, 1917—18. Külső megjelenésében a magyar néplélek és kultúra drámai erejét juttatja kifejezésre. Vezérmotívuma a Múzeum-körúti hatalmas oszlopcsarnokon végigvonuló fríz, mely Madách „Ember tragédiáját” juttatná szimbolikusan kifejezésre.
591. **Távlati kép** a Rákóczi-út és Múzeum-körút kereszteződésénél, 1914.
592. **Helyszínrajz**, 1914. A Múzeum-körútra merőlegesen van elhelyezve a színház. Ennek előnye, hogy a színház főbejárata a kevésbé forgalmas útvonalra nyílik. A kocsik a színházat megkerülve a Pannónia- és Egyetem melletti nyitandó utcákon jutnak el a kocsifelhajtókhoz. A kocsik parkozása a színházat körülfogó 160 fm utcákban történik. A szabadon álló színház építési költsége 5 millió pengő.

593. **Távlati kép** a Rákóczi-út és Múzeum-körút kereszteződésénél bérházzal kapcsolatban, 1934.
594. **Helyszínrajz** a bérházzal kapcsolatban, 1934. Az állam tulajdonban lévő korszerűtlen Természettudományi és Vegytudományi Intézetek lebontása után, pompásabb és luxusosabb elrendezési terv. A bérházzal kapcsolatban az építési költség összesen 6 millió és 200 ezer pengő.
595. **Távlati kép** a Rákóczi-út és Múzeum-körút kereszteződésénél, Rakovszky Iván áthidalási gondolatával, 1930.
596. **Kivitelre elfogadott homlokzati terv**, 1918.
597. **Kivitelre elfogadott terv** hosszmeteszete, 1918.
598. **Kivitelre elfogadott terv** keresztmeteszete, 1918.
599. **Alaprajzok**, 1912—18., vitrinben. Modern térkompozíció. Be- és kijáratok külön a gyalogosok és külön a kocsival érkezők és távozők számára. A pénztárcsarnok és vesztibül, valamint a ruhatári hálók a gyors kiürítést szolgálják. Ülőhelyek száma : 1150.

Nézőtér : Az Amphitheater és Rangtheater modern összefoglalása. Minden néző számára biztosítja a teljes színpadlátást. Tudatosan visszaugratott erkélyek eredményezték ezt a Rang-amphitheatrális megoldást. A szabadon maradt oldalfalak freskókkal, vagy más architektonikus módon díszíthetők.

Színpad : K o r s z e r ű. A legmodernebb színpadtechnikai megoldású. Teljes egészében, vagy részben tolható és süllyeszthető színpadok, forgószínpad, stb. Balra, jobbra az emeleteken festőműhely, szabáscsarnok, asztalos- és lakatosműhely, díszlet-, ruharaktárak, stb.

- 599a. **Csoportkép**, fénykép, a Nemzeti Színház építési bizottsága : Tóth Imre, Tőry, Pogány, Sváb Gyula, Kertész K. Róbert, Berczik Gyula.

Dr. Tóth László.

600. **Nézőtér és színpad vázlata**, 1915., vitrinben.

601. **Tóth Imre** (1857—1928), a Nemzeti Színház igazgatójának (1908—1916) mellszobra, Zsábody-Csizsár Jánostól.
Országos Szépművészeti Múzeum.
602. **Törsné Mátray Erzsébet** mellszobra Szentgyörgyi Istvántól.
Gipsz.
Dr. Törs Tibor.
603. **Prielle Kornélia** (1826—1906) mellszobra Telcs Edétől.
Márvány.
Nemzeti Színház.

6. ÜVEGSZEKRÉNYBEN.

(604—625. sz.)

604. **Napernyőnyél**, mahagóni-fából, festett-zománcos véggel, rajta a Vilmos huszárok kék-fehér zománcos jelvénye, kiktől 1918 március 11-én kapta Márkus Emília.
Dr. Pardány Oszkár.
605. **Szelence**, ezüst, fedelén a Vilmos huszárok kék-fehér zománcos jelvénye és „Debrecen 1918. V. 24.” bevéselt felirat, Márkus Emília kapta.
Dr. Pardány Oszkár.
606. **Babérkoszorú**. Ezüst. „A mesternek 1910 december 27. A lipótvárosi Casinó” felirattal, Ujházi kapta.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
607. **Ujházi Ede** (1844—1915) **arcképe**, fénykép. Mint. Crampton mester 1898-ban.
Rózsahegy László.
608. **Babérkoszorú**, ezüst. „Gonosz Pistának szeretettel 1906 december 4. Lidi, Feri.” felirattal. Ujházi Ede kapta.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.

609. **Ujházi Ede** (1844—1915) **areképe**, fénykép 1906-ból.

Dr. Rauss Károly.

610. **Talpas serleg**, ezüst. XVI. századi, nürnbergi harangvirág-serleg mintájára készült augsburgi és ulmi áljegyekkel. „Ujházi Edének a legnagyobb Gonosz Pistának“ felirattal és számos névaláírással.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

611. **Ujházi Ede** (1844—1915) **karikatúra szobra** Lányi Dezsőtől 1910-ból. Gipsz (43 cm magas).

Nemzeti Színház Múzeuma.

612. **Ujházi Ede**, plakett bronzból, felirata 1883—1908, Ujházi nagynevű kollégájuknak a M. Kir. Orsz. Színművészeti Akadémia igazgatósága és tanári kara“. Mester Jenő munkája, fekete márvány talapzaton.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

613. **Gyenes László** kisméretű szobra Strobl Alajostól, terakottából.

Nemzeti Színház Múzeuma.

614. **Gál Gyula** kisméretű mellszobra bronzból, Körmendi-Frimm Jenőtől. 1906.

Hajdu László.

615. **Gyertyatartó**, kézi, ezüsből, „Kedves Juliskámnak 1903 XI. 14. Lendvayné Ilona“ felirattal. Ligeti Juliska kapta nászajándékkul Lendvayné Fáncsy Ilonától.

Ligeti Juliska.

616. **Váradi Aranka**. Bourdel „A szerelem órája“ című darabjában. Fénykép.

Dr. Váradi Jenő.

617. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Váradi

Aranka 1903—1928 szept. 1.“ bevéselt felirattal. Dobozának belsejében „Emlékül a Nemzeti Színház tagjai 1929 április“.

Dr. Váradi Jenő.

618. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Mészáros Lajos 1884—1923. Mészáros Sándor László 1911—1936“ bevéselt felirattal.

Mészáros Sándor László.

619. **Nemzeti Színházi 25 éves tagsági gyűrű** aranyból, „Rózsahegy Kálmán 1901—1926“ bevéselt felirattal.

Rózsahegy László.

620. **Bot**, mahagoni-fából, ezüstnyéllel, rajta a következő bevéselt felirat: „Debrecenben is „Süt a nap“ — Vén gazember“. 1924 VI. 10—11. Rózsahegy Kálmán kapta.

Rózsahegy László.

621. **Fénykép**. Rózsahegy Kálmánnak az 50-ik Bor emlékére 1901. III. 29. — Ligetű Juliska 1902. IV. 1.

Rózsahegy László.

622. **Babérkoszorú**, ezüst, csokrán következő felirat „Dolovai Jób — Vilmának Budapest 1895 január 4“. Török Irma kapta.

Gróf Berényi János.

623. **Török Irma arcképe**, fénykép.

Dr. Tóth László.

624. **Babérkoszorú**, ezüst, csokrán „Török Irmának a Nemzeti Casino-i tisztelői“ Budapest, 1899 dec. 1.

Gróf Berényi János.

625. **Török Irma arcképe**, fénykép.

Dr. Tóth László.

626. **Tanayné Halmi Margit mellszobra** Füredi Richárdtól, terrakotta.

Tanay Magda.

**AZ UTOLSÓ VENDEGFALON ÉS FOLYTATÓLAG A
LEGÚJABB KOR.**

(627—662. sz.)

627. **Hettyey Aranka** örökös tag arcképe szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1934.
Nemzeti Színház.
628. **S. Fáy Szeréna** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1927.
Nemzeti Színház.
629. **Vízvári Mariska** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól 1929.
Nemzeti Színház.
630. **Helvey Laura** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1928.
Nemzeti Színház.
631. **Dr. Hevesi Sándor** arcképe, olajfestmény Komáromi-Kacz Endrétől (100 × 70 cm), 1922—1932-ig a Nemzeti Színház igazgatója volt.
Hevesi András.
632. **Márkus László** szobra Szentgyörgyi Istvántól. Gipsz, 1932—33-ig a Nemzeti Színház igazgatója volt.
Márkus Lászlóné.
633. **Garamszeghy Sándor** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1936.
Nemzeti Színház.
634. **Török Irma** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól.
Nemzeti Színház.
635. **Ligeti Juliska** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1929.
Nemzeti Színház.
636. **Mihályfi Károly** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézáttól, 1928.
Nemzeti Színház.

637. **Cs. Alszegehy Irma** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézától.
Nemzeti Színház.
638. **Császár Imre** örökös tag arcképe, szénrajz, Kövesdy Gézától.
Nemzeti Színház.
639. **Náday Béla** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézától, 1928.
Nemzeti Színház.
640. **Csillag Teréz** örökös tag arcképe, szénrajz Kövesdy Gézától.
Nemzeti Színház.
641. **Oklevél**, a Nemzeti Színháznál egyfolytában eltöltött 25 év után járó aranygyűrűhöz, a színház valamennyi tagjának aláírásával, Gál Gyula kapta 1927 január hó 23-án.
Gál Gyuláné.
642. **Mint az előbbi**, Demjén Mari kapta 1922 január hó 1-én.
Nemzeti Színház Múzeuma.
643. **Díszoklevél**, a Corvin-koszorúval járó, melyet Gál Gyula 1931. évi február hó 23-án kapott.
Gál Gyuláné.
644. **Németh Antal** arcképe, Angelo fényképfelvétele.
Nemzeti Színház.
645. **Bajor Gizella** mellszobra Kisfaludi Stróbl Zsigmondtól, Márvány.
Dr. Germán Tibor.
646. **Műsor** a Nemzeti Színház ünnepi előadásairól Shakespeare halála 300-ik évfordulójának emlékére. 1916. 1 old. 8°.
Dr. Tóth László.
647. **Az első rádióközvetítés** a Nemzeti Színházból 1931. évi október havában, 5 old. kézirat és 4 old. géppel írt szöveg.
Nemzeti Színház Múzeuma.

648. **Nemzeti Színház műsora** 1917 június 3-tól 1917 június 10-ig Tóth Imre igazgató és utódának, Ambrus Zoltánnak aláírásával.
Nemzeti Színház Múzeuma.
649. **Színlap** 1926 április 29—május 2-ig adott darabokról, köztük Herczeg „A Híd” és Zilahy „Süt a nap” című darabja.
Dr. Tóth László.
650. **Zilahy Lajos** író arcképe, fénykép.
Barczy Istvánné.
651. **Meghívó** a Nemzeti Színház 90 éves fennállásának ünnepén rendezett díszelőadásra, 1928 febr. hó 28-án.
Dr. Tóth László.
652. **Színlap** a Nemzeti Színház 90 éves fennállásának ünnepén rendezett díszelőadásra, 1928 febr. 28. 4 oldal.
Hollós Oszkár.
653. **Mint az előbbi**, de nyitva.
Dr. Tóth László.
654. **Műsortervezet** 1929 márc. 10—26-ig.
Dr. Bedő Rudolf.
655. **Csoportkép**, fénykép Bartos Gyula örökös tag nemzeti színházi tagságának 25. évfordulóján, 1933 nov. 27.
Nemzeti Színház Múzeuma.
656. **Csoportkép**, fénykép az Árva László 75. előadásáról 1933 szept. 21. Herczeg Ferenc születésének 70. évfordulóján.
Nemzeti Színház Múzeuma.
657. **Csoportkép**, fénykép. Márkus Emilia felolvas Paulay Ede születésének 100 éves jubileumán. 1936.
Dr. Párdány Oszkár.
658. **Pethes Imre**, mint Genesius a „Császár és Komédiás”-ban, fénykép.
Pethes Sándor.

659. **Horváth Jenő**, a Nemzeti Színház főrendezőjének arcképe, fénykép.

Nemzeti Színház Múzeuma.

660. **Csoportkép**, fénykép a Nemzeti Színház tagjairól 1922-ből.

Gál Gyuláné.

661. **Dr. Wlassics Gyula báró**, a Nemzeti Színház volt intendánsának arcképe, fénykép.

Nemzeti Színház Múzeuma.

662. **Kiss Irén** örökös tag, arcképe, fénykép.

Kiss Bella.

TÁRLÓBAN EMLÉKÉRMEK, PLAKETTEK ÉS CORVIN-KOSZORÚ

(663—691. sz.)

663. Erkel Ferenc, plakett ezüsből. — 664. Lendvay Márton emlékérem, bronz. — 665. Rákosi Szidi plakett Csillagtól, bronz. — 666. Ujházi Ede plakett Mester Jenőtől, bronz. — 667. Rákosi Jenő emlékérem Beck Ö. Fülöptől, 1920, bronz. — 668. Vörösmarty Mihály emlékérem Berán Lajostól, ezüst. — 669. Jókai Mór emlékérem Szántó G.-tól, bronz. — 670. Madách Imre érem, születésének 100 éves emlékére, Szántó G.-tól, 1923, bronz. — 671. Prielle Cornéliának 50 éves színészi jubileumára a Nemzeti Színház tagjai, emlékérem, 1891, arany. — 672. Herczeg Ferenc emlékére Beck Ö. Fülöptől, 1920, bronz. — 673. Herczeg Ferenc plakettje, 40 éves írói jubileumára, Szentgyörgyi Istvántól, bronz. — 674. A Nemzeti Színház félszázados ünnepének emlékérmé, 1887, ezüst.

663—674-ig a Magyar Történeti Múzeum Éremtára.

675. **A 674-ik érem** elő- és hátlapja plakettre alkalmazva, ezüstözött galvanoplasztika.

Hollós Oszkár.

676. A 673-as Herczeg plakett hátlapjával.
Hollós Oszkár.
677. A székesfőváros emlékérmé Vizvári Mariskának, 1930, bronz.
Vizvári Mariska.
678. Emlékérem ezüst 5 koronásból, Vizvári Mariskának, a Délibáb szerkesztője.
Vizvári Mariska.
679. Jókai emlékérem 50 éves írói jubileumára. Sárgaréz.
Hollós Oszkár.
680. P. Márkus Emila Greguss-díja Berán Lajostól, 1921, bronz.
Dr. Párdány Oszkár.
681. Bajor Gizella Greguss-díja, 1933.
Dr. Germán Tibor.
682. Bajor Gizella Corvin-koszorúja.
Dr. Germán Tibor.
683. Plakett, fönt Arany János idézet, középen 923. Mária, 924. Sárika, 925. Fruzsina, 927. Lizaveta, 928. Judit, 930. Leona, 935. Klea és alul „Bajor Gizinek a szerző“. Arany (22 × 14 centiméter.) Zilahy Lajos ajándéka a felsorolt címszerepek emlékére.
Dr. Germán Tibor.
684. Somló Sándor 13 darab akadémiai bronzérme 1884-, 1885-, 1889-, 1889-, 1894-, 1895-, 1896-, 1898-, 1906-, 1912-, 1914-, 1915-, 1917-ből.
Somló Sári.
685. Herczeg Ferenc arcképe. Olajfestmény, Feszty Masától. (110 × 166 cm.)
Nemzeti Színház.
686. Paulay Erzsébet mellszobra, márvány, Kisfaludy Stróbl Zsigmondtól.
Szépművészeti Múzeum.

687. **Tárlóban** a Nemzeti Színház 100 éves évfordulójával kapcsolatos nyomtatványok és emlékek.
Nemzeti Színház.
688. **Tárló** fölött a Nemzeti Színház százéves évfordulója ünnepeinek fontosabb eseményei fényképekben.
689. **A Nemzeti Színház** mai épülete. Fénykép. (A bejárat pilléren.
Nemzeti Színház.
690. **Shakespeare** mellszobra, gipsz.
Nemzeti Színház Múzeuma.
691. **Moliére** mellszobra, gipsz.
Nemzeti Színház Múzeuma.

AZ ÜVEGCSARNOK MÖGÖTTI TEREMBEN

néhány régi kosztüm, kosztümdarab, azonkívül a legutóbbi három év színpadi elgondolásai.

KÖZÉPEN HATSZÖGŰ NAGY ÜVEGSZEKRÉNYBEN

(692—733. sz.)

692. **Jókainé**, Laborfalvy Róza magyaros szabású mentéje, fekete tafotából, gazdag sujtás és ezüstgyöngy-díszítéssel, 1861-ből.
Petőfi-ház.
693. **Jókainé**, Laborfalvy Róza főkötője, fekete bársonyból, ezüst és fekete csipkedíszítéssel, azonos díszű lecsüngő szalagsokkal, 1860-as évekből.
Petőfi-ház.

694. **Jókainé Laborfalvy Róza** főköttője, fehér selyem, színes hímzés, aranycsipke- és gyöngydíszítéssel, 1860-as évekből.
Petőfi-ház.
695. **Jókainé Laborfalvy Róza** főköttője, türkizkék bársonyból, ezüst csipkedíszítéssel, lecsüngő ezüsttel átszőtt fehér selyemszalaggal.
Petőfi-ház.
696. **Prielle Kornélia** pruszlikja, világoszöld atlaszból.
Petőfi-ház.
697. **Prielle Kornélia** sokszínű selyemmel hímzett, virágos, fekete csipkekendője.
Rozsnyay Kálmán.
698. **Prielle Kornélia** fodros köténye fehér mullból.
Özv. Haranginé dr. Boros Vilma.
699. **Prielle Kornélia** fehér csipkesálja.
Rozsnyay Kálmán.
700. **Jókainé Laborfalvy Róza** főköttője. Kék selyem, fekete gyöngydíszítéssel, lecsüngő szalaggal.
Petőfi-ház.
701. **Jókainé Laborfalvy Róza** pruszlikja, színes virágcsokros, sárga brokátból.
Petőfi-ház.
702. **Bulyovszkyné Szilágyi Lilla** pongyolája, ifj. Dumas Sándor „Kaméliás hölgy”-ében, mint Gauthier Margit, a haldoklási jelenetben viselte, 1871-ben.
Történeti osztály.
703. **Jókainé Laborfalvy Róza** apró napernyője. Színes gyöngyhímzés, fehér selyemfodorral.
Petőfi-ház.
704. **Gróf Berényi Jánosné, Török Irma** magyar díszruhája,

világoszöld selyemből, valódi ezüst, dús hímzéssel. Készült 1896 táján.

Gróf Berényi János.

706. **Török Irma** arannyal berakott gyöngyháznyeles, fehér structoll-legyezője, melyet az Országos Kaszinó tagjaitól kapott a Szerafin című darab Yvonne-jának alakításáért.

Gróf Berényi János.

- 706a. **MárkusEmilia** violaszínű selyemfrakkja, XVIII. századból.

Dr. Párdány Oszkár.

707. **Márkus Emilia** sárga aranybrokát frakkja, zöld bársony kihajtókával.

Dr. Párdány Oszkár.

- 708—709. **Irene** esászárné és **Konstantin** császár színpadi kosztümje **Herczeg Ferenc** „Bizanc” című darabjában. Tervezte gróf Batthyányi Gyula.

Nemzeti Színház.

- 710—711. **Gyémántpatak kisasszony** és **Hsie-Ping-Kuei** herceg színpadi kosztümje **Hsiung**: „Gyémántpatak kisasszony” című darabjából. Tervezte: **Jaschik Álmos**.

Nemzeti Színház.

712. **Színpadi díszlettervek**, 5 drb, **Burghardt** tervei az 1900-as évekből.

Petrich Gyula.

713. **VENDÉGFALON**: **Színpadtervek**, 6 drb, gróf **Krasinsky**: „Pokoli színjáték” című drámai költeményéhez. **Horváth János** tervei.

Nemzeti Színház.

714. **Színpadtervek** **Shakespeare** két színművéhez. **Hamlet**, **Varga Mátyás**, **Atheni Timon**, **Horváth János** tervei.

Nemzeti Színház.

- 715—716. **ABLAK ALATTI TÁRLÓBAN:** Díszlet és kosztümtervek
Vörösmarty „Csongor és Tünde“ című darabjához. Jaschik
Álmos tervei.
Nemzeti Színház.
- 717—718. **Színpadtervek** Madách Imre „Az ember tragédiája“
című darabjához. Horváth János és Varga Mátyás tervei.
Nemzeti Színház.
719. **Színpadképek** Bakonyi—Kacsóh „János vitéz“ és **kosztüm-
tervek** Babay József „Csodatűkör“ című darabjához.
Jaschik Álmos tervei.
Nemzeti Színház.
720. **Színpadi kosztümképek,** Nagyajtai P. Teréz tervei.
Nemzeti Színház és dr. Germán Tibor.
721. **VENDÉGFALON :** Színpadtervek olasz színművekhez. D'An-
nunzio „Jorio leánya“ és Goldoni „Legyező“ című darab-
jához Horváth János tervei. Alessi „Medici Katalin“-jához
Varga Mátyás terve és Horváth János terve az „Ember
Tragédiája“ szabadtéri előadásához a veronai aréna számára.
Nemzeti Színház.
722. **VENDÉGFALON :** Színpadtervek német drámákhoz. Karl
Gröning három színpadképe Goethe „Faust“-jához, Horváth
János három színpadképe Hanns Johst „Thomas Paine“
című darabjához.
Nemzeti Színház.
723. **KERETBEN :** Színpadi kosztümtervek 1887-ből. Molnár
Árpád tervei.
Petrich Gyula.
- 724—725. **Janesi és Juliska Tündérországbeli kosztümjei** Bakonyi—
Kacsóh „János Vitéz“ című darabjában. Nagyajtai P.
Teréz tervei.
Nemzeti Színház.
- 726—727. **Valois Margit és Henrik hereeg kosztümjei** Rino Alessi
„Medici Katalin“ című darabjában. Nagyajtai P. Teréz
tervei.
Nemzeti Színház.

728. **Ideális színházterv.** Németh Antal elgondolása alapján kivitelezte Halácsy Endre műegytemi tanársegéd.
Nemzeti Színház.
729. **Az „Ember tragédiá”-jának szabadtéri előadás elképzelése a szegedi Dóm-téren.** Németh Antal elgondolása alapján kivitelezte Patai György építész.
Nemzeti Színház.
- 730—731. **VASÁLLVÁNYON :** forgatható keretekben a Nemzeti Színház jubileumi évének működő színészgárdája.
732. **Színpad modellek,** színpadtervek és egyes vetített díszletek diapozitívjei.
Nemzeti Színház.
733. **Kállay Miklós „Roninok kinese”** című drámájának előadástörténete.
Nemzeti Színház.

AZ ELŐCSARNOKBAN TÁRLÓKBAN ÉS VENDÉGFALAKON

érdekesebb színlapok, a Nemzeti Színház történetének irodalma és tanulmányok a Nemzeti Színház nevezetesebb művészeiről és azok életrajzai, azonkívül két üvegszekrényben a Nemzeti Színháznak gróf Keglevich intendáns által szerzett különlegességi kellékraktárának néhány darabja, végül színművészek szobrai.

(734—913. sz.)

734. **Színlap 1788 november 20.** A pesti német színház „Hattyú Ilona” előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
735. **Színlap 1792 június 11.** A budai nemzeti játékszíni társaság „A talált gyermek” előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
736. **Színlap 1793 május 6.** A budai nemzeti játszó társaság „Pikkó Hertzeg” és „Jutka Perzsi” előadásáról. Magyar és német nyelven és szöveggel.
Nemzeti Színház Múzeuma.

737. Színlap 1808 január 22. Pesti nemzeti játzó társaság „A formenterai remete” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

738. Színlap 1809 augusztus 7. Pesti magyar játék-színben a nemzeti játzó társaság „A szeretsen leány” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

739. Színlap 1809 szeptember 11. A magyar játékszínben a nemzeti játzó társaság „Az Okos, és víz-eszű” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

740. Színlap 1813 március 30. A Magyar színjátzó társaság a városi kis játékszínben „A két feledékeny” előadásáról.

Nemzeti Színház Múzeuma.

741. Színlap 1834 február 15. Buda fővárosi színházában Nemzeti Játékszín „Doctor Fauszt” előadásáról.

Nemzeti Színház Múzeuma.

742. Színlap 1837 augusztus 29. Pesti Magyar Színház „Sevillai borbély” előadásáról. Az első opera bemutatója a Nemzeti Színházban.

Dr. Bedő Rudolf.

743. Színlap 1837 november 25. Pesti Magyar Színház Lewy József Rudolf hangversenyéről. Ez volt a Nemzeti Színházban az első hangverseny.

Dr. Bedő Rudolf.

744. Színlap 1838 április 21. A Pesti Magyar Színház Laborfalvi Róza jutalomjátékául „Béla futása”, az első magyar opera előadásáról.

Dr. Bedő Rudolf.

745. Színlap 1838 szeptember 24. A Pesti Magyar Színház a „Ariadne” előadásáról. A Nemzeti Színház első bukott darabja.

Dr. Bedő Rudolf.

746. **Színlap 1838 október 8.** A Pesti Magyar Színház „Peleskei Nótárius” előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
747. **Színlap 1838 december 27.** Pesti Magyar Színház „Ludas Matyi” első előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
748. **Színlap 1839 március 15.** A Pesti Magyar Színház első mutatványos előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
749. **Színlap 1844 október 7.** Laborfalvi Róza javára a „Két pisztoly” előadásáról. Az alább következő színlapokon „Nemzeti Színház” felírás áll.
Dr. Bedő Rudolf.
750. **Színlap 1844 október 12.** Egressy Gábor jutalomjátékául a „Szökött katona” előadásáról.
Petőfi Ház.
751. **Színlap 1844 október 14.** De Cau Mária jutalomjátékául a „Zsidó” előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
752. **Színlap 1844 október 26.** Fánecsy Lajos javára az „Éljen az Egyenlőség” első előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
753. **Színlap 1844 november 18.** Czakó Zsigmond eredeti drámája a „Kalmár és Tengerész” első előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
754. **Színlap 1844 december 4.** Ghys Gyula úr hegedűvirtuóz vendéghangversenye és a „Kénytelen király” előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
755. **Nemzeti Színházi jegyek és pénzek,** amelyek különböző darabokban mint kellékek szerepeltek.
Nemzeti Színház kelléktára.

756. Színlap 1841 július 10. A „Norma“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
757. Színlap 1842 október 10. Az „Angelo Padua zsarnoka“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
758. Színlap 1842 november 17. Kisfaludy Károly „Csalódások“ c. vígjátékának előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
759. Színlap 1842 november 22. Markovicsné asszony vendégszereplésével a „Belizár“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
760. Színlap 1842 november 26. Konti Károly úr jutalomjátéka a „Párisi Vízhordozó, vagy a Vész Napjai“ első előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
761. Színlap 1843 január 17. Markovicsné asszony vendégszereplésével a „Beatrice di Tenda, vagy Az ursinói kastély“ huszonhetedik előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
762. Színlap 1843 január 26. Egressy Gábor úr negyedik vendégfelleptével az „Egy színész élete“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
763. Színlap 1843 március 3. A „Hunyadi László“ — „Gilley halála“ előjátékkal előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
764. Színlap 1843 március 4. Erkel Ferenc jutalomjátéka az „Ördög Róbert“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
765. Színlap 1843 április 3. A „Kalapos és Harisnyatakács“ és az alapítandó nemzeti conservatorium alaptökéjének növe-

lésére a „Belizár“ előadásáról van Hasselt-Barth vendég-felléptével.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

766. Színlap 1844 január 27. Erkel Ferenc javára, Pecz úr vendég-felléptével a „Hunyadi László“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

767. Színlap 1844 december 7. Benza Károly javára a „Linda“ előadásáról.

Dr. Bedő Rudolf.

768. Színlap 1844 december 11. Telepi Gy. ködfátyolképei és a „Három egyszerre“ előadásáról.

Dr. Bedő Rudolf.

769. Színlap 1845 augusztus 10. A „Szökött katona“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

770. Színlap 1846 július 9. A „Stibor Vajda“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

771. Színlap 1846 április 18. Jókai Mór „Hét Gyám“ első előadásáról.

Petőfi-Ház.

772. Színlap 1847 április 23. A „Donna Dianna“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

773. Színlap 1847 május 10. A „XII. Károly Rügen szigetén“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

774. Színlap 1847 november 10. Alboni M. utolsó felléptéül, nagy operái egyveleg első szakasza, a „Rohan Mária“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

775. Színlap 1849 július 25. A „Nabucodonosor“ előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

776. Színlap 1849 március 31. Hollósi Kornélia jutalomjátéka a „Puritánok“ első előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
777. Színlap 1850 március 31. Pest-budai Hangászegyleti nagy zenészetű és szavalati „Academia“ rendkívüli előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
778. Színlap 1850 április 23. A „Diogenes“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
779. Színlap 1850 május 25. A „Borgia Lucrezia“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
780. Színlap 1850 július 13. Az „Ernani“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
781. Színlap 1850 július 24. De la Grange asszony vendégfellépésével Stéger Ferenc javára a „Próféta“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
782. Színlap 1850 július 26. A „Nőbarátság“ előadásáról.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
783. Színlap 1857 május 6. Az „Erzsébet“ díszelőadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
784. Színlap 1850 augusztus 29. Az „Az Ördög Része“ előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
785. Színlap 1852 március 31. Stéger és Merják Mari utolsó fellépésével „A Kúnok“ előadásáról.
Dr. Bedő Rudolf.
786. Színlap 1859 december 7. Hauser Miska úr hegedűművész hangversenyéről.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.

787. Színlap 1858 május 19. Ole Bull úr, hegedűművésznek utolsó hangversenyéről.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

788. Színlap 1860 január 30. Reményi Ede úrnak, az angol királynő magánhegedűsének első hangversenyéről.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

789. Színlap 1860 április 4. A Magyar Színház nyugdíjintézete javára „Nagy Előadás” szavalt-, ének- és ábrákkal, rendkívüli előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

790. Színlap 1861 február 13. A pestmegyei honvéd segélyző által az alaptőke javára rendezett „Szavaltati és Zenészeti Akadémia” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

791. Színlap 1859 december 22. A Nemzeti Színház nyugdíjintézete javára „Zenészeti, szavaltati és ének Akadémia” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

792. Színlap 1860 január 16. Egressy Gábor úr második fellépteül a „Brankovics György” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

793. Színlap 1890 október 25. A magyar színészet százados évfordulójának ünnepén „Az úttörők”, „Földönjáró csillagok”, „Igazházi, egy kegyes jó atya” és végül „Az első magyar előadás apotheosisa” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

794. Színlap 1919 április 4. és 5. A „Sok hűhó semmiért” és „A Dada” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

795. Színlap 1919 április 11–12. A „Faust” és „A Zalameai bíró” előadásáról.

Székesfővárosi Történeti Múzeum.

796. **A Budai Magyar Theátrum**, melyben válogatottabb néző, víg és szomorú játékok olvastatnak (Kotzebue: A szerelem gyermeke; Aischylos: A le-bilintsezett Prometheus, Ford.: Versegly Ferenc.) Bp.: Landerer 1792.
797. **A' Magyar Játék-Szín.** Első Esztendő, Második Kötet, Pesten, Nyomták Trattner Mátyás betűivel. 1793.
Nemzeti Színház Múzeuma.
798. **A' Nemzeti Játszó Társaságnak Alkotvánnya.** Pesten 1793.
Dr. Bedő Rudolf.
799. **Magyar Teátrumi Kalendárium.** Készítette Szőke Nyéki Pál a M. J. Társaság tagja és sűgőja. Pesten nyomt. Trattner. Mátyás betűivel 1795.
Nemzeti Színház Múzeuma.
800. **A' Theatrum' tzelja és haszna.** Ősze szedte, és készítette Benke. Budán, nyomtat. a' Magy. Kir. Universitas' betűivel. 1809.
Nemzeti Színház Múzeuma.
801. **Hazafiúi Javallás Magyar Nemzeti Theátrum' Építéséről.** Pesten, Trattner János Tamás' betűivel. (1814. Kultsár István a' Magyar Nemzeti Theátrum Igazgatója.)
Dr. Bedő Rudolf.
802. **A' Nemes Szívű Magyarokhoz A' Pesti Nemzeti Teátrum' Ügyében Intézte Horvát András Tėti Plébános.** Budán, A' Királyi Universitas Betűivel 1815.
Dr. Bedő Rudolf.
803. **Buzdítás A' Nemzeti Theátrum' Felépítésére.** Pesten, Trattner János Tamás' Betűivel. (1815. Kultsár István a' M. Theátrumnak Igazgatója.)
Hollós Oszkár.
804. **SűGÓKÖNYV 1814.** Egybekötve: 1. Magyar Theátrumⁱ Almanák 1815-ik esztendőre. Pesten Trattner János Tamás betűivel 1815, 2. A' Magyar Nemzeti Tánczról. — Hazafiúi Javallás Magyar Nemzeti Theátrum Építéséről. Pesten

Trattner János Tamás betűivel, 3. Buzdítás a Nemzeti Theátrum' Felépítésére. Pesten Trattner Tamás betűivel, 4. Magyar Játék-Szini Almanak 1831-dik Eszt. Pesten, Esztergomi K. Beimel József' betűivel, 5. A Pesten Felállítandó Magyar Játékszínről. Pesten 1832. Trattner J. M. és Károlyi István, 6. Egyetlen Egy mód A' Magyar Játékszín Tzélirányos Megalapítására. Írta Hazafi. Pesten. Nyomt. Petrózai Trattner J. M. és Károlyi Istvánnál 1834. — című művek.

Nemzeti Színház Múzeuma.

805. **Gaal, Georg V.** Theater der Magyaren. I. Th. (Inhalt: Die Tatern in Ungarn. Ilka, oder die Einnahme von Griechisch-Weissenburg. Stibor . . . v. Karl. v. Kisfaludy v. Kisfalud.) Brünn: Trassler 1820.

Fővárosi Könyvtár.

806. **Viaskody Károly** Tekintetes Svacsik Friderika született Rosenschön asszonyságának. (H. & Ny. m. 1822)

Fővárosi Könyvtár.

807. **A' Nemesszívű Magyarokhoz a Pesti Nemzeti Theátrum ügyében** intézte Horvát András tétí plébános az 1815-ik esztendőben és most újra ajánlja az 1825-ik esztendőbeli ország gyűlésére öszve gyűlt t. t. hazafiaknak. Nyomtatott Pozsonyban a Nemzeti Színjátszó Társaság költségén Snischek Károly 1825.

Széchenyi Könyvtár.

808. **Játékszini Koszorú.** Szerkezteté 's kiadá Könyves Máté, Budapesten. Nyomtatta Tüskúti Landerer 1834.

Dr. Bedő Rudolf.

809. **Rendkívüli Függelék A' 45.-dik számú Honművészhez.** T. N. Pest vármegyének buzgósága a' budai magyar színész-társaság ügyében.

Fővárosi Könyvtár.

810. **Pekhata Károly:** A Budapesten felállítandó játékszínről Egyet. ny. 1834.

Fővárosi Könyvtár.

811. **Magyar Játékszíni Jutalmazott feleletek.** Kiadta A' Magyar Tudós Társaság. Budán, A' Magyar Kir. Egyetem' Betűivel 1834.

Dr. Hollós Oszkár.

812. **A pesti játékszín,** — (1 db könyvnyomatos melléklettel. Felírása: Színház' tere Pesten. A Fillértár 1834. márc. 21. sz.-ból.)

Fővárosi Könyvtár.

813. **Szinovátz György:** Rövid értekezés a magyar játékszínnek Budapesten állandóan leendő megalapításáról s a színészi tagoknak jelenlegi állapotokról. Pozsony, Schmid 1835.

Fővárosi Könyvtár.

814. **Budai Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1835-re.** Szerkeszté's kiadá Csokonai Vitéz József sugó. Budán nyomták Gyurián János és Bagó Márton betűivel.

Nemzeti Színház Múzeuma.

815. **Budai Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1836-ra.** Kiadta Gillyén Sándor, sugó. Nyomtatt. Gyurián és Bagó betűivel.

Nemzeti Színház Múzeuma.

816. **Budai Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1837-re.** Kiadta Somogyi Sándor és Gillyén Sándor sugó. (Címlap nélkül.)

Nemzeti Színház Múzeuma.

817. **Budai Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1837-re.** Kiadta Somogyi Sándor és Gillyén Sándor. A Nemzeti Színház rajzaival. Székes-Fehérvárott Számmer Pál nyomása.

Dr. Bedő Rudolf.

818. **Pesti Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1838-ra.** Kiadta Gillyén Sándor sugó. Pesten Esztergami k. Beimel Jós. betűivel.

Nemzeti Színház Múzeuma.

819. **Pesti Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1839-ik évre.** Kiadták Gillyén Sándor és Nagy Ferencz Pesti Magyar Színész tár-

saság' sugói. Pesten Esztergami k. Beimel József betűivel.

Dr. Bedő Rudolf.

820. **Pesti Nemzeti Játékszíni Zsebkönyv 1840-dik évre.** Kiadták Gillyén Sándor és Nagy Ferencz, a Pesti Magyar Színész-társaság sugói. Budán a Magy. Kir. Egyetem betűivel.

Hollós Oszkár.

821. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1842-dik évre.** Kiadták Keresztessy Ambrus és Gillyén Sándor Magyar Nemzeti Színház sugói. Pesten 1842. nyomt. Trattner—Károlyi betűivel.

Hollós Oszkár.

822. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1844-dik évre.** Kiadták Gillyén Sándor és Gönczy Soma, Nemzeti Színház sugói. Pesten, nyomtatott Trattner—Károlyi betűivel 1843.

Hollós Oszkár.

823. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1845-ik évre.** Kiadták Gillyén, Gönczy, Réthy Pesten. Nyomtatott Landerer és Heckenastnál 1844.

Dr. Bedő Rudolf.

224. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1846-ik évre.** Kiadták Gillyén Sándor és Gönczy Sámuel Pesten. Nyomtatott Landerer és Heckenastnál 1846.

Hollós Oszkár.

825. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1848-ik évre.** Kiadták Gillyén Sándor és Gönczy Soma, Pesten. Nyomtatott Trattner—Károlyi betűivel 1848.

Gzenner Mihály.

826. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1864-ik évre.** Kiadta Gönczy Soma Pesten, 1864. Nyomtatott Bucsánszky Alajosnál.

Dr. Tóth László.

827. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1866-ik évre.** Kiadta Gönczy Samu, Pesten 1866. Nyomtatott Bucsánszky Alajosnál.

Hollós Oszkár.

828. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1868-ik évre.** Szerkesztette.
Csepregi Lajos. Pest. Nyomtat. Emerich Gusztáv 1867.
Dr. Tóth László.
829. **Nemzeti Színházi Zsebkönyv 1873. évre.** Szerkesztette
Csepregi Lajos. Pest, 1873. Herz János.
Hollós Oszkár.
830. **Jelentése a' Pesti Magyar Színház' építésére ügyelő küldött-
ségnek a' színészeti pénztár' mibenlétiről.** Pesten, Trattner—
Károlyi' Nyomtatása 1837. (Csukva.)
Nemzeti Színház Múzeuma
831. **Ugyanaz, nyitva.**
Fővárosi Könyvtár.
832. **A' Pesti Magyar Színésztársaság Törvényei.** Bajza József
Igazgatása Alatt. Pesten 1837.
Széchenyi Könyvtár.
833. **Szózat A' Pesti Magyar Színház' ügyében.** Bajzától. Budán,
A' Magyar Királyi Egyetem Betűivel 1839.
Hollós Oszkár.
834. **Kimutatása a Pesti Magyar Színház létesítési alapjának.**
Pest : Landerer 1840.
Fővárosi Könyvtár.
835. **Még Egy Szózat A' Pesti Magyar Színház' Ügyében.** Vachot
Imrétől. Pesten. Esztergami k. Beimel József Betűivel 1840.
Dr. Bedő Rudolf.
836. **Nemzeti Színház Bővített Törvény-könyve 1842-től.** Pest,
Beimel (év u.)
Fővárosi Könyvtár.
837. **Nemzeti Színház Törvénykönyve. 1848. ápril 1-től kezdve.**
Pest : Beimel 1847.
Fővárosi Könyvtár.

838. **Magyar Thália.** Játékszíni Almanach 1853-ra. Alapító és szerkesztő Vahot Imre. I. évi folyam. Pest, Müller Gyula (Csukva.)
Hajdu László.
839. **Ugyanaz,** nyitva.
Dr. Bedő Rudolf.
840. **Festetics Leo gróf** (szerk.) **Délibáb.** Nemzeti Színházi lap. Első félév. Pest: Emich 1853.
Fővárosi Könyvtár.
841. **Festetics Leo gróf** (szerk.) **Délibáb.** Nemzeti Színházi lap. Második félév. Címlapon a Nemzeti Színház homlokzatának képével. Pest, Emich G. 1853.
Fővárosi Könyvtár.
842. **Színházi Naptár 1857. évre.** Szerkesztették: Gróf Bethlen Miklós, Dobsa Lajos, Tóth Kálmán. Pesten. Emich Gusztáv könyvnyomdája. 1856.
Hollós Oszkár.
843. **Nemzeti Színházi Nyug. Intézeti Naptár 1858-ra.** Szerkeszti: Szigeti József. Első évfolyam. Pest 1857. Emich Gusztáv könyvnyomdája.
Hollós Oszkár.
844. **Nemzeti Színház szervezése,** igazgatása és biztosítása ügyében. Pest: Landerer & Heckenast 1861.
Fővárosi Könyvtár.
845. **Néhány szó a művészet és a Magyar Nemzeti Színház érdekében.** Írta Festetics Leo. Pest 1867. Nyomt. Herz János és Társa.
Hollós Oszkár.
846. **Statuten des Pensionfondes des ungarischen National-Theaters in Pest.** Pest, Poldini 1869.
Fővárosi Könyvtár.

847. **Szigligeti: Nemzeti Színházi Képesarnok.** Pest, Kertész gyors-sajtóny. 1870.
Fővárosi Könyvtár.
848. **Nemzeti Színházi Könyvtár Kalauza.** Pest, Emich 1868.
Fővárosi Könyvtár.
849. **A magyar színészet országos névtára.** 1876. évre. Összeállította: Lenhardt E. I. évf. Budapest. Rudnyánszky A. 1875.
Hajdu László.
850. **A magyar színészet évkönyve.** Név- és naptár 1875. évre. 4. évf. Budapest. Fanda-Frohna.
Hajdu László.
851. **Benkő Kálmán (szerk.) Magyar Színvilág.** 1565—1872. Pest: Noséda 1873.
Fővárosi Könyvtár.
852. **Benyovszky Károly: Schodel Rozália az első magyar „Dalnoknő”.** Bratislava—Pozsony. Steiner Zsigmond. 1927.
Hajdu László.
853. **Bayer József: Déryné naplója, I. köt.** Budapest, Singer-Wolfner. É. n.
Hajdu László.
854. **Szigligeti Ede: A dráma és válfajai.** Kisfaludy Társ. kiad. Budapest, Athenaeum, 1874.
Hajdu László.
855. **Rakodeczay Pál: Szigligeti Ede élete és költészete.** Pozsony—Budapest, Stampfel. É. n.
Hajdu László.
856. **Czeiner Géza: Szigligeti társadalmi vígjátékai.** Budapest, Sárkány, 1932.
Hajdu László.
857. **Szigligeti Ede: Magyar színészek életrajzai, II. kiadás.** Budapest. Franklin, 1907.
Hajdu László.

858. **Endrődi Sándor** : Jókainé Laborfalvi Róza és Petőfi Sándorné, szül. Szendrey Júlia. Pozsony—Budapest. Stampfel Károly. É. n.
Petrich Gyula.
859. **Egressy Gábor törökországi naplója 1849—1850.** Pesten nyomtatott Kozma Vazulnál. 1851.
Rozsnyay Kálmán.
860. **Egressy Gábor** : A színészet könyve. Pest. Emich G. 1866
Hajdu László.
861. **Egressy Galambos Gábor Emléke.** Saját műveiből, síremléke javára rendezték fiai. Pest. Emich G. 1867.
Hajdu László.
862. **Molnár László** : Egressy Gábor és kortársai. Levelek Egressy Gáborhoz 1838—1865. Budapest, Orsz. Színész-Egyesület kiadása, 1908.
Hajdu László.
863. **Várdai Béla** : Egressy Gábor mint Shakespeare színész. Budapest, Franklin, 1909.
Hajdu László.
864. **Rakodczay Pál** : Egressy Gábor és kora. I—II. kötet. Budapest. Singer és Wolfner, 1911.
Hajdu László.
865. **Czakó Pál** : Emlékbeszéd Egressy Gábor fölött, arcképének leleplezése alkalmából. Budapest. Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság, 1912.
Hajdu László.
866. **Ligeti Ernő** : Az idegen csillag. Kolozsvár. Erdélyi Szépm. céh. 1932.
Hajdu László.
867. **Prielle Kornélia élete és művészete.** 50 éves színi pályája emlékeül. Írta Rakodczay Pál. Budapest, 1891. Singer és Wolfner.
Hajdu László.

868. **Kéry Gyula** : Blaha Lujza élete. Budapest, 1896. Rózsa-völgyi és Társa.

Füstös András.

869. **Blaha Lujza Emlékalbum**. Magyarország legkiválóbb írói és művészei közreműködésével szerkesztette Porzolt Kálmán. Budapest. Blaha Lujza Emlékalbumbizottság. É. n.

Hajdu László.

870. **Blaha Lujza** : Életem naplója. Budapest, 1920. A Magyar Lap- és könyvkiadó Részvénytársaság kiadványa.

Hajdu László.

871. **Jászai Mari** : A tükröm. Budapest, József kir. herceg szanatórium. Egy. kiad., 1909.

Hajdu László.

872. **Jászai Mari** : Színész és közönség. Budapest. Pesti Könyvnyomda R.-T., 1914.

Hajdu László.

873. **Jászai Mari** : Színész és közönség. Budapest. Magyar Irod. Társ. R.-T. kiad., 1918.

Hajdu László.

874. **Jászai Mari Emlékiratai**. Sajtó alá rendezte : Lehel István. Rajzokkal ellátta : Haranghy Jenő. Kiadja a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Budapest. É. n.

Hajdu László.

875. **Lehel István** : Jászai Mari utolsó szerepe. Budapest, Lampel, 1931.

Hajdu László.

876. **Bródy Sándor** : Színésznők. Budapest. „Jövendő”, 1901.

Hajdu László.

877. **Egressy Ákos** : Festett világ. Budapest, Gelléri—Székely, 1906.

Hajdu László.

878. **Faludi Antal** : Komédiás karcolatok. Budapest, Nagy S., 1907.
Hajdu László.
879. **Ujházi Ede** : Régi Színészekről. Budapest. „Nap” kiadása, 1908.
Hajdu László.
880. **Váradi Antal** : Régi magyar színészvilág. Budapest, Franklin, 1911.
Hajdu László.
881. **Váradi Antal** : Képek a magyar író- és színészvilágból. Budapest. Pesti könyvnyomda, 1911.
Hajdu László.
882. **Szondy György** : Csathó Kálmán. Budapest, Studium, É. n. Ld. : **Hankiss János** : Kortársaink, 2. sz.
Hajdu László.
883. **Csathó Kálmán** : Mi van a kulisszák mögött? Budapest, Singer és Wolfner, 1927.
Hajdu László.
884. **Harsányi Kálmán** : Színházi esték 1921—1927. Budapest, Győző, 1928.
Hajdu László.
885. **Galamb Sándor** : Hevesi Sándor. Budapest, Studium, É. n. Ld. : **Hankiss Sándor** : Kortársaink, 9. sz.
Hajdu László.
886. **Zilahy Gyula** : Ötven év. Ifjúságom és életem. H. n., Ny. n., É. n. Szerző saját kiadása, 1931.
Hajdu László.
887. **Országh Sándor, budavári** : Budai színházak és játékszín. 1783—1895. Budapest, Kosmos. 1895.
Hajdu László.

888. **Bayer József** : A nemzeti játékszín története. I. köt. Budapest. Hornyánszky. 1887.
Hajdu László.
889. **Pataki József** : A magyar színészet története 1790—1890. Budapest, Táltos 1922.
Fővárosi Könyvtár.
890. **Lugosi Döme** : Kelemen László és az első „Magyar játszó szinitársaság“. Makó 1927.
Fővárosi Könyvtár.
891. **Dr. Kremmer Dezső** : A Fővárosi színművészet multja. É. n., H. n., Ny. n.
Fővárosi Könyvtár.
892. **Magyar Bálint** : A Nemzeti Színház-előtti magyar színészet történetének vázlata. Budapest, Athenaeum. Év n.
Fővárosi Könyvtár.
893. **Bíró Lajos Pál** : A Nemzeti Színház története 1837—1841. Budapest, Pfeiffer 1931.
Fővárosi Könyvtár.
894. **Budapest Nemzeti Színház Nyugdíj-Intézetének alapszabályai.** Budapest, Grafikai Intézet Rt. 1911.
Fővárosi Könyvtár.
895. **Székely József** : Magyar játékszín. Légrády 1887.
Fővárosi Könyvtár.
896. **A Nemzeti Színház és Kamaraszínházának Zsebkönyve.** Szerk. Mészáros Sándor László. I. évf. Budapest. May 1930.
Hajdu László.
897. **A Nemzeti Színház és Kamaraszínházának Zsebkönyve.** Szerk. Mészáros Sándor László. II. évf. Budapest. Egyet. ny. 1931.
Hajdu László.

898. **Shakespeare-ciklus.** Nemzeti Színház 1926 márc. „Magyar Színpad“ ingyen melléklete. Budapest, Athenaeum. 1926.
Hajdu László.
899. **Schöpplin Aladár :** Magyar Színművészeti Lexikon I—IV. k. Az Orsz. Színészegyesület és Nyugdíjintézete kiadása. É. n. Iparművészeti Múzeum.
900. **Keglevich István, gróf :** A magy. kir. Opera és a budapesti Nemzeti Színház intendánsának a két műintézetre vonatkozó véleménye. Budapest, Pesti Könyvny. 1887.
Hajdu László.
901. **Podmaniczky Frigyes, báró :** A magy. kir. Opera és a budapesti Nemzeti Színház volt intendánsának a két műintézetre vonatkozó véleménye. Budapest, Pesti Könyvny. 1887.
Hajdu László.
902. **Németh Antal :** Az „Ember tragédiája“ a színpadon. Budapest, Háziny. 1933.
Fővárosi Könyvtár.
903. **Németh Antal :** Színészeti Lexikon I—II. k. Budapest, Győző, 1930.
Hajdu László.
904. **Magyar Bálint :** A Százéves Nemzeti Színház. Magyar Szemle Társaság kiadása. Kincsestár 51. Budapest 1937.
Iparművészeti Múzeum.
905. **Németh Antal :** „Bánk bán“. Budapest, Háziny. 1935.
Fővárosi Könyvtár.
906. **Rexa Dezső :** A Nemzeti Színház megnyitásának története. Budapest, 1927. A vármegye kiadása. Nyomt. Kir. M. Egyetemi nyomda 1928.
Rexa Dezső.
907. **Rexa Dezső :** Pestre, töredék Kazinczy Ferenc pesti utleírásából, írta 1828-ban. Budapest Székesfőváros Kazinczy emlékének. Budapest 1929.
Rexa Dezső.

908. **Színlapkeret** az 1908-ban bezárt régi Nemzeti Színház külső faláról. Csavart féloszlopokon nyugvó, középen félkörben kiemelkedő párkányzattal. Barnára festett fa. Benne a Vár-színház 1890 október 27. színlapja a magyar színészet százados évfordulójának ünnepén tartott díszelőadásról.

Nemzeti Színház Múzeuma.

909. **Színlapkeret**, ugyanaz mint előbbi. Benne a Nemzeti Színház színlapja 1890 október 24. a magyar színészet százados évfordulójának ünnepén tartott díszelőadásról.

Nemzeti Színház Múzeuma.

910. **Színlapkeret** az 1908-ban bezárt régi Nemzeti Színház előcsarnokából. Oromzatán maszkos neoreneszánsz dísszel. Fehérre festett, részben aranyozott fa. Benne a Nemzeti Színház 1877 május 3. színlapja Lucca Paulina vendégfelléptével az „Afrikai nő” előadásáról.

Nemzeti Színház Múzeuma.

911. **Színlapkeret**. Ugyanaz mint az előbbi. Benne felirat: „A Nemzeti Színház játérendje 1837—1843-ig dráma, opera, mutatvány és ballet; 1843—1876-ig dráma, opera, népszínmű és ballet (dráma és opera felváltva, népszínmű vasárnap), 1875—1884-ig dráma, opera és ballet, 1884-től dráma.

Nemzeti Színház Múzeuma.

912. **Plasztikus látképe** az 1912-ben lebontott Nemzeti Színház nézőterének 1885-ből. Színesre festett fa. Készítette Goschler F.

Nemzeti Színház Múzeuma.

913. **Tükör** az 1914-ben lebontott Nemzeti Színház egyik páholyából. Fehérre festett, két oldalán aranyozott leveles dísszel ellátott fakeretben.

Dr. Tóth László.

**MUTATVÁNYOK A NEMZETI SZÍNHÁZNAK GR. KEGLEVICH
INTENDÁNS (1886—1894 ÉS 1898—1902) ÁLTAL SZERZETT
KÜLÖNLEGESSÉGI KELLÉKRAKTÁRÁBÓL.**

(914—958. sz.)

914. **Pálmataartó**, fehér alapon késsel festett virágos arita porcellánból. Japán.

Nemzeti Színház kelléktára.

915. **Kulaes** porcellán, fehér alapon kék díszítéssel, kínai porcellán.

Nemzeti Színház kelléktára.

916. **Váza**, porcellán, színes festésű díszítéssel, Kína.

Nemzeti Színház kelléktára.

917. **Doboz**, korongalakú, rekeszes zománc (cloisoné), kék alapon sárkánnyal és virágdíszsel, japán.

Nemzeti Színház kelléktára.

918. **Váza**, rekeszes zománc (cloisoné), kék alapon virágdíszsel, japán.

Nemzeti Színház kelléktára.

919. **Váza**, előbbinek festett, színházi másolata.

Nemzeti Színház kelléktára.

920. **Tál**, kerek, rekeszes zománc (cloisoné), kék alapon színes virágokkal.

Nemzeti Színház kelléktára.

921. **Dohányzókészlet** (tálca, szivar, cigaretta és gyufatartóval) rekeszes zománc (cloisoné), kék alapon virágos díszítéssel, japán.

Nemzeti Színház kelléktára.

922. **Szobroeska**, cserép, színes mázakkal bevonva. Kína.

Nemzeti Színház kelléktára.

923. a., b. **Váza**, 2 darab, üveg, ezüst berakott növénydísszel, irizáló üvegből.

Nemzeti Színház kelléktára.

924. **Mellszobor**, fehérmázás, porcellán, szakállas férfi, Nápoly.

Nemzeti Színház kelléktára.

925. **Díszpohár**, vörös üveg, sárga díszítéssel, magyar címerrel. 1850-es évekből.

Nemzeti Színház kelléktára.

926. **Gyertyakoppantó**, fényezett acélból. 1860 körül.

Nemzeti Színház kelléktára.

927. **Gyertyaellenző**, négyzetes talpazaton, fekete keretben zseniálával hímzett virágdísz. Az 1840-es évekből.

Nemzeti Színház kelléktára.

- 928—929. **Pipa** (2 darab), tájték, domborművű dísszel, futó kutyával és vadászcímerrel 1840-es évekből.

Nemzeti Színház kelléktára.

930. **Pálmataartó**, porcellán, többszínű festéssel borított arita porcellánból.

Nemzeti Színház kelléktára.

931. **Szobrocskák**, 3 darab színes, festett fa, 3 evangélista. XVIII. sz.

Nemzeti Színház kelléktára.

- 932—933. **Szobrocskák**, aranyozott fából, 2 darab Nepomuki Szt. János és egy női szent. XVIII. sz. vége.

Nemzeti Színház kelléktára.

934. **Fedeles kupa**, ón, 1710-es évszámmal, vésett vonalas dísszel.

Nemzeti Színház kelléktára.

935. **Kanna**, ón, fekete fa-füllel. Angol. XIX. sz. első fele.

Nemzeti Színház kelléktára.

936. **Füstölő**, ón, ovális, fedelén levéldísszel. XVIII. sz.
Nemzeti Színház kelléktára.
- 937—938. **Kanesó** (2 darab), vörösréz domborított növényi díszszel, vörösréz, Balkán.
Nemzeti Színház kelléktára.
939. **Gong**, ütővel, bronz, sárgarézszel berakott madaras díszítéssel. Kína.
Nemzeti Színház kelléktára.
940. **Szobafüstölő**, bronz, háromlábos, fedelén állatalakkal, japán.
Nemzeti Színház kelléktára.
- 941—942. **Váza** (2 darab), sárgaréz, vésett díszítéssel, arab.
Nemzeti Színház kelléktára.
943. **Tálcá**, kerek, sárgaréz, vésett díszítéssel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
944. **Váza**, fehér fémből, rézbetétes, niellós dísszel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
945. **Váza**, sárgaréz, vésett díszítéssel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
946. **Illatszeres palaek**, sárgaréz vésett díszítéssel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
947. **Papírvágókés**, sárgaréz, vésett díszítéssel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
948. **Tör**, aranyozott, ezüst, hüvellyel, türkiz és korál díszítéssel. India.
Nemzeti Színház kelléktára.
949. **Álló óra**, sárgaréz, hasábalakú, felső részén áttört díszítéssel, új számlappal. XVII. sz.
Nemzeti Színház kelléktára.

950. Gyenes László (1857—1924) szobra Szentgyörgyi Istvántól, 1926. Gipsz.
Nemzeti Színház Múzeuma.
951. Kiss Ferenc szobra Lányi Ernő műve. Bronz.
Kiss Ferencné.
952. Tamási József (1837—1892) mellszobra Andrejka Józseftől.
Andrejka József.
953. Náday Ferenc (1840—1909) mellszobra Stróbl Alajostól. Gipsz.
Székesfővárosi Történeti Múzeum.
954. Id. Ábrányi Kornél (1822—1903). Andrejka József, 1898. Gipsz
Andrejka József.
955. Bakó László (1872—1928), mint Ádám az „Ember tragédiájá”-ból. Mellszobor. Homonnay műve. Gipsz.
Bakó Lászlóné.
956. Felekiné, Munkácsy Flóra (1836—1906) mellszobra. Gipsz.
Nemzeti Színház Múzeuma.
957. Feleki Miklós (1818—1902) mellszobra. Gipsz.
Nemzeti Színház Múzeuma.
958. Rákosi Szidi (1852—1935) mellszobra Kisfaludi Stróbl Zsigmondtól. Márvány.
Beöthy Lidia.

AZ ELŐCSARNOK KÖZEPÉN:

959. Paulay Ede (1836—1894) színész, drámaíró, rendező és 1878—1894-ig a Nemzeti Színház igazgatójának mellszobra bronzból, Zala Györgytől. A centenárium alkalmából a Nemzeti Színház buffet-terme részére készült. Felavatása a közeljövőben lesz.
Nemzeti Színház.

PÓTLÓLAG.

2. ÜVEGSZEKRÉNYBEN:

960. Bulyovszky Lilla bajor művészeti érdemjele aranyozott ezüstműből.

Bulyovszky Aladár.

961. Bulyovszky Lilla keze, gipsz.

Bulyovszky Aladár.

962. Bulyovszky Lilla emlékkönyve, faragott fatokban.

Bulyovszky Aladár.

963. Bulyovszky Lilla különböző szerepében, fényképek, 5 drb.

Bulyovszky Aladár.

6. ÜVEGSZEKRÉNYBEN:

964. A Farkas-Ratkó-alapítvány szimbólikus vándorgyűrűje, ezüst; arany belsejében „Farkas-Ratkó díj, 1924” bevéselt felirat.

Nemzeti Színház.

83. sz. Bajza József, a Nemzeti Színház első igazgatója. Olajfestmény Barabás M.-tól, 1846-ból.

Gr. Haller Ferencné.

136. sz. Lendvay Márton szobrának terve Dunajszky
Lászlótól.

Székesfővárosi Történeli Múzeum.

137. és 138. sz. Lendvayné Hivatal Anikó domborművű arcképe viaszból és ezüstkoszorúja.

Történelmi Osztály.

118. sz. Déryné Széppataki Róza. Vízfestmény Telepy Károlytól.

Neogrady Antalné.

130. sz. Schodelné „Norma-sarlója“.

Történelmi Oszlály.

1911. évi kiadás

135. sz. Egressy Gábor ezüsterlege 1841-ből.

Petőfi-ház.

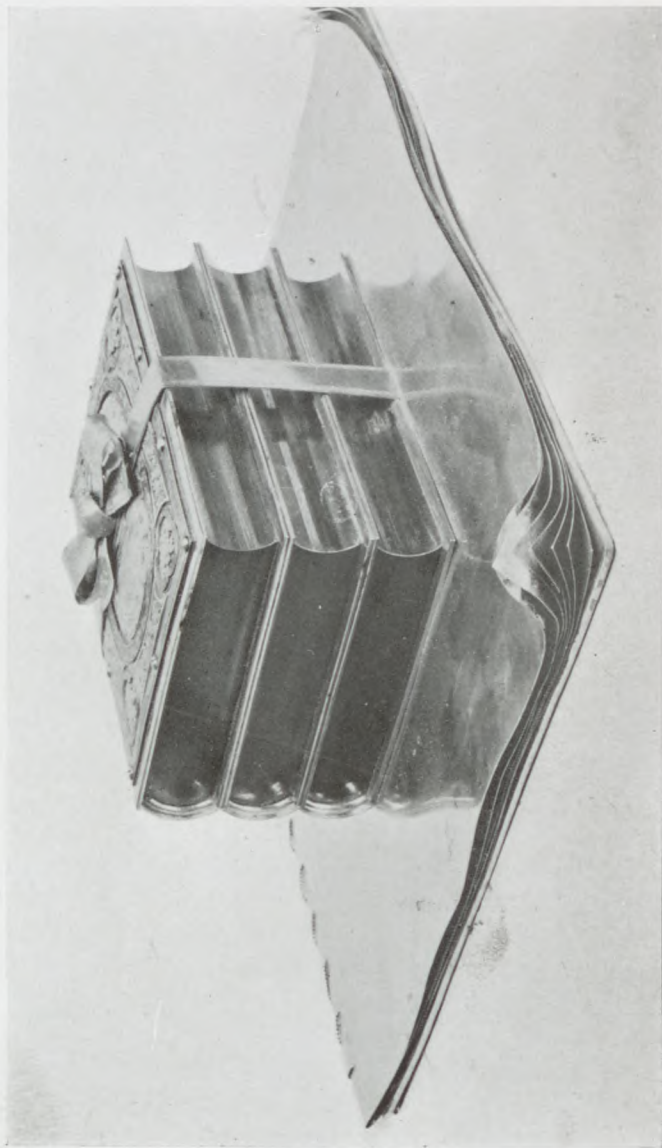

141. sz. Egressy Gábor ezüst diadémja, 1846-ból.

vitéz Telepy Miklósné.

237. sz. Szigligeti Ede ezüst tintatartója.

X.

Történeli Oszlaty.

222., 224., 227. sz. Erkel Ferenc karmesteri pálcái és koszorúja.

Történeti Oszlály.

692. sz. Jókainé Laborfalvy Róza mentéje, 1861-ből és főkötője.

Petőfi-ház.

702. sz. Bulyovszkyné Szilágyi Lilla pongyolája
a „Kaméliás Hölgy“-ből. 1871.

Történelmi Osztály.

525. sz. Blaha Lujza. Zala Györgytől, gipsz.

Székesfővárosi Történelmi Múzeum.

438. sz. Jászai Mari. Stróbl Alajostól, bronz.

Nemzeti Színház.

613. sz. Gyenes László. Stróbl Alajostól, terracotta.

Nemzeti Színház Múzeuma.

603. sz. Prielle Kornélia. Telcs Edétől, márvány.

Nemzeti Színház.

562. sz. Márkus Emilia. John Adams Quincy-től, olajfestmény.

Dr. Párdány Oszkár.

704. sz. Török Irma díszruhája 1896 tájáról.

Gr. Berényi János.

686. sz. Paulay Erzsi. Kisfaludy Stróbl Zsigmondtól, márvány.

Szépművészeti Múzeum.

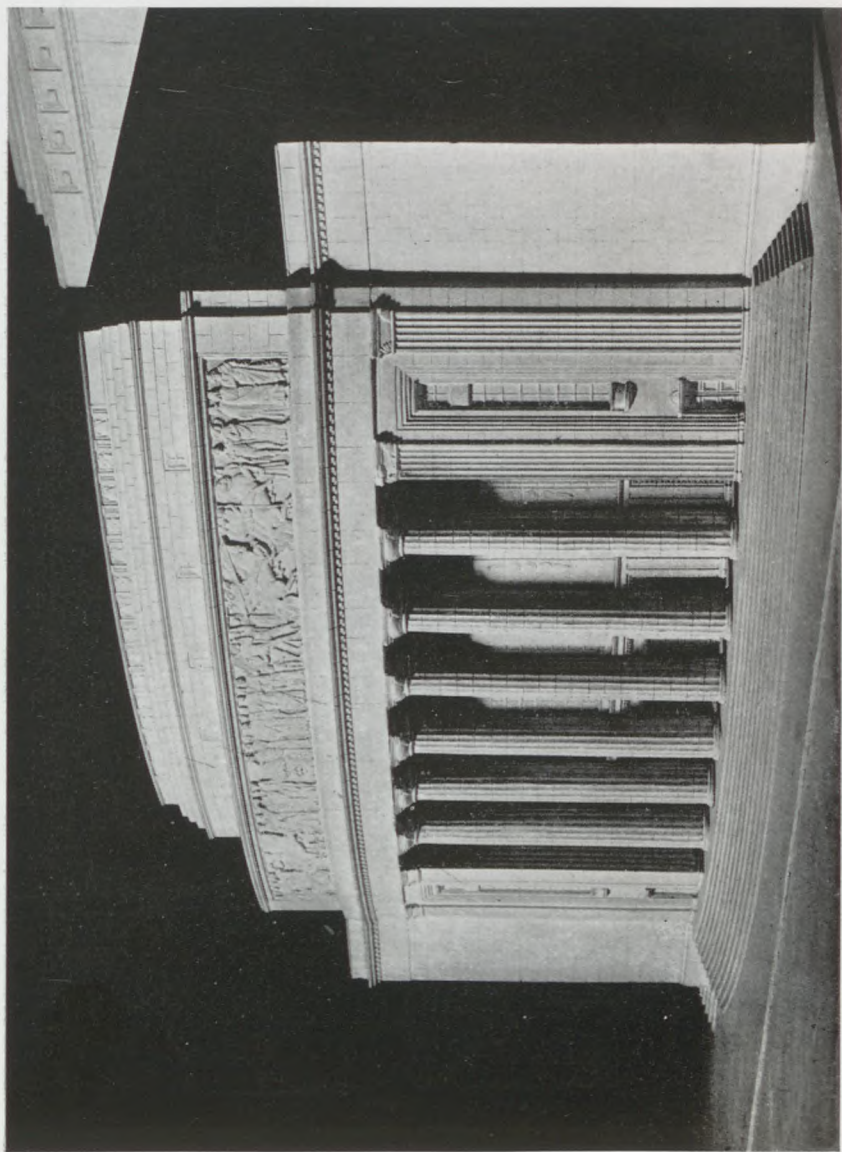

645. sz. Bajor Gizella. Kisfaludi Stróbl Zsigmondtól, márvány.

Dr. Germán Tibor.

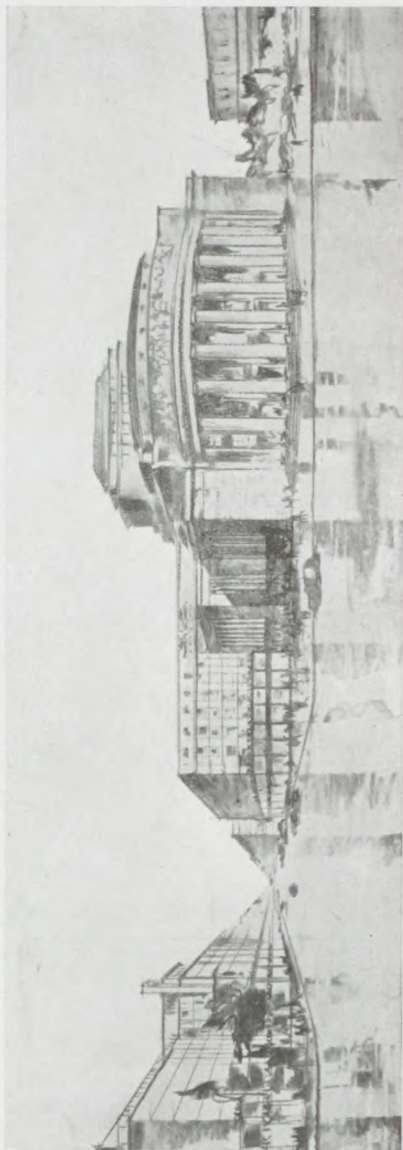

588. sz. Az Új Nemzeti Színház 1913-ban elfogadott tervének gipszmodellje.

Tóry Emil és Pogány Mór építészekről.

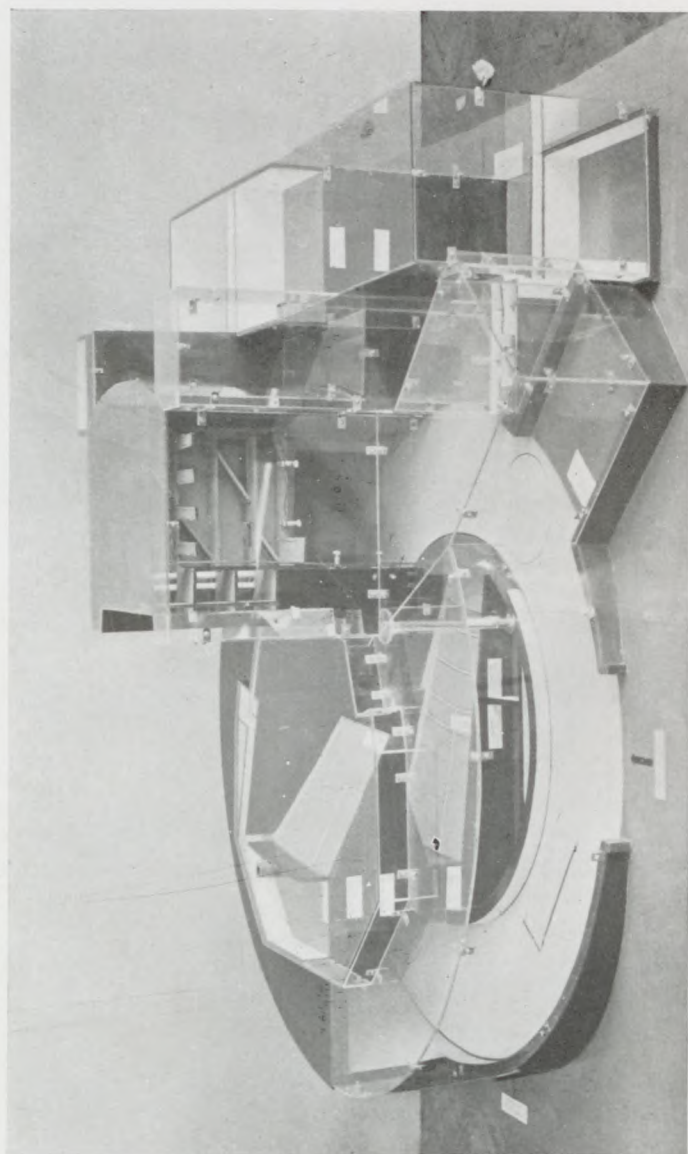

591., 593. sz. Az Új Nemzeti Színház tervezett épülete két változatának távlati képe.

Tőry Emil és Pogány Mór építészek által.

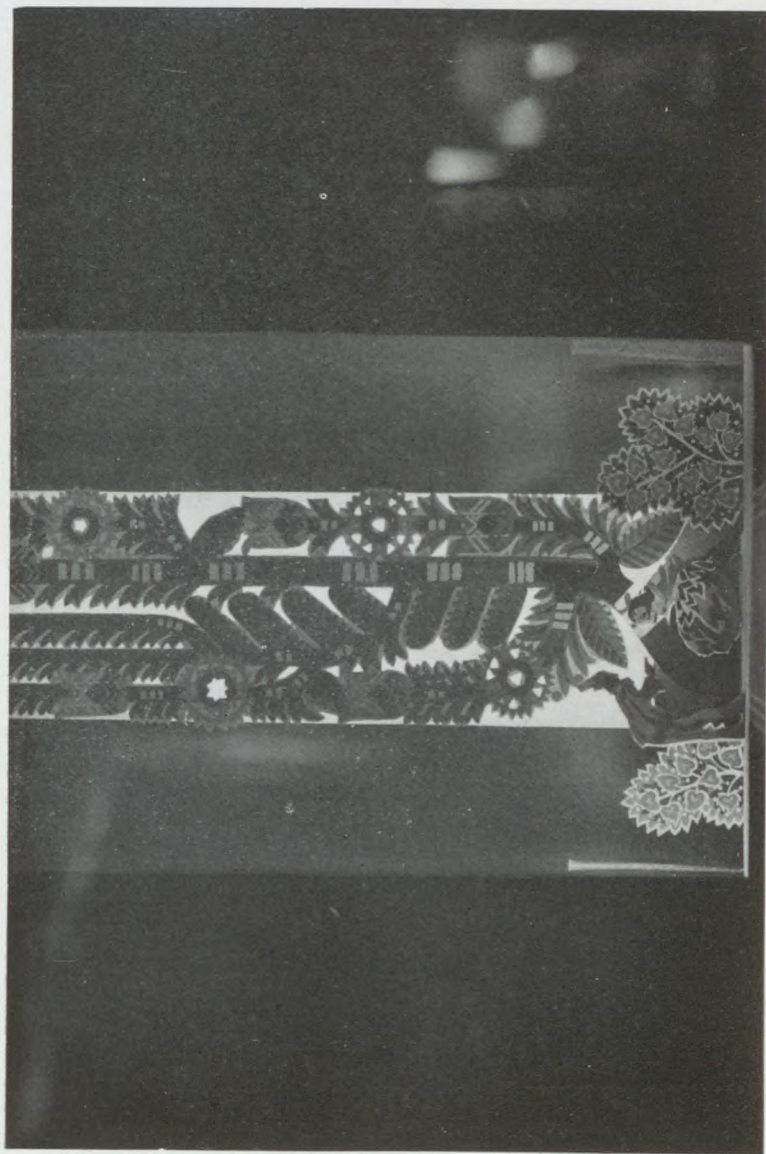

728. sz. Ideális színházterv.

Nemzeti Színház.

732 g. sz. Vörösmarty Mihály: „Csongor és Tünde“, Dr. Németh Antal szegedi rendezése, Jaschik Álmos színpadterve.
Nemzeti Színház.

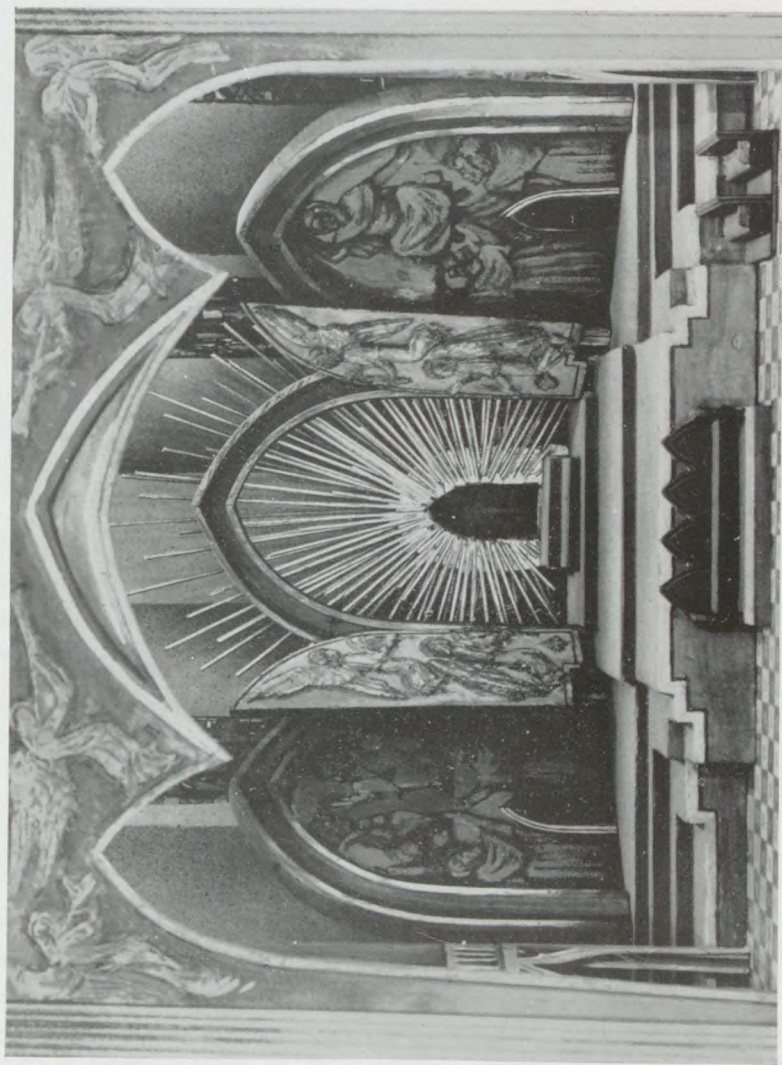

732 f. sz. Szigligeti Ede: „Liliomfi”. Vaszary János rendezése. Benedek Kata színpadterve.

Nemzeti Színház.

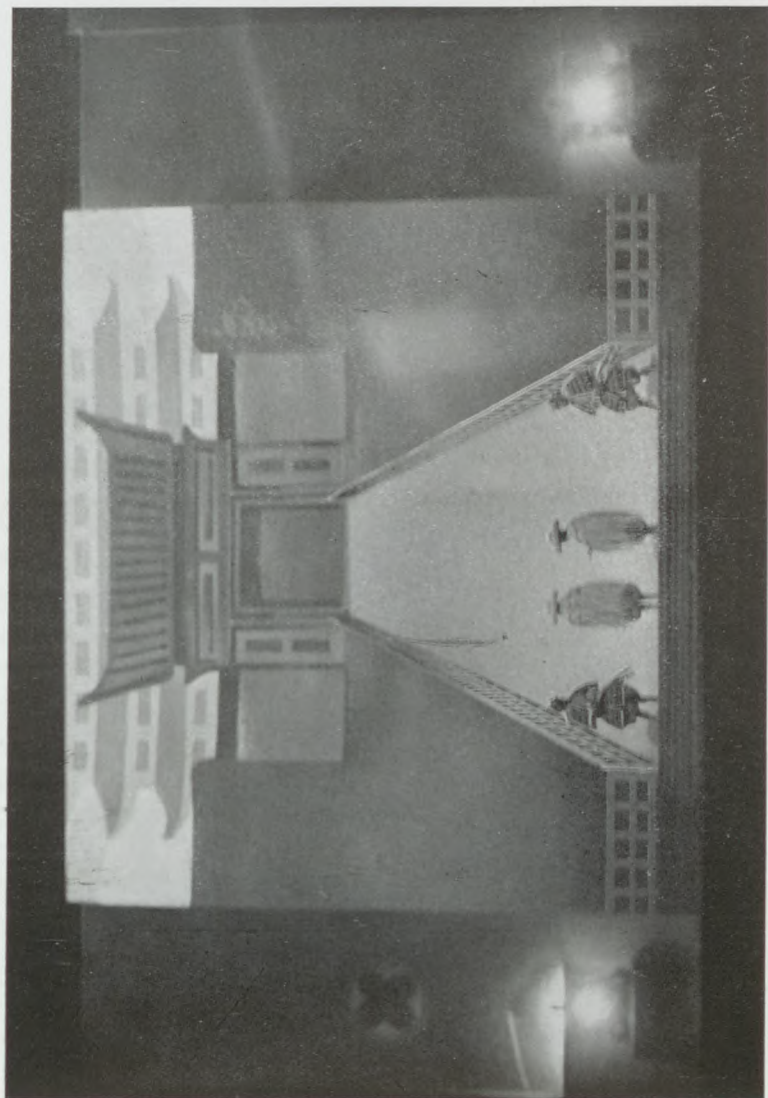

732 d. sz. Ujházy György : „Missa sollemnis“. Dr. Németh Antal rendezése. Horváth János színpadterve.
Nemzeti Színház.

732 a. sz. Kállay Miklós: „Roninok kincse”. Dr. Németh Antal rendezése. Jaschik Ámos színpadterve.
Nemzeti Színház.

724—725. sz. Jancsi és Huska tündérországbeli kosztümjei Bakonyi—
Kacsóh „János vitéz” című darabjában. Nagyajtai P. Teréz tervei.

Nemzeti Színház.

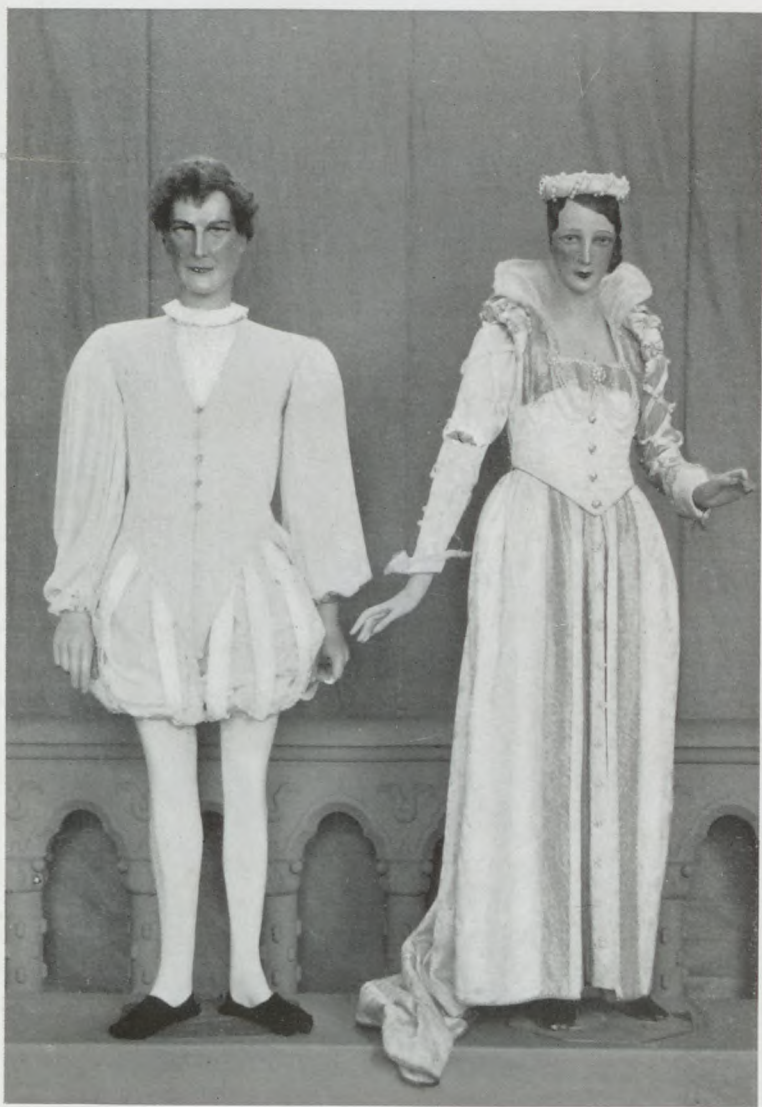

708—709. sz. Iréne császárné és Spiridion főudvarmester kosztümje,
Herczeg Ferenc „Bizánc” című darabjában. Tervezte gróf Batthyányi Gyula.

Nemzeti Színház.

726—727. sz. Valois Margit és Heinrich herceg kosztümjei, Rino Alessi „Medici Katilin“ című darabjában. Nagyajtai P. Teréz terve.

Nemzeti Színház.

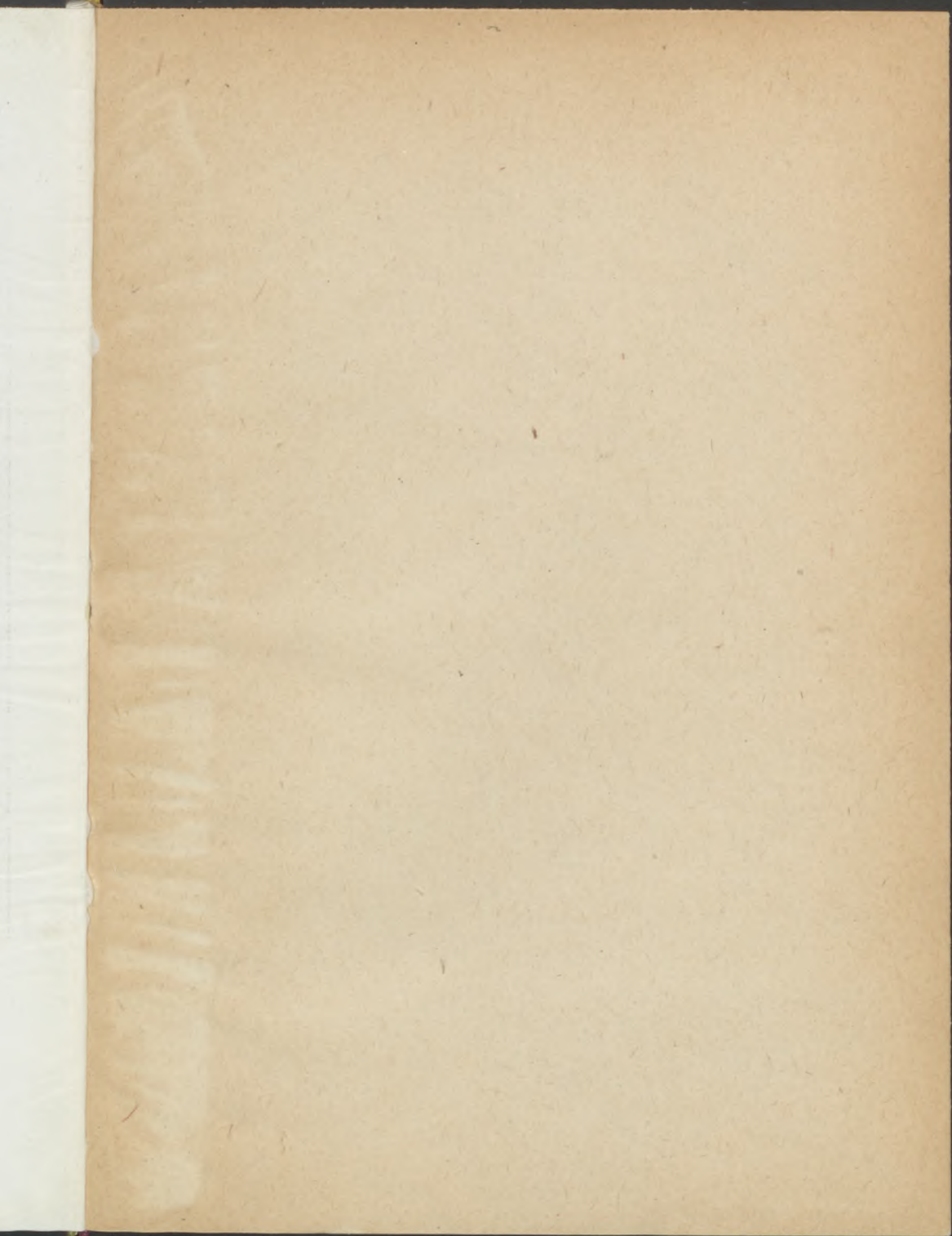

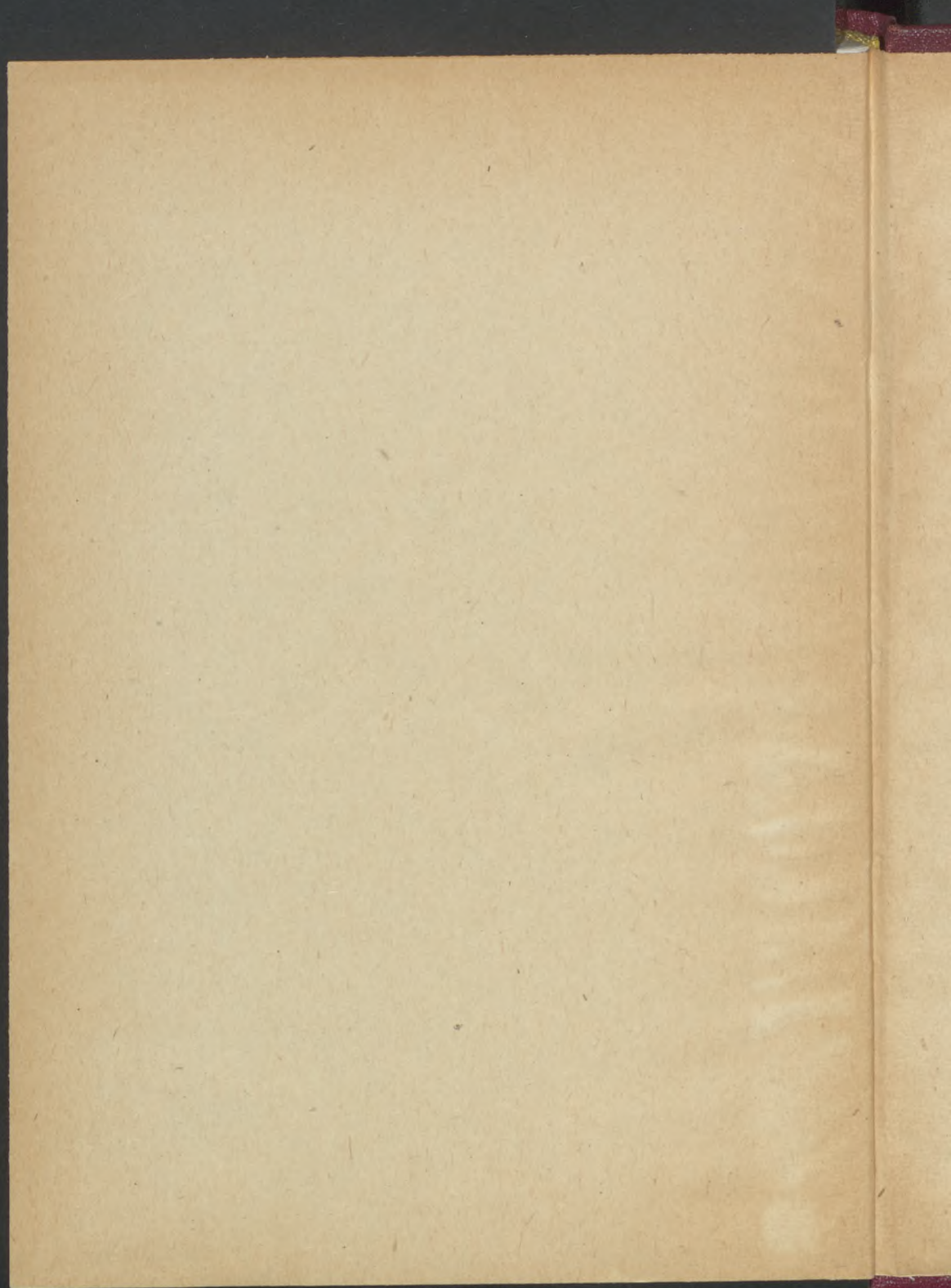
733. sz. Női és férfi kosztüm Kállay Miklós „Roninok kincse” című darabjából. Jaschik Álmos terve.

Nemzeti Színház.

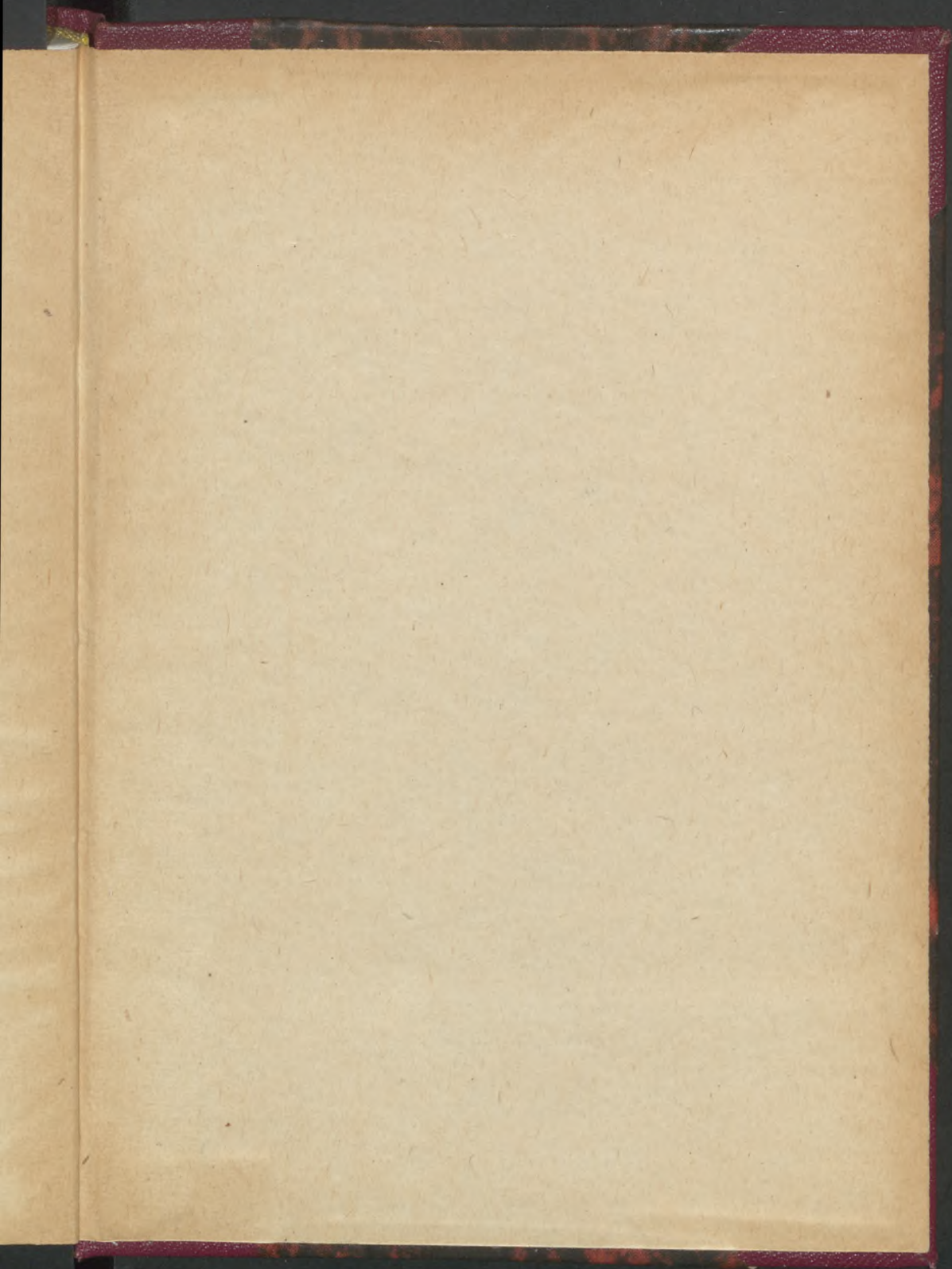

A SZÁZ ÉVES MAGYAR NEMZETI SZÍNHÁZ
1837—1937

One hundredth anniversary of the Hungarian
National Theatre
Le Théâtre National centenaire
Il Teatro Nazionale nel centenario della sua fondazione
Das hundertjährige ungarische Nationaltheater
Stulecie Węgierskiego Teatru Narodowego
